

- Svakere resultater for drikkevarer i Norden, Procordia Food i Sverige og Kotlin i Polen
- Bedring for øvrige merkevarer gjennom året
- Fortsatt sterk volumvekst for bryggeriene i Øst-Europa til tross for valutavestkkelser i Russland og Ukraina
- Fremgang for Kjemi, men svakere mot slutten av året
- Aksjeporteføljens avkastning (-7 %) bedre enn utviklingen på Oslo Børs (-26,7 %) i et svakt marked
- Betydelige tiltak igangsatt for å bedre konkurranseevnen
- Store engangsposter belaster regnskapet

1998 - Kort fortalt

Mill. kroner	1998	1997	1996	1995	1994
Driftsinntekter	30.819	30.970	25.998	21.977	21.144
Driftsresultat	1.797	2.613	1.916	1.784	1.573
Driftsmargin (%)	5,8	8,4	7,4	8,1	7,4
Resultat før skatt	2.057	3.537	2.431	1.890	1.533
Resultat pr. aksje, fullt utvannet (kr)	7,2	13,3	9,1	7,5	6,0
Resultat pr. aksje, fullt utvannet (korrigert) ¹⁾ (kr)	11,4	13,0	10,5	7,9	6,2
Avkastning på anvendt kapital ²⁾ (%)	9,0	14,9	13,8	16,6	17,3
Egenkapitalandel (%)	34,2	32,9	36,5	31,2	34,6

1) Korrigert for poster av engangskaraktcr og goodwill avskrivninger.

2) Industriområdet.

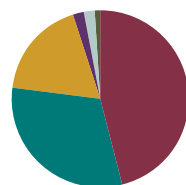
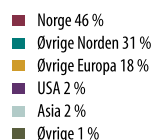

Dette er Orkla

ORKLA-KONSERNET

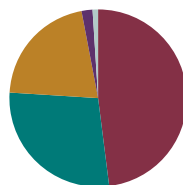
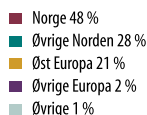
Orkla er et av Norges største børsnoterte selskap målt i kapitalisert verdi (21,3 mrd. kroner pr 31.12. 1998). Konsernet har sin virksomhet innenfor kjerneområdene Merkevarer, Kjemi og Finansielle investeringer. Fra begynnelsen av 1980-tallet og frem til i dag har konsernet hatt en betydelig vekst. Omsetningen har økt fra 1,2 mrd. kroner i 1982 til 30,8 mrd. kroner i 1998, mens resultat pr. aksje økte fra kr. 0,2 til kr. 7,2 i samme tidsrom. I 1998 var 54 % av konsernets omsetning utenfor Norge. Orkla hadde ved utgangen av 1998 24.833 ansatte, hvorav 52 % utenfor Norge.

GEOGRAFISK OMSETNINGSFORDELING

Totale driftsinntekter
30.819 mill. kroner

GEOGRAFISK FORDELING ANSATTE

Antall ansatte 24 833

UTVIKLINGSRETNING

Orkla skal med utgangspunkt i konsernets kompetanse innen merkevarer, kjemi og finans vokse videre innen produkt- og markedsområder der mulighetene er gode for å bli foretrukket av kunder og forbrukere.

Orklas vekststrategi krever en stadig forbedring og utvikling av konsernets kjernekompetanse. I årene fremover skal Orkla derfor satse ytterligere på systematisk kompetanseoppbygging gjennom felles opplæring, trening og overføring av kunnskap og erfaring. I tillegg prioriterer Orkla utvikling av en god bedriftskultur basert på markedsnærhet og vilje til kvalitet, effektivitet og kontinuerlig forbedring.

Merkevareområdet vil befeste sin posisjon som den ledende leverandøren av merkevarer til nordiske husholdninger. Fremtidig vekst skal primært skje ved økt satsing på produktgrupper med best merkevarepotensiale og gjennom gradvis vekst utenfor Norden, hovedsakelig i utvalgte markeder i Øst-Europa.

Kjemiområdet skal utvikles videre innen globale nisjer primært basert på fin- og spesialkjemi. Ytterligere satsing på kundetilpassede og høyforlede produkter samt økt spesialisering skal bedre lønnsomheten, og samtidig redusere konjunkturfølsomheten.

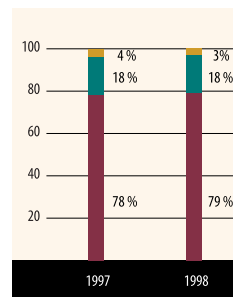
Orkla skal med utgangspunkt i sitt sterke analysemiljø fortsatt være en betydelig egenkapitalinvestor med langsiktig fokus hovedsakelig i Norden.

HISTORIE

Orkla har gjennom 1980- og 1990-årene vært en av Norges raskest voksende virksomheter. Fra å være et relativt lite selskap med basis i tradisjonell norsk tungindustri, har konsernet gjennom fusjoner og oppkjøp vokst til å bli en ledende nordisk aktør innen dagligvarer (merkevarer), en verdensomspennende nisjeproducent av utvalgte organiske kjemiprodukter og en av de største nordiske porteføljeinvestorer.

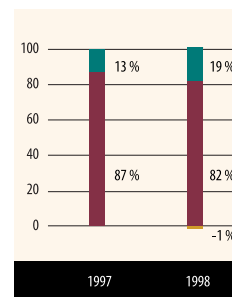
Orkla kan spore sin historie tilbake til kisgruvene på Løkken Verk, som startet opp i 1654. Frem til begynnelsen av 1980-årene var gruvedriften konsernets hovedvirksomhet. Finansielle investeringer og en begynnende mediavirksomhet preget etterhvert også selskapet.

OMSETNING PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE

Totale driftsinntekter
1997 30.970 mill. kroner
1998 30.819 mill. kroner

DRIFTSRESULTAT PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE

Driftsresultat (ekskl. andre innt. og kost.)
1997 2.432 mill. kroner
1998 2.132 mill. kroner

I 1986 fusjonerte Orkla Industrier med Borregaard. I tillegg til treforedling og kjemi eide Borregaard flere sterke merkevarevirksomheter. Fusjonen ga dermed et fundament for dagens struktur og strategi med satsning innen kjerneområdene Merkevarer, Kjemi og Finansielle investeringer.

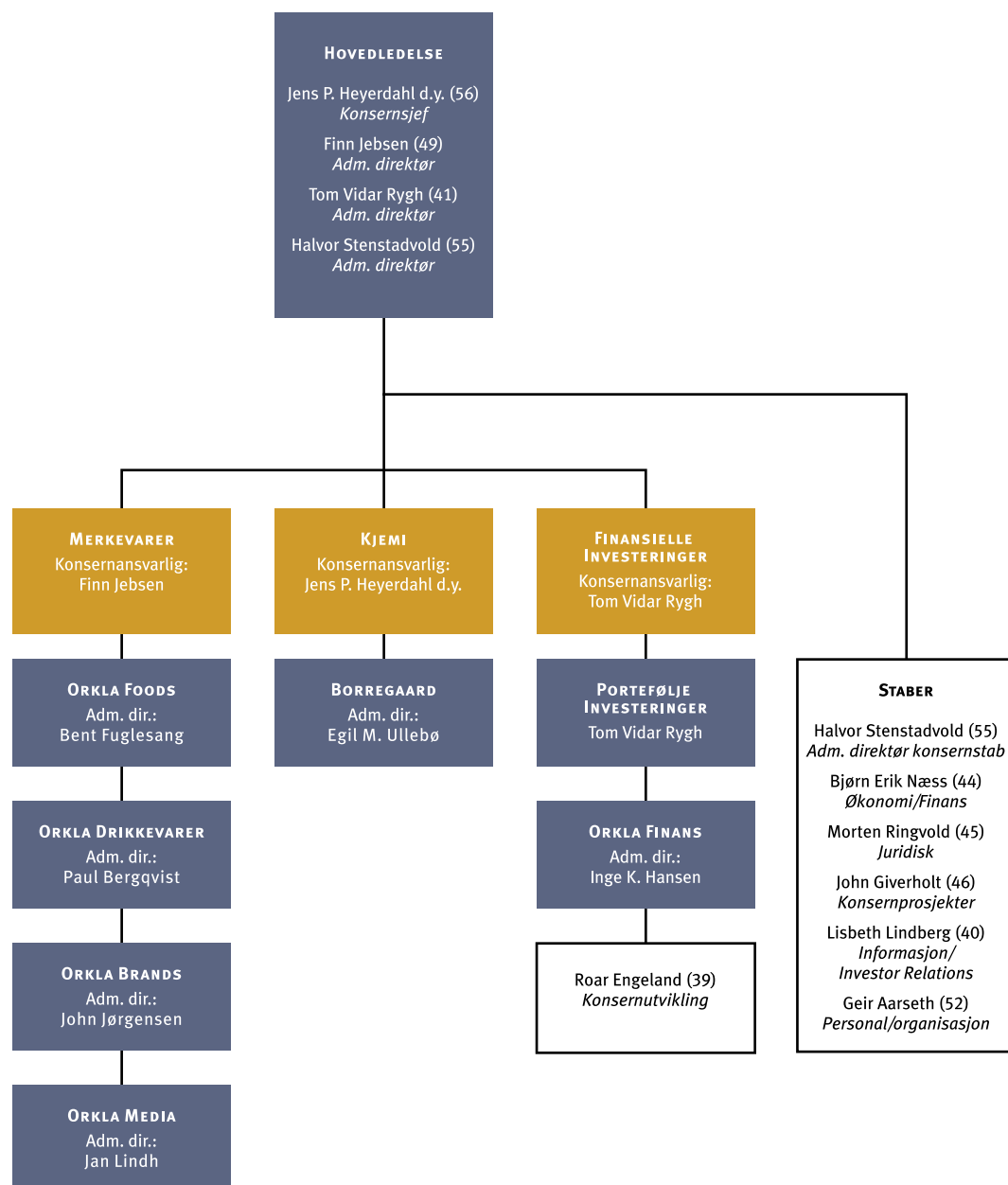
Etter fusjonen i 1986 har Orkla løpende gjennomført en restrukturering av merkevarevirksomheten, mens Borregaard har blitt reorganisert til en global nisjeprodusent innen spesial- og finkjemi.

Orkla Borregaard og Nora Industrier fusjonerte i 1991. Dette forsterket Orklas posisjon innen merkevarer i Norge betydelig, og la grunnlaget for videre ekspansjon i det nordiske merkevaremarkedet. Gjennom fusjonen ble matvare- og snacksvirksomheten styrket, og den norske drikkevarevirksomheten samt sjokolade- og sukkervarevirksomheten ble brakt inn i konsernet. Også denne fusjonen ble etterfulgt av omfattende restruktureringer samt kjøp og salg av virksomheter.

I 1995 overtok Orkla de svenske matvareselskapene Procordia Food og Abba Seafood. Samtidig ble svenske Pripps og norske Ringnes fusjonert til det felles eide drikkevareselskapet Pripps Ringnes. I 1997 overtok Orkla den resterende del av Pripps Ringnes. Oppkjøpet befestet Orklas posisjon i Norden, og medførte at konsernet styrket sin posisjon i Øst-Europa.

I løpet av 1990-årene har Orklas merkevarevirksomhet i Øst-Europa hatt en markant utvikling. Konsernets aktiviteter er primært konsentrert rundt Orkla Medias virksomhet i Polen og Baltic Beverages Holdings (BBH) bryggerivirksomhet i Baltikum, Russland og Ukraina.

Spesialisering og globalisering av kjemivirksomheten har økt fart i 1990-årene.

Merkevarer

	1998	1997	1996	1995	1994
Driftsinntekter ¹⁾	24.238	24.296	20.057	16.202	14.288
Driftsresultat ¹⁾	1.751	2.116	1.514	1.134	972
Driftsmargin	7,2 %	8,7 %	7,5 %	7,0 %	6,8 %
Avkastning på anvendt kapital	11,3 %	13,9 %	15,0 %	15,4 %	15,8 %

Eksklusive poster av engangskarakter
1) Mill. kroner

Merkevareområdet, som står for cirka 80 % av omsetningen i konsernet, omfatter Orkla Foods, Orkla Drikkevarer, Orkla Brands og Orkla Media. Orkla er den ledende leverandøren av merkevarer til nordisk dagligvarehandel.

Gjennom 1990-årene har merkevarevirksomheten ekspandert betydelig gjennom utvikling av egne merker og en rekke oppkjøps-, synergi- og strukturprosjekter. Resultatet er et solid forretnings-system for den nordiske virksomheten. Videre vekstmuligheter innen utvalgte markeder og produktkategorier i Norden er fortsatt tilstede. Den relativt sterke fremtidige vekst forventes imidlertid å komme i utvalgte markeder i Øst-Europa.

Orkla Foods er Nordens ledende leverandør av matvarer til dagligvarehandel og storhusholdning. Orkla er markedsledende på frossenpizza, ketchup, juice, syltetøy og konserverte grønnsaker. Også innen dypfrysede ferdigretter, brød og gjær i Norge og foredelte potetprodukter samt sjømat i Sverige har konsernet sterke posisjoner.

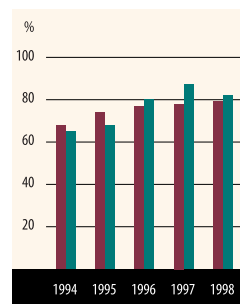
Orkla Drikkevarer er gjennom Pripps Ringnes markedsleder for øl og mineralvann, og nest største brusleverandør i Sverige og Norge. Baltic Beverages Holding (50 % eiet) er den ledende ølprodusenten i Russland og Baltikum.

Orkla Brands er markedsleder innen de fleste av sine produktgrupper. Orkla er Nordens største leverandør av kjeks, med virksomheter i Norge, Sverige og Finland. Vaskemidler og tran har nummer én-posisjoner, mens sjokolade og snacks har solide nummer to-posisjoner i Norge. I Danmark er Orkla gjennom KiMs markedsleder for snacks.

Orkla Media omfatter aviser, ukeblader og direkte markedsføring, og er tredje største medieselskap i det norske markedet. Avisvirksomheten i Norge består av lokalaviser med nummer én-posisjoner. I tillegg har mediavirksomheten en solid stilling i det norske ukebladmarkedet. Orkla Media er også den nest største aktøren i det polske avismarkedet.

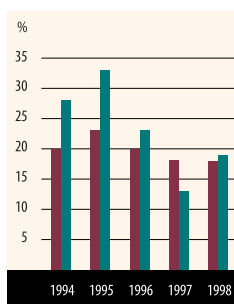
MERKEVAREOMRÅDETS ANDEL AV KONSERNETS OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT 1994-1998

■ Omsetning
■ Driftsresultat (før andre inntekter og kostnader)

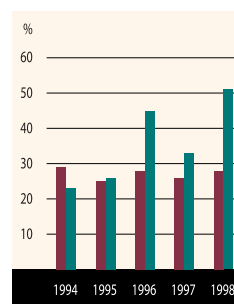
KJEMIOMRÅDETS ANDEL AV KONSERNETS OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT 1994-1998

■ Omsetning
■ Driftsresultat (før andre inntekter og kostnader)

INVESTERINGSOMRÅDETS ANDEL AV KONSERNETS BALANSE OG RESULTAT FØR SKATT 1994-1998

■ Balanse
■ Resultat før skatt

Kjemi

	1998	1997	1996	1995	1994
Driftsinntekter ¹⁾	5.777	5.733	5.161	5.033	4.323
Driftsresultat ¹⁾	402	324	441	543	413
Driftsmargin	7,0 %	5,7 %	8,5 %	10,8 %	9,6 %
Avkastning på anvendt kapital	11,0 %	9,9 %	15,4 %	20,5 %	18,9 %

Eksklusive poster av engangskarakter

1) Mill. kroner

Kjemivirksomheten, som omfatter Borregaards produksjon av spesialkjemi, finkjemi og tilsetningsstoffer, er Orklas mest internasjonale. Selskapet har produksjon i alle verdensdeler bortsett fra Australia, og har sterke globale posisjoner innen sine utvalgte nisjer. Virksomheten utgjør cirka 20 % av konsernets

totale omsetning. Den er de senere årene videreutviklet primært mot fin- og spesialkjemi, og innenfor produktnisjer med god lønnsomhet og et globalt utviklingspotensial. Spesialisering og kundetilpasning av høyforedledede produkter har vært de sentrale drivkreftene.

Finansielle investeringer

	1998	1997	1996	1995	1994
Resultat før skatt ¹⁾	1.042	1.156	1.099	498	350
Verdipapirporteføljen:					
Markedsverdi ¹⁾	12.624	14.410	11.043	8.761	8.194
Kursreserve før skatt ¹⁾	4.129	6.222	4.612	3.019	2.663
Verdijustert egenkapital ¹⁾	10.410	11.542	8.909	6.125	5.252
Avkastning	-7,0 %	24,5 %	32,5 %	12,7 %	9,5 %

1) Mill. kroner

Orkla eier en av Norges største aksjeporteføljer, med en markedsverdi 31.12.1998 på 12,6 mrd. kroner. Konsernet har en langsiktig investeringshorisont og velger, med basis i egen analyse, ut enkeltaksjer som det investeres i. Norden er hovedmarkedet.

Gjennom investeringsvirksomheten har Orkla opparbeidet en bred kontaktflate mot norske og internasjonale finansmarkeder. Denne innsikten bidrar også til utviklingen av konsernets industri-virksomhet. Samtidig gir nærheten til et industrielt miljø investeringsvirksomheten tilgang til kunnskaper og vurderinger som vanligvis ikke tilfaller en porteføljeinvestor. Denne tosidigheten er av stor verdi for hele konsernet.

Gjennom selskapet Orkla Finans tilbys fondsmegling og andre finansielle tjenester.

Styrets beretning

1998 var preget av store utfordringer for konsernet og resultatutviklingen var utilfredsstillende. Resultat pr aksje svekket seg med 46 %. Korrigert for forhold av engangskarakter og før goodwillavskrivninger var svekkelsen 13 %. Etter en betydelig kursoppgang for Orkla-aksjen i 1997 og første del av 1998, var kursutviklingen for resten av året meget svak. Kursfallet i 1998 var cirka 29 %, omtrent på linje med utviklingen i Oslo Børs Totalindeks.

Både eksterne og interne forhold har hatt negativ effekt. Av eksterne forhold kan nevnes synkende oljepris, liten tillit til norsk økonomi og økonomisk tilbakegang i Asia, Øst Europa og Latin Amerika. Den umiddelbare konsekvens av disse forhold har vært et svakt aksjemarked i Norge (-27 % i 1998), en doubling av det kortsiktige rentenivå i Norge og en betydelig valutasvekkelse for konsernets aktiviteter i Øst Europa og spesielt i Russland. Asia-krisen har påvirket kjemiområdet negativt, og da særlig i 3. tertial 1998. Av interne forhold har matvirksomhetene i Sverige (Procordia Food) og Polen (Kotlin) utviklet seg svakere enn forutsatt. Resultatutviklingen er også påvirket negativt av en skjerpet konkurransesituasjon og et betydelig omstillingsbehov innen den nordiske drikkevarevirksomheten.

Gjennom hele konsernet gjennomføres det en rekke omstillingstiltak for å styrke konkurransekraften. Større tiltak gjennomføres innen den Nordiske drikkevarevirksomheten, innen Kjemii, innen Procordia Food, i Kotlin samt Orkla Media. De tiltak som er iverksatt ventes over tid å gi forbedring av konsernets konkurransekraft, men de kortsiktige resultateffekter er usikre.

1998 var forøvrig preget av konsolidering og kun mindre kjøp ble foretatt. Samlede ekspansjonsinvesteringer knyttet til industrivirksomheten utgjorde 1,3 mrd. kroner, hvorav den største delen var knyttet til kapasitetsøkninger innen bryggeriene i Baltic Beverages Holding (BBH). De største overtagelsene

var knyttet til Orkla Medias kjøp av Mitcom (svensk virksomhet innen direkte markedsføring), Norrlandska Socialdemokraten (svensk regionalavis 49 % eiet), samt 2 mindre aviser i Litauen og Ukraina. Orkla Foods har overtatt det finske dessertmerket Jacky og Norgeskaker (norsk produsent av bakervarer). Samlet sett representerer disse en omsetning på i overkant av 600 mill. kroner. Det er også foretatt oppkjøp i begynnelsen av 1999. Her kan det nevnes Orkla Media's kjøp av Gazeta Lubuska, (Polsk regionavis), Orkla Brands kjøp av Freds (svensk virksomhet innen dagligtekstiler), BBH's kjøp av Chelyabinsk Pivo (bryggeri i Russland) samt Orkla Food's avtale om kjøp av Kåå (marsipan og bakeingrediensleverandør) og salg av Regal Mølle.

RESULTATUTVIKLING

Resultat før skatt og minoritetsinteresser ble redusert med 1.480 mill. kroner (-42 %) til 2.057 mill. kroner i 1998. Resultatet påvirkes negativt av svakere resultat for både mat og drikkevarevirksomheten. Størstedelen av resultatsvekkelsen kan imidlertid henføres til poster av engangskarakter. Totalt utgjorde disse -488 mill. kroner i 1998, mot +545 mill. kroner i 1997. Resultatsvekkelsen eksklusive disse postene ble 15 %. Postene av engangskarakter er spesifisert i note 12 i regnskapet.

Resultat pr. aksje falt fra kr. 13,30 pr aksje til kr. 7,20 (fullt utvannet). Korrigeres det for poster av engangskarakter og eksklusive goodwillavskrivninger var svekkelsen på 13 %. Styret foreslår å dele ut utbytte med kr. 2,25 pr. aksje, en økning på 6 % fra 1997.

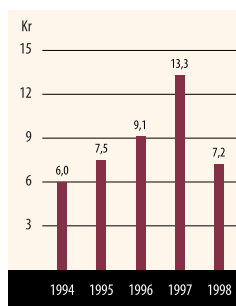
Konsernets driftsinntekter ble 30,8 mrd. kroner, hvilket var på nivå med året før. Korrigert for kjøpte og solgte virksomheter samt inntektsreduksjoner knyttet til avvikling av franchise for The Coca Cola Company var veksten i overkant av 3 %.

Konsernets driftsresultat ble 1.797 mill. kroner mot 2.613 mill. kroner i 1997 (-31 %). Resultatsvekkelsen fra 1997 er i stor grad påvirket av poster av engangskarakter. Korrigert for slike ble svekkelsen i driftsresultatet 12 %. Den underliggende utvikling for merkevareområdet på -17 % er vesentlig svakere enn for året før. Kjemiområdet hadde resultatfremgang (+78 mill. kroner; +24 %).

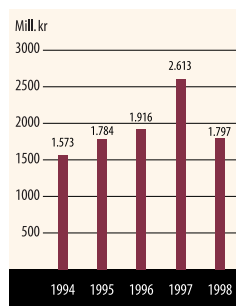
Andre inntekter og kostnader utgjorde -335 mill. kroner i 1998. Den største enkeltposten er knyttet til effektiviseringsprogram innen drikkevarevirksomheten i Norden (-174 mill. kroner). Øvrige poster er relatert til restruktureringer innen Orkla Foods i Polen og Sverige, Kjek's Finland og Ukepresse i Norge samt avvikling av merkevarer i Asia (se note 12 i regnskapet samt under effektivisering på side 10)

Konsernets driftsmargin ble 5,8 %, mot 8,4 % i 1997. Justert for andre inntekter og kostnader ble driftsmarginen for konsernets industriaktiviteter svekket med 0,8 %-poeng til 6,8 %.

RESULTAT PR AKSJE (FULLT
UTVANNET)

DRIFTSRESULTAT KONSERNET

Merkevareområdet opplevde en svekkelse av driftsmarginen med 1,5 %-poeng til 7,2 %. Hovedforklaringen ligger i en svekkelse innen Orkla Drikkevarer og Orkla Foods. Resultatvekst for Kjemioområdet løftet driftsmargin med 1,3 %-poeng til 7,0 %.

Resultatet fra tilknyttede selskaper ble 165 mill. kroner, mot 442 mill. kroner i 1997. Fjorårstallene inkluderer salgsgevinster på 303 mill. kroner. Den underliggende resultatveksten på 26 mill. kroner skyldes i hovedsak Hartwall (20,5 % eierandel). Resultatandel fra Hartwall utgjorde 70 mill. kroner, etter belastning av goodwillavskrivninger på 32 mill. kroner.

Konsernets netto finansposter på -999 mill. kroner, var 307 mill. kroner høyere enn året før. Netto valutatap knyttet til devalueringen av rubelen utgjorde 138 mill. kroner. Øket gjeldsnivå påvirker netto finansposter negativt, samtidig som tallene for 1997 er positivt påvirket av en gevinst på 61 mill. kroner knyttet til avhendelsen av Hansa Bryggerier.

Mottatte utbytter og porteføljegevinster på 1.094 mill. kroner var i alt 80 mill. kroner lavere enn året før.

Konsernets resultat før skatt ble 2.057 mill. kroner, en reduksjon på 42 % fra 1997. Skattekostnaden utgjør 555 mill. kroner, tilsvarende 27 % av resultat før skatt.

NÆRMERE OM DE ENKELTE VIRKSOMHETSOMRÅDENE
Industriområdets resultat før skatt ble 1.015 mill. kroner, som er 1.366 mill. kroner lavere enn i 1997. Justert for poster av engangskarakter ble resultatsvekkelsen 18 %.

Orkla Foods' driftsresultat før poster av engangskarakter ble 579 mill. kroner, mot 655 mill. kroner i 1997. Resultatsvekkelsen kommer i hovedsak som følge av lavere salg i Procordia Food, høyere råvarekostnader og oppstartskostnader knyttet til det nye pizza-anlegget i Stabburet. Resultatet fra den internasjonale virksomheten var fortsatt svakt, og spesielt i Polen.

Utviklingen i det svenske markedet var blandet. Økt konkurranse fra både handelens egne merker og europeiske konkurrenter har satt enkelte produktgrupper fra Procordia Food under press. Det er allerede, og vil bli, iverksatt tiltak knyttet til både kostnadsnivå og produktsortiment. Det må imidlertid

påregnes at omstillingsprosessen i Procordia Food vil ta noe tid. Matvarevirksomheten utenfor Norden (Internasjonal divisjon) er i en oppbyggingsfase og resultatet for 1998 viste underskudd. I den polske virksomheten vil det bli gjennomført bemanningsreduksjoner for å skape en kostnadseffektiv virksomhet. Det er i 1998 foretatt en avsetning på tilsammen 60 mill. kroner knyttet til omstrukturingsarbeidet innen matvarevirksomhetene i Sverige og Polen.

Abba Seafood har de siste par år gjennomført en betydelig omlegging av sin virksomhet. Konsentrasjon om færre produkter og markeder samt sterk kostnadsfokusering har bidratt til klar resultatfremgang. Matvarevirksomhetene i Danmark og Finland utviklet seg også positivt.

Drikkevarevirksomheten ble negativt påvirket av valutavekkelsen i Russland og av overgang til leieproduksjon for The Coca Cola Company i Norge og avvikling av tilsvarende leieproduksjon i Sverige. En kald sommer bidro også negativt. Driftsresultatet før poster av engangskarakter ble svekket fra 799 mill. kroner i 1997 til 508 mill. kroner i 1998. En betydelig resultatsvekkelse i Norden ble bare delvis kompensert gjennom fortsatt fremgang for BBH.

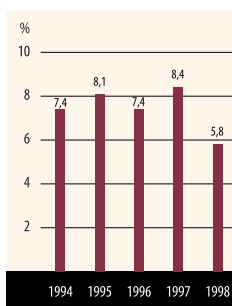
Konkurransen i det nordiske drikkevaremarkedet ble vesentlig skjerpet gjennom 1998. Driftsresultatet før andre inntekter og kostnader for den nordiske virksomheten ble redusert med 404 mill. kroner til 125 mill. kroner. Prispress som følge av overkapasitet og tap av markedsandeler innen brus i Norge, lavere totalmarked for øl i Norge, samt bortfall og endring i TCCC-produksjon er alle med på å forklare det svekkede resultatet. For å styrke konkurranseposisjonen ble det i 1998 besluttet iverksatt et omfattende kostnadsreducerende prosjekt innen den Nordiske drikkevarevirksomheten.

Til tross for store økonomiske problemer i Russland og en betydelig svekkelse av den russiske valuta mot slutten av året hadde BBH en samlet driftsresultatvekst for året på 27 %. Dette har primært sammenheng med en meget sterk resultatvekst frem til devalueringen i august 1998. Driftsresultatet for virksomheten i 3. tertial var 51 mill. kroner mot 146 mill. kroner i samme periode i 1997. BBH's bryggerier hadde en volumvekst i 1998 på 48 %, og denne veksttakten ble også opprettholdt etter valutavekkelsen.

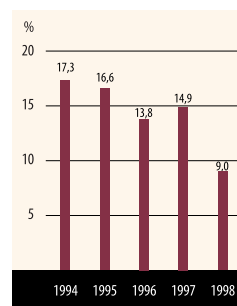
Det ble i mars 1998 inngått en avtale med PepsiCo International om et lisenssamarbeid for det norske markedet. Avtalen løper i 20 år fra 27.04.98 med mulighet for forlengelse. Tidligere har Pripps Ringnes inngått en tilsvarende avtale for Sverige, med start senest 1.1. 2001.

Driftsresultatet før poster av engangskarakter for Orkla Brands ble 456 mill. kroner, mot 458 mill. kroner for 1997. Reduserte priser på enkelte tøyvaskemidler kombinert med ugunstig valutakursutvikling knyttet til råvarekjøp samt en noe forsinket kostnadseffekt av ny fabrikk for flytende vaskemidler forklarer et noe lavere resultat for Dagligvareprodukter (Vaskemidler og Hygiene/Kosmetikk). Resultatutviklingen for Kjekks var ikke tilfredsstillende og forbedringsarbeidet er iverksatt, blant annet med en reduksjon fra tre til to kjekksfabrikker i Norden.

DRIFTSMARGIN KONSERNET

AVKASTNING PÅ ANVENDT KAPITAL INDUSTRIOMRÅDET

Sjokolade/Sukkervarer fortsetter sin strategi med økt satsning på hovedmerkene, og resultatet var bedre enn for året før. Fortsatt økte investeringer i reklame og markedsrettede aktiviteter bidro til å styrke markedsandelene. Snacks Danmark har resultatfremgang, mens Snacks Norge til tross for flere vellykkede produktlanseringer, har noe svakere resultat. Dette skyldes primært noe svakere distribusjon og økt konkurranse. De øvrige virksomhetsområder viste resultater på nivå med 1997.

Orkla Media økte driftsresultatet før poster av engangskarakter med 4 mill. kroner til 208 mill. kroner i 1998. Dagspresse i Norge viste en mindre resultatforbedring, men økte lønnskostnader har gjort det nødvendig å iverksette ytterligere kostnadsreduerende tiltak. God annonsevekst for den polske avisvirksomheten gav resultatvekst i 1998. Orkla Medias driftsresultat for 1998 er fortsatt noe negativt påvirket av konsernets engasjement innen lokal TV/radio og elektronisk publisering.

Kjemiområdets driftsresultat før poster av engangskarakter ble 402 mill. kroner i 1998, hvilket er 78 mill. kroner høyere enn året før. Resultatfremgangen skyldes i hovedsak interne forbedringer og gunstig valutakursutvikling. Ligninvirksomheten i særdeleshet, men også spesialcellulose, har i 1998 vært negativt påvirket av fallende etterspørsel i de asiatiske markeder. Spesielt gjaldt dette i 3. tertial 1998. Bedret produksjon og gunstig valutakursutvikling er hovedforklaringen til at Spesialcellulose likevel fikk resultatfremgang i 1998. Finkjemi hadde også resultatfremgang. Nye produkter og høyere kapasitetsutnyttelse var hovedforklaringen. Spiseoljers resultat er tilfredsstillende, men noe lavere enn året før. Høye råvarepriser, og da spesielt på fiskeolje, påvirket eksportvolumet negativt.

Investeringsporteføljens verdijusterte avkastning ble -7 %, mot +24,5 % i 1997. Oslo Børs Totalindeks falt i løpet av 1998 med 26,7 %. Porteføljens verdijusterte resultat før skatt ble -1.132 mill. kroner. Det regnskapsmessige resultat ble 961 mill. kroner, mens de urealiserte gevinster knyttet til Investeringsporteføljen ble redusert med 2.093 mill. kroner. Markedsverdien av porteføljen pr. 31.12.1998 var 12.624 mill. kroner og urealiserte gevinster utgjorde

4.129 mill. kroner. Orkla Finans hadde i 1998 lavere resultater hvilket i hovedsak kan relateres til etablering i Sverige.

KONTANTSTRØM, INVESTERINGER OG KAPITALFORHOLD

Som følge av svakere resultater for Industriområdet svekket kontantstrøm fra driften seg med 571 mill. kroner til 3,6 mrd. kroner. I 1998 ble det netto investert 1.726 mill. kroner i fornyelse av anlegg og utstyr, hvilket var 200 mill. kroner høyere enn året før.

Samlede ekspansjonsinvesteringer for Industriosiden utgjorde 1.295 mill. kroner, mens Investeringsområdet bidro med 421 mill. kroner i kapitalfrigjøring. Industriområdets største ekspansjonsinvestering var relatert til kapasitetsutvidelser i BBH og overtagelse av Mitcom. Konsernets netto rentebærende gjeld økte med 877 mill. kroner, og utgjorde ved årsskiftet 14.544 mill. kroner.

Orklas rentepolitikk innebærer normalt en overvekt av flytende rente i låneporteføljen. Innenfor dette vil konsernet tilpasse seg kortsiktige fluktusjoner i markedet. Andelen av flytende rente ble i løpet av 1998 redusert fra 80 % til 62 %, hvilket hadde sammenheng med økt rentebinding for NOK-gjelden i porteføljen. Dette ble gjennomført i 1. halvår 1998. Ved årsskiftet var cirka 20 % av rentebærende gjeld eksponert mot kortsiktige norske pengemarkedsrenter. Gjennomsnittlig lånerente for Orkla i 1998 var 5,7 % mot 5,5 % i 1997. Nivået ved utgangen av 1998 var 5,8 %.

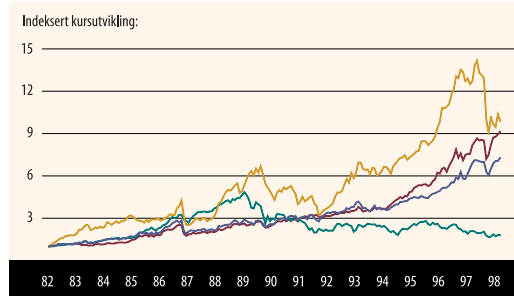
Av konsernets brutto rentebærende gjeld pr. 31.12.1998 på 16.453 mill. kroner utgjør lån i norske kroner 44 % (53 %) og lån i svenske kroner 29 % (25 %).

Konsernets totale balanse økte i 1998 med 1,9 mrd. kroner til 38,8 mrd. kroner, mens egenkapitalandelen økte med 1,3 %-poeng til 34,2 %. Inkluderes kursreserven (før latent skatt) knyttet til verdipapirporteføljen var egenkapitalandelen 40,5 % pr. 31.12.1998.

Orklas valutaeksponering i Russland og Ukraina er i hovedsak knyttet til konsernets 50 % eierandel i BBH. Devalueringen i august 1998 ga en resultateffekt ved omregning av balanseposter på -138 mill. kroner

BØRSUTVIKLING I OSLO OG INTERNASJONALT

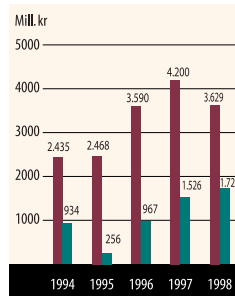
■ New York ■ Tokyo ■ Oslo ■ London

Kilde: Oslo Børs Totalindeks, Dow Jones Industrial Average, FT-SE 100, Nikkei Index

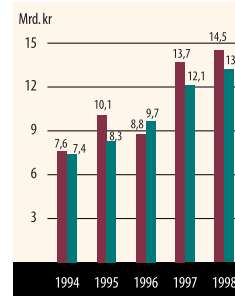
KONTANTSTRØM INDUSTRIOMRÅDET

■ Kontantstrøm fra driften
■ Netto fornyelses- og miljøinvesteringer

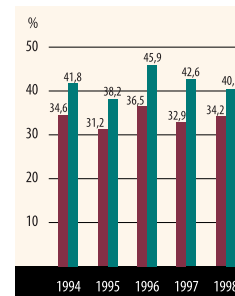
GJELD OG EGENKAPITAL

■ Netto rentebærende gjeld
■ Egenkapital (inkl. min. int.)

EGENKAPITALANDEL

■ Bokført
■ Inkl. kursreserve

(50 % andel), som ble kostnadsført pr. 2. tertial 1998 under finansposter. I 3. tertial 1998 ble den gradvise valutavekkelsen i sin helhet belastet driftsresultatet med 66 mill. kroner.

MARKED OG RAMMEBETINGELSER

Volumveksten i det svenske dagligvaremarkedet var fortsatt beskeden i 1998. Foreløpige tall indikerer en volumvekst på 0,2 %. Volumet i det norske dagligvaremarkedet økte med 1,2 %, men med en klar tendens til avmatning mot slutten av året.

En kald sommer var hovedårsaken til et 3 % volumfall i det nordiske drikkevaremarkedet, mot +7 % i 1997. Enkelte produktkategorier innen Orkla Foods ble også negativt påvirket av den kalde sommeren. I tråd med konsernets policy har prisutviklingen for konsernets merkevarevirksomhet over en lengre periode vært moderat og lavere enn den generelle inflasjonen. Dette var også i hovedsak situasjonen i 1998. Orkla fokuserer kontinuerlig på produktutvikling, videreutvikling av samarbeidet med handelen og økt innsats og kvalitet innen merkevarebygging. Reklameinvesteringer knyttet til merkevarevirksomheten fortsatte å øke, og utgjorde i 1998 7 % av omsetningen. Variasjonen mellom ulike produktgrupper er imidlertid betydelig. Den største veksten fant sted innen Orkla Foods og Orkla Drikkevarer.

Orkla Foods' norske virksomheter har i 1998 opprettholdt sine markedsandeler. For den svenske virksomheten var bildet mer blandet. Her har økt konkurranse fra europeiske produsenter samt økt konkurranse fra handelens egne merker satt markedsandelene på enkelte produktgrupper under press. I Finland ble markedsposisjonene opprettholdt eller bedret.

Markedsandelene innen Orkla Brands er med enkelte unntak opprettholdt.

Innen Orkla Drikkevarer var situasjonen mer blandet. I Norge falt det samlede drikkevaremarkedet med 5 % fordelt på -5 % for øl, -4 % for brus og -3 % for vann. I Sverige var nedgangen samlet sett 2 % fordelt på -6 % for øl, +4 % for brus og -2 % for vann. I Norge har Ringnes styrket sin markedsandel for øl, mens andelen for både brus og vann er noe redusert. Innen disse kategoriene har presset fra handelens

egne merker vært økende og deres markedsandel innen brus utgjør nå cirka 14 %. Gjennomførte prisreduksjoner mot slutten av 1998 gav positive utslag for brusandelen i Norge. Salget av Pepsi er så langt noe lavere enn forventet som følge av lavere distribusjon. Distribusjonen bedret seg imidlertid mot slutten av året. Det svenske ølmarkedet var også i 1998 preget av fortsatt høy privatimport fra Danmark. Pripps opprettholdt sine markedsandeler for øl til tross for tap av markedsandel i klasse II. Markedsandelen for egen brus er noe styrket.

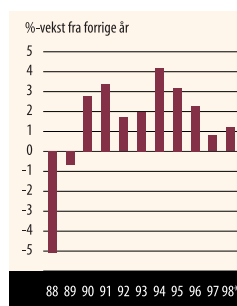
Totalmarkedet for øl i Russland og Baltikum har gjennom hele året økt betydelig (15-25 %). BBH har i perioden styrket sin markedsandel, og er den desidert største aktøren i det russiske markedet. BBH har et eksisterende system bestående av fem bryggerier i Russland, to i Ukraina og fire i de baltiske stater. Dette er i hovedsak moderne bryggerier med innarbeidede produkter og markedslederskap i de lokale markedene. I et lengre perspektiv er dette en industriell posisjon som burde gi grunnlag for god inntjening. På kort sikt forventes det imidlertid klart svakere resultater fra BBH primært som følge av svakere valuta (se egen tema-artikkel om BBH's utvikling på side 63).

Orkla Media har i 1998 operert i markeder med god vekst. Annonsevolumet i områdets norske aviser og ukepresse økte med 3 %, mens veksten i annonseinntektene i Polen økte med 22 %. Opplagsutviklingen har vært positiv både for Dagspresse i Norge og for Ukepresse.

For Kjemiområdet har markedsforholdene i Asia ført til lavere volum og priser for ligninprodukter. Effekten tiltok gjennom 1998. Kjemiområdets salgsvolum var positivt påvirket av nye produkter.

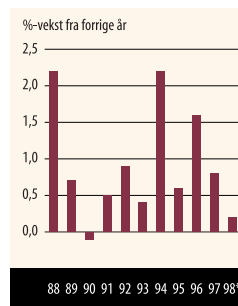
Etter flere år med positiv utvikling var 1998 et svakt år for det norske aksjemarkedet, med en utvikling som var vesentlig dårligere enn i verden forøvrig. Oslo Børs Totalindeks ble svekket med 26,7 % i 1998, mot en økning på 31,5 % året før. Det norske markedet var dels negativt påvirket av enkelte særnorske forhold som lav oljepris, høy lønnsvekst samt usikkerhet knyttet til den økonomiske politikk. Økonomisk tilbakegang i Asia, Øst-Europa og Latin-Amerika har også lagt en demper på verdensøkonomien og prisingen av aksjer.

DAGLIGVAREHANDELENS
VOLUMUTVIKLING I NORGE

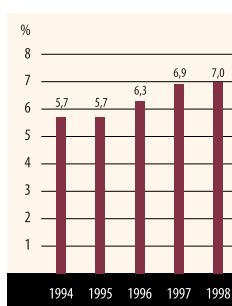
Kilde: HSH
* Foreløpige tall

DAGLIGVAREHANDELENS
VOLUMUTVIKLING I SVERIGE

Kilde: Fri Köpenskap
* Foreløpige tall

REKLAMEKOSTNADER I % AV
DRIFTSINNTEKTER FOR
MERKEVAREOMRÅDET

FORBEREDELSE TIL ÅR 2000

Som nevnt i styrets beretning for 1997 var konsernselskapene allerede da igang med kartlegging og gjennomføring av tiltak for å forhindre dataproblemer i forbindelse med tusenårsskiftet. Styret konstaterer at dette arbeidet i 1998 har hatt høy prioritet og arbeidet pågår i over 100 lokale år 2000-prosjekter. Konsernets løpende rapportering viser at selskapene arbeider målbevisst fremover, men at store deler av 1999 også vil medgå til tilpasning og testing av kritiske systemer. Parallelt arbeides det med beredskapsplaner dersom noe likevel skulle gå galt. Konsernet har pr 31.12.1998 samlet brukt cirka 50 interne årsverk på år 2000-arbeidet og det gjenstår cirka 40 interne årsverk for å bli ferdige. Det antas at år 2000-tilpasningen vil medføre cirka 50 mill. kroner i innkjøp av eksterne konsulenttjenester, oppgraderinger eller nye versjoner av systemer o.l. som bare har til formål å løse år 2000- problemet. Dette beløpet er således i sin helhet belastet årets regnskap. I tillegg vil en rekke av konsernets pågående fornyelsesinvesteringer også samtidig løse år 2000-problemer.

EFFEKTIVISERING

For å kunne lykkes i en stadig sterkere internasjonal konkurranse, må konsernets kostnadsbruk være på nivå med ledende konkurrenters. Dette krever kontinuerlig fokus på effektiviseringsarbeid i alle ledd i verdikjeden. Imidlertid vil det i enkelte situasjoner være nødvendig å iverksette spesielle tiltak. Dette kan være situasjoner hvor enten det kontinuerlige effektiviseringsarbeidet er forsømt, større markedsmessige endringer inntreffer eller kjøp/salg av virksomhet skaper nye strukturer. Slike tiltak kan føre til større kostnadsavsetninger i regnskapet, såkalte poster av engangskarakter ("Andre inntekter og kostnader"). Det ble i løpet av 1998 planlagt eller igangsatt flere større forbedringstiltak for å styrke konsernets konkurransekraft. Følgende større prosjekter er iverksatt:

1) Drikkevareområdet har i de senere årene arbeidet med kostnadsreduksjoner knyttet til utviklingen av samarbeidet med TCCC. Det ble i løpet av 1998 besluttet å gjennomføre ytterligere to større prosjekter: Det er besluttet å flytte tappingen av Ringnes' øl til Gjelleråsen, der et nytt anlegg vil være i drift fra år 2000. De totale investeringene vil utgjøre i overkant av 200 mill. kroner. Prosjektet vil føre til en mer kostnadseffektiv produksjon i Norge. Videre ble det be-

sluttet å gjennomføre ytterligere ett kostnadseffektiviseringsprogram både for Pripps og Ringnes, hvor målsettingen er å bringe kostnadsnivået ned på et europeisk nivå. Kostnadsnivået forventes redusert med i overkant av 600 mill. kroner over en tre-års periode. Programmet er initiert som et ledd i å øke konkurransekraften og samtidig tilpasse den nordiske drikkevarevirksomheten til et lavere totalvolum. Programmet omfatter ikke vesentlige endringer av produksjonsstrukturen. Programmet medfører likevel betydelige omlegginger og skal i henhold til planene være gjennomført innen utgangen av år 2000. Det er i regnskapet for 1998 avsatt 174 mill. kroner knyttet til bemanningsreduksjoner og avvikling av produksjonskapasitet. I hvilken grad kostnadsreduksjonene materialiserer seg i økte resultater vil avhenge av konkurransesituasjonen i det nordiske drikkevaremarkedet.

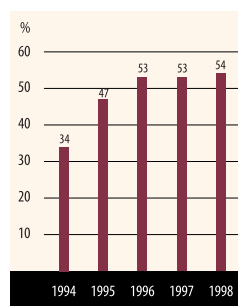
2) Som følge av den svake resultatutviklingen innen Procordia Food og tap av markedsandeler gjennom 1998, er det iverksatt tiltak for å styrke konkurransevnen. Det er nødvendig å redusere kostnadsnivået samtidig som en sterkere prioritering av produktporteføljen vil bli fokusert. I den polske matvarevirksomheten Kotlin skal det gjennomføres bemanningsreduksjoner. Det er samlet avsatt 60 mill. kroner knyttet til disse tiltakene.

3) Innen Orkla Brands pågår flere effektiviseringsprosjekter, dog av mindre omfang. Det største prosjektet er knyttet til Kjeksvirksomheten, hvor man samordner den nordiske produksjonsstrukturen. Det er i regnskapet for 1998 kostnadsført 25 mill. kroner under andre inntekter og kostnader knyttet til dette.

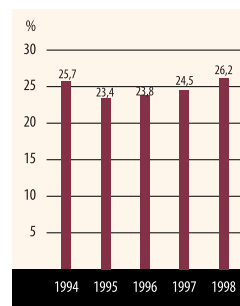
4) Orkla Medias nye trykkeri for konsernets aviser på vestsiden av Oslofjorden ble tatt i bruk i 1998. Oppstartsproblemer knyttet til pakking førte til leveringsproblemer og forsinkelser. Som følge av erstatninger fra leverandører har dette imidlertid kun en mindre negativ effekt i ordinært driftsresultatet for 1998. Som et ledd i å redusere kostnadene innen Dagspresse i Norge er det besluttet en bemanningsreduksjon i størrelsesorden 130 årsverk. Bemanningsreduksjonen skal gjennomføres de nærmeste 2-3 årene. Hjemmet Mortensen investerer i ny trykkteknologi. Dette vil muliggjøre bemanningsreduksjoner på cirka 70 årsverk gjennomført over en tre års periode etter ferdigstillelse (100 %-basis). Samlede investeringer (100 % basis) i maskiner vil utgjøre i overkant av 150 mill. kroner. Det er i 1998 avsatt 44 mill. kroner knyttet til disse prosjektene i Orkla Media.

5) Ved årsskiftet 1998/99 iverksatte Borregaard et omfattende forbedringsprogram ved virksomheten i Sarpsborg. Programmet har som mål å etablere en varig konkurransekraftforbedring. Forbedringen forventes å komme gjennom økt kapasitetsutnyttelse og reduserte kostnader. Hovedfokus i programmet vil være rettet mot daglig drift og driftsplanlegging, mot operasjonell nøyaktighet, bedre utnyttelse av anleggene, forenkling av organisasjonen, samt bedre planlegging og tettere oppfølging. Programmet vil i første

ANDEL UTENLANDSOMSETNING
KONSERNET

FASTE KOSTNADER* I % AV
DRIFTSINNTEKTER

* Alle faste kostnader ekskl. kostnader til reklame, FoU og avskrivninger

omgang omfatte Borregaards virksomhet i Sarpsborg, men vil etterhvert videreføres til andre deler av Kjemiområdet.

PERSONAL OG ORGANISASJON

Konsernet hadde ved årsskiftet 24.833 ansatte, hvorav 12.884 arbeidet utenfor Norge og 5.973 i land utenfor Norden. Orkla legger stor vekt på at det arbeides systematisk med å utvikle de faglige og ledelsesmessige ressursene som kreves for å nå de langsiktige mål. De senere årenes vekst og internasjonalisering har påvirket dette arbeidet både hva omfang og kulturelle og språklige forhold angår.

Målet om å videreutvikle et felles verdigrunnlag, og en felles identitet som samspiller med verdifulle lokale særpreg, står fast. Satsingen på interne tiltak for å videreutvikle medarbeidernes og konsernets kompetanse på utvalgte områder videreføres. Form og innhold i desentrale lederutviklingstiltak skal samordnes, og et eget topplederprogram i konsernet vil bli etablert. Konsernets trainee-ordning, merkevareskole og relasjonsskole, som har vært i drift i flere år, videreføres. I 1998 ble det etablert en egen produksjonsskole for konsernet, og den norske selgerledertrening ble utvidet til også å omfatte det svenske dagligvaremarkedet.

Konsernet søker å oppnå organisatorisk læring også gjennom intern mobilitet. Ledere og nøkkelpersoner trenes på tvers av funksjonsområder, selskaper og virksomhetsområder. For å få større planmessighet i denne treningen ble det i 1998 lagt særlig vekt på å konkretisere og synliggjøre ulike karriereveier i konsernet.

Det arbeides med ulike tiltak for å sikre rekruttering av tilstrekkelig og riktig kompetanse til Orkla. Profilerings av konsernet overfor miljøer utenfor Norge vil bli gitt særlig prioritet fremover.

Det har i 1998 vært særlig fokus på forbedringsarbeid innenfor konsernets eksisterende virksomhet. Flere prosjekter har bidratt til å konkretisere nye måter å organisere og gjennomføre arbeidet på, som vil gi betydelige kostnadsgevinster. For å sikre at potensialet fra de ulike prosjektene kan realiseres, stilles det store krav til kompetanseutviklingsarbeidet, og til handlekraft og omstillingsvilje hos den enkelte leder og medarbeider.

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner gjennom de etablerte samarbeids- og representasjonsordningene er godt, og det gir verdifulle bidrag til å løse konsernets og selskapenes utfordringer på en konstruktiv måte.

Styret takker alle ansatte for målrettet innsats og uttrykker anerkjennelse for oppnådde resultater.

Godtgjørelse til bedriftsforsamling, styre, konsernsjef og revisor er opplyst i note 2 i regnskapet for Orkla ASA (side 29).

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Samlet sykefravær i Orkla har utviklet seg negativt i 1998. Økningen er i hovedsak relatert til

Drikkevareområdet, og dette henger trolig sammen med de betydelige omstruktureringene som har vært foretatt. Innen Kjemiområdet har det vært en nedgang i sykefraværet. Skadefrekvensen er stabil i konsernet, og det har i perioden ikke vært større anleggs-skader. Det vises forøvrig til Orklas miljørapport.

DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT

Orkla ASA hadde i 1998 et årsresultat på 1.097 mill. kroner etter mottatte konsernbidrag. Styret foreslår følgende disposisjoner (mill. kroner):

Avsatt til utbytte	(426)
Avsatt til frie fond	(671)
Sum	(1.097)

UTSIKTER FOR 1999

Verdensøkonomien er preget av usikkerhet og forventes å vise lavere vekst i 1999. Internasjonale aksjemarkeder vurderes som høyt verdsatt, men god likviditet i markedet gjør at dette kan vedvare.

Det forventes fortsatt sterk konkurranse for store deler av konsernets nordiske merkevareaktiviteter. Iverksatte tiltak for å forbedre konkurransekraften vil gradvis realiseres gjennom de nærmeste årene. Resultateffekten av disse tiltakene begrenses av at deler av de kostnadsreduksjonene som oppnås vil måtte investeres i forskjellige markedsrettede tiltak. Helårseffekten av den russiske devalueringen i august 1998, og bortfallet av leieproduksjonen for TCCC i Norge, vil medføre at drikkevarevirksomheten må forventes å få svakere resultater i 1999, særlig i 1. tertial. Dersom situasjonen med høye særavgifter på øl får fortsette, må man forvente at ølvolumene kan bli ytterligere redusert. Lønnsomheten for Pripps Ringnes vil i så fall påvirkes negativt.

Deler av Kjemiområdet opplevde i 1998 både redusert volum og lavere priser som følge av den økonomiske krisen i Asia. Denne trenden ble forsterket mot slutten av året, og vil fortsatt prege utviklingen i 1999.

Oslo, 10. mars 1999

I styret for Orkla ASA

SVEIN RIBE-ANDERSEN
formann

JONNY BENGTSSEN

ODD GLEDITSCH JR.

TRULS HOLTHE

HARALD NORVIK

BJÖRN SAVÉN

ARVID STRAND

STEIN STUGU

EVA BERGQUIST
observatør

KJELL KJØNIGSEN
observatør

JENS P. HEYERDAHL D.Y.
konsernsjef

Resultatregnskap

Mill. kroner	Note	1998	1997	1996
Driftsinntekter	1	30.819	30.970	25.998
Forbruk av råvarer, halvfabrikata og handelsvarer	9	(12.128)	(12.618)	(11.500)
Lønn og andre personalkostnader	2	(7.024)	(6.734)	(5.474)
Andre tilvirknings-, salgs- og adm. kostnader	5	(7.658)	(7.425)	(5.798)
Ordinære av- og nedskrivninger	12, 15	(1.456)	(1.342)	(1.047)
Driftsresultat før goodwill og andre inntekter og kostnader		2.553	2.851	2.179
Av- og nedskrivninger goodwill	15	(421)	(419)	(283)
Andre inntekter og kostnader	12	(335)	181	20
Driftsresultat		1.797	2.613	1.916
Resultat fra tilknyttede selskaper	14	165	442	97
Utbytter		325	298	342
Porteføljegevinster		769	876	816
Finansposter, netto	6	(999)	(692)	(740)
Resultat før skattekostnad og minoriteter		2.057	3.537	2.431
Skattekostnad	7	(555)	(863)	(641)
Minoriteter	18	(124)	(112)	(38)
Årets resultat		1.378	2.562	1.752
Resultat pr. aksje fullt utvannet (kroner) ¹⁾	Side 32-34	7,2	13,3	9,1
Resultat pr. aksje fullt utvannet korrigert (kroner) ²⁾	Side 32-34	11,4	13,0	10,5

1) Pga. minimale forskjeller mellom resultat pr. aksje og resultat pr. aksje fullt utvannet, er det valgt å presentere kun resultat pr. aksje fullt utvannet.

2) Korrigert for poster av engangskaraktér og goodwillavskrivninger.

Balanse

Mill. kroner	Note	1998	1997	1996
EIENDELER				
Betalingsmidler	8	1.125	1.222	1.063
Porteføljelinvesteringer mv.	3	8.851	8.188	6.512
Kunde- og andre kortsiktige fordringer	5	4.367	4.744	3.400
Varebeholdninger	9	3.210	3.076	2.744
Omløpsmidler		17.553	17.230	13.719
Andeler i tilknyttede selskaper	14	2.086	1.911	1.061
Aksjer og andeler i andre selskaper	10	123	103	91
Andre formuesmidler	4	1.392	1.364	637
Goodwill, immaterielle eiendeler mv.	15	5.588	5.656	3.704
Varige driftsmidler	15	12.033	10.601	7.284
Anleggsmidler		21.222	19.635	12.777
Eiendeler		38.775	36.865	26.496
GJELD OG EGENKAPITAL				
Kortsiktig rentebærende gjeld	16, 17	1.683	1.463	726
Kortsiktig rentefri gjeld	11	7.206	7.244	5.308
Kortsiktig gjeld		8.889	8.707	6.034
Langsiktig rentebærende gjeld	16, 17	14.770	14.216	9.344
Langsiktig rentefri gjeld	19	1.876	1.823	1.445
Langsiktig gjeld		16.646	16.039	10.789
Minoritetsinteresser	18	552	478	183
Aksjekapital		1.234	1.233	1.219
Annen egenkapital		11.454	10.408	8.271
Egenkapital	24	12.688	11.641	9.490
Gjeld og egenkapital		38.775	36.865	26.496
Gjeld sikret med pant	21	136	128	167
Garantiansvar og andre forhold	21, 22, 23	1.671	1.089	830

Kontantstrømanalyse ¹⁾

Mill. kroner	Note	1998	1997	1996
INDUSTRIOMRÅDET:				
Driftsresultat		1.733	2.510	1.851
Av- og nedskrivninger		1.913	1.862	1.319
Endring netto driftskapital		(17)	(172)	420
Kontantstrøm fra driften	<i>Side 35-37</i>	3.629	4.200	3.590
Salg varige driftsmidler		117	212	236
Fornyelses- og miljøinvesteringer	<i>15, side 35-37</i>	(1.843)	(1.738)	(1.203)
Fri kontantstrøm fra driften		1.903	2.674	2.623
Betalte finansposter, netto		(631)	(565)	(613)
Fri kontantstrøm fra Industriområdet		1.272	2.109	2.010
Fri kontantstrøm fra Investeringsområdet		321	168	312
Betalte skatter og utbytter		(1.494)	(999)	(762)
Diverse kapitaltransaksjoner, valutakursendringer etc.		(102)	762	204
Konsernets selvfinansieringsevne		(3)	2.040	1.764
Ekspansjonsinvesteringer, Industriområdet	<i>15, side 35-37</i>	(1.295)	(5.935)	(664)
Netto kjøp/salg porteføljainvesteringer		611	(874)	301
Netto kjøp/salg av eiendommer (Investeringsområdet)		(190)	(120)	(37)
Netto kontantstrøm		(877)	(4.889)	1.364
Endring brutto rentebærende gjeld		774	5.609	(1.488)
Endring likvide midler/rentebærende fordringer		103	(720)	124
Endring netto rentebærende gjeld		877	4.889	(1.364)
Netto rentebærende gjeld	<i>17</i>	14.544	13.667	8.778

1) Orkla har valgt å benytte egen presentasjonsform som hovedkontantstrøm-oppstilling, men viser oppstilling etter foreløpig Norsk RegnskapsStandard (NRS) i note 13.

Kontantstrøm fra driften gir uttrykk for den brutto kontantstrøm konsernet genererer fra Industriområdet, korrigert for endringer i binding av midler til driftskapital.

Fri kontantstrøm fra driften representerer Industriområdets brutto rentebetjenings- og ekspansjonsevne når nåværende aktivitetsnivå er opprettholdt gjennom fornyelses- og miljøinvesteringer.

Fri kontantstrøm fra Industriområdet viser områdets ekspansjonsevne etter at renter på gjelden er betalt, men før betalt skatt og utbytte.

Konsernets selvfinansieringsevne representerer det beløpet konsernet kan ekspandere for uten at netto rentebærende gjeld øker.

Netto kontantstrøm viser konsernets nedbetalingsevne/lånebehov etter gjennomførte ekspansjonsinvesteringer og netto kjøp/salg av aksjer og eiendommer.

Om konsernregnskapet

Orkla-konsernet i sin nåværende form ble etablert gjennom fusjonene mellom Orkla Industrier A.S og Borregaard A.S i 1986 og mellom Orkla Borregaard A.S og Nora Industrier A.S i 1991. Konsernet har konsentrert sin virksomhet innen tre hovedområder; Merkevarer til forbrukere, Kjemi og Finansielle Investeringer. Siden 1991 har konsernet gjennomført følgende viktige transaksjoner:

1991. Kjøp av Daishowa Chemicals (USA) gjør Borregaard LignoTech til verdens største produsent av ligninbaserte produkter. Vanillin-siden styrkes gjennom samarbeid med italienske EniChem om EuroVanillin (50-50). Orkla Media kjøper Sunnmørsposten, Haugesunds Avis og Romsdals Budstikke.

1992. 49 % av aksjene i Göteborgs Kex erverves. Opsjon på kjøp av resterende 51 %. Orkla Media og Norske Egmont etablerer felles selskap, Hjemmet Mortensen, for ukeblader.

1993. Orkla Foods kjøper BOB Industrier, ledende svensk leverandør av syltetøy, saft o.l. Kjemiområdet kjøper Metsä-Serlas ligninvirksomhet i Finland. Overtagelsen utvider produktspekteret og gir økt adgang til markedene i Øst-Europa. Ny fabrikk for fremstilling av kraftlignin står ferdig i oktober. Orkla Media kjøper minoritetsandel i Bergens Tidende og etablerer samtidig strategiske minoritetsposisjoner i til sammen seks polske aviser. Orkla Medias aksjepost i TVNorge selges.

1994. Orkla Brands kjøper resterende 51 % av Göteborgs Kex, og Kantolan i Finland blir overtatt. Orkla Media kjøper 91,5 % av aksjene i Drammens Tidende og Buskeruds Blad, 87,5 % av aksjene i Varden og styrker sin posisjon i Polen. Kjemiområdet kjøper difenolvirksomhet i Italia, resten av EuroVanillin samt 55 % av Borregaard Taicang Chemicals (Kina). Samtidig fortsetter Kjemiområdet sin vekst gjennom ytterligere investeringer i nytt finkjemianlegg i Norge, mens polymervirksomheten selges. Konsernet avhender sitt engasjement i Emo-gruppen.

1995. Orkla kjøper matvareselskapene Procordia Food og Abba Seafood fra Volvo, og etablerer sammen med Volvo et felles drikkevareselskap, Pripps Ringnes (inkl. 50 % av Baltic Beverages Holding (BBH)). Virksomheten i Hansa Bryggerier blir pålagt solgt (regnskapsmessig virkning i 1997). Pripps Ringnes erverver 20,5 % i det finske drikkevareselskapet Oy Hartwall Ab. Orkla Medias engasjement i Polen blir økt. Norgro, Høvellast, Dacapo og Smaks Salater samt 50 % av Helly-Hansen blir solgt.

1996. Orkla Medias engasjement i Polen blir ytterligere økt ved kjøp av 51 % av Rzeczpospolita, en av Polens ledende nyhetsaviser, samt avisens trykkeriselskap Warszawa-Print (50,8 %). Orkla Foods selger Österberg og Löfquist i Sverige, Beauvais Catering i Danmark samt Abbas produksjonsvirksomhet i Danmark og Tyskland. Varemerket Kalas blir solgt i desember. BBH ekspanderer ytterligere i Russland og Ukraina. Kjemi-området og kinesiske Kaishantun etablerer et joint venture for produksjon av ligninbaserte produkter.

1997. Orkla overtar i februar Volvos 55 % økonomiske interesse i Pripps Ringnes og eier dermed selskapet 100 % (se side 16). BBH ekspanderer ytterligere i Litauen og Russland. Orkla Foods kjøper 65 % i det polske matvareselskapet Kotlin. Avtale om kjøp av det tsjekkiske pizzaselskapet Guseppe er inngått med overtakelse 1.1.1998. Ringstads Ferskvare (tidligere Stabburet Ferskvare) blir avhendet. Orkla Media kjøper Østlendingen AS (51 %), får bestemmende innflytelse i Østlandets Blad og inngår avtale om kjøp av 49 % av aksjene i den svenske avisen Norrlandska Socialdemokraten. I tillegg kjøpes en del mindre aviser på Østlandet. Forbrukerkontakt blir solgt. Kjemiområdet kjøper det amerikanske finkjemiselskapet PolyOrganix. I tillegg etablerer kjemiområdet et joint venture selskap sammen med Sappi Saiccor for produksjon av ligninbaserte produkter i Sør-Afrika.

1998. Orkla Media kjøper seg inn i avisene Kauno diena i Litauen og Vysokoy Zamok i Ukraina. I tillegg har Orkla Media styrket sin posisjon innen direkte markedsføring gjennom overtakelse av Mitcom i Sverige. Baltic Beverages Holding kjøper eierandeler i malteriet Slavuta og bryggeriet Kolos i Ukraina. Samtidig fortsetter BBH sin vekst gjennom ytterligere kapasitetsinvesteringer. Bakers overtar Norgeskaker. Orkla Foods kjøper Jacky, finsk dessertmerke, samt det finske sildemerket Ahti i Finland.

1999. Gazeta Lubuska, en av Polens største regi-onaviser, Freds AB, markedsleder innen dagligtekstiler i Sverige og 20 % av det russiske bryggeriet Chelyabinsk Pivo blir kjøpt i januar 1999. Orkla Foods inngår i februar 1999 avtale om kjøp av marsipan- og bakeingrediensleverandøren KåKå og salg av den norske virksomheten Regal Mølle.

PROFORMA SAMMENLIGNINGSTALL FOR 1996

Pripps Ringnes er presentert 100 %. Goodwill- og merverdiavskrivninger i forbindelse med overtakelsen er belastet med samme beløp som i 1997.

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Driftsinntekter	30.819	30.970	29.989
Driftskostnader	(26.810)	(26.777)	(26.130)
Ordinære av- og nedskrivninger	(1.456)	(1.342)	(1.313)
Av- og nedskrivning goodwill o.l.	(421)	(419)	(424)
Driftsresultat før andre inntekter og kostnader	2.132	2.432	2.122

SPESELT I 1998

Konsernregnskapet for 1998 er i hovedsak oppgjort etter samme prinsipper og med samme gruppering av hovedposter som tidligere år.

GENERELT

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede finansielle stillingen når morselskapet Orkla ASA og dets eierandeler i andre selskaper presenteres som en økonomisk enhet.

Selskaper hvor konsernet har bestemmende innflytelse, er konsolidert 100 % etter kjøpsverdimetoden. Minoritetenes andel av resultat etter skatt skilles ut på egen linje før «Årets resultat». **Eierandeler i felleskontrollerte selskaper** er presentert etter bruttometoden. **Eierandeler i tilknyttede selskaper** hvor konsernet har strategisk interesse og betydelig innflytelse (20-50 % eierandel) er vurdert etter egenkapitalmetoden. Eierandeler definert som «Finansielle Investeringer» er vurdert etter **kostmetoden** uansett eierandelens størrelse.

Konsernets kostpriser for eiendeler og gjeld i datter-, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper ligger til grunn ved resultatmålingen i konsernregnskapet. Konsernets egenkapital omfatter kun morselskapets poster og det som er opptjent i de ovennevnte selskaper etter at de kom inn i konsernet, fratrasket avskrivning på ervervede merverdier og goodwill samt minoritetsinteresser.

PRINSIPPER FOR UTARBEIDELSE AV KONSERNREGNSKAPET

Alle selskapsregnskapene som konsolideres i konsernet, er gjort opp etter felles definerte regnskaps- og vurderingsprinsipper. Klassifisering av poster i resultat og balanse er gjennomført etter ensartede definisjoner.

Eierandeler i datterselskaper er eliminert og kostprisen for aksjene erstattet med selskapets eiendeler og gjeld, vurdert til kostpris for konsernet. Differansen mellom kjøpesummen for aksjene og konsernets andel av det oppkjøpte selskapets egenkapital på oppkjøpstidspunktet analyseres og henføres i første rekke til de av selskapets materielle eiendeler (eller pådratte forpliktelser) som har verdier forskjellige fra de bokførte. Eventuell restverdi klassifiseres som goodwill i konsernregnskapet. Resten av selskapets egenkapital samt minoritetenes andel av henførte merverdier presenteres i balansen som «Minoritetsinteresser».

Konsernets eierandeler i felleskontrollerte selskaper er eliminert etter samme prinsipp som datterselskaper. Orklas andel av de respektive postene presenteres i konsernregnskapet sammen med konsernets tilsvarende poster (bruttometoden) (se note 20).

Eierandeler i tilknyttede selskaper er vurdert etter egenkapitalmetoden og konsernets andel av årets resultat i det tilknyttede selskapet etter avskrivning på merverdier avregnes mot kostprisen for andelen. Behandlingen av merverdier i tilknyttede selskaper gjennomføres etter samme prinsipper som for datter- og felleskontrollerte selskaper (se note 14).

Utenlandske selskaper er omregnet ved at det for balansen er benyttet kurs pr. 31.12., mens det for resultatet er benyttet månedlige gjennomsnittskurser. Omregningsdifferanser er regulert direkte mot egenkapitalen.

I land definert som høyinflasjonsland, blir regnskapene inflasjonsjustert. Avskrivninger og bokført verdi av driftsmidler samt varelagre blir omregnet til historisk kurs på anskaffelsestidspunktet. Resultatregnskapet forøvrig er omregnet til månedlig gjennomsnittskurs. Øvrige balanseposter omregnes til balansedagens kurs. Omregningsdifferanser er ført under finansposter. Hvis det som følge av politisk styring av valutakurser og valutareguleringer ikke eksisterer et normalt likvid marked for sikringsforretninger, benyttes kurser som er korrigert for anslått virkning av slike forhold.

PERIODISERINGS-, KLASIFISERINGS- OG VURDERINGSPRINSIPPER

Regnskapet bygger på de grunnleggende prinsippene om opptjening, sammenstilling og fortsatt drift. Regnskapsføringen baserer seg på konsistente definisjoner, og følger kongruensprinsippet. Verdssetting av poster er basert på historisk kost og en forsiktig vurdering som utgangspunkt. Det er lagt vekt på at realitetene i transaksjoner og hendelser skal rapporteres og at viktige enkeltforhold opplyses.

Klassifisering av postene i regnskapet bygger på at alle eiendeler som knytter seg til varekretslopet, fordringer som tilbakebetales innen ett år samt «eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten» er omløpsmidler. Andre eiendeler er anleggsmidler. Skillet mellom kort og langsiktig gjeld trekkes ved ett år til forfallstidspunktet.

Driftsinntektene presenteres etter fradrag av alle rabatter, merverdiavgift og andre typer offentlige avgifter.

Vurdering av omløpsmidler skjer til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrasket eventuelle bedriftsøkonomiske avskrivninger. Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn bokført verdi, og verdifallet ikke anses å være av forbigående art, er det foretatt nedskrivning. Tilknyttede selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden (se foran).

Kundefordringer er vurdert til antatt verdi pr. 31.12. Konsernets samlede avsetning til tap på kundefordringer fremkommer i note 5.

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi etter FIFO prinsippet. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til tilvirkningskost. Det er gjort fradrag for ukurans.

Aksjer og andeler som representerer investeringer av finansiell karakter, adskilt fra konsernets strategiske industrielle engasjementer, er klassifisert som omløpsmidler og vurderes etter porteføljeprinsippet. Porteføljen styres bevisst som en enhetlig gruppe og blir derfor kun verdikorrigert dersom den samlede beholdningen har lavere verdi enn anskaffelseskost. Poster innen porteføljen som har fått et varig verdifall, er nedskrevet. Langsiktige aksjer og andeler som ikke er vurdert som investeringer i tilknyttet selskap, er oppført etter kostmetoden. Kostmetoden medfører at aksjer/andeler balanseføres til kostpris og mottatt kontantvederlag behandles som utbytte.

Varige driftsmidler aktiveres og avskrives dersom de har levetid over tre år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlenes kostpris og avskrives i takt med disse. Utskiftninger av hele driftsmidler blir aktivert. Påløpte og forventede kostnader forbundet med forberedelse av datasystemer til år 2000 er kostnadsført med mindre det gjelder nye systemer eller oppgradering av eksisterende systemer som innebærer forbedret funksjonalitet. Merverdier iht. reglene om foretaksintegrasjon er i konsernregnskapet henført direkte til de aktuelle driftsmidlene og avskrives i takt med disse. Driftsmidlene avskrives lineært med følgende satser: Bygninger 2-4 %, maskiner og inventar 7-15 %, transportmidler og returemballasje 15-25 % og Edb-utstyr 16-33 %.

Forskning og utvikling (FOU). Kostnader til forskning og utvikling blir kostnadsført løpende.

Goodwill. Ved overtagelse av annen virksomhet mot vederlag som overstiger verdien av de enkelte eiendelene, er forskjellen, i den utstrekning den representerer forretningsverdi, oppført som goodwill i balansen. Goodwill blir avskrevet over antatt levetid, sannsynliggjort gjennom foreliggende oppkjøpskalculer, dog aldri mer enn 20 år. Bokført verdi av goodwill skrives ned dersom virkelig verdi antas å ligge lavere og verdifallet ikke antas å være forbigående.

Pensjonsforhold. Regnskapsføring av pensjonskostnader skjer i samsvar med Foreløpig Norsk Regnskapsstandard Pensjonskostnader. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang osv. Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatendringer), fordeles

over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid for den del av avvikene som overstiger 10 % av brutto pensjonsforpliktelse (av pensjonsmidlene hvis disse er størst). Ikke amortiserte avvik fremgår av note 2.

Valuta. Valutabehandlingen i konsernet er forskjellig for sikrede og usikrede poster. Med sikrede menes poster der den økonomiske effekten av svingninger i gjeldende valuta i hovedsak er eliminert. Balanseposter som sikrer hverandre, presenteres til kursen på balansedagen, mens balanseposter som sikres med finansielle instrumenter utenfor balansen presenteres til sikringskurs. Sikringsforretninger som er gjort for å sikre kontraktsfestede kontantstrømmer, vurderes i sammenheng med disse. Urealisert tap på sikringsforretninger som dekker ikke kontraktsfestede kontantstrømmer kostnadsføres under finansposter. Øvrige valutaforhold vurderes samlet etter et porteføljesyn. Dersom porteføljen samlet har netto tap, blir dette kostnadsført, mens netto gevinst ikke inntektsføres.

Skatter. Skattekostnaden knyttes til det regnskapsmessige resultatet og består av summen av betaltbare skatter og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt i balansen er beregnet med nominell skattesats på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Kontantstrømanalyse. Orkla har valgt å benytte egen presentasjonsform som hovedkontantstrømpoppstilling. Den viktigste årsaken til dette er at den foreløpige standarden fra NRS ikke lar seg samordne med en informativ segmentinformasjon. Kontantstrømpoppstilling i henhold til foreløpig NRS, er presentert i note 13.

Ny regnskapslov er vedtatt med virkning fra 1.1.1999. Med unntak av presentasjonsmessige endringer, ser de regnskapsmessige konsekvensene av den nye loven ut til å bli små for Orkla-konsernet.

1 Driftsinntekter

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Salgsinntekter Norge	13.525	13.848	11.682
Salgsinntekter Sverige	7.402	8.076	6.887
Salgsinntekter Danmark	1.587	1.499	1.474
Salgsinntekter Finland og Island	685	553	560
Salgsinntekter Norden	23.199	23.976	20.603
Salgsinntekter øvrige Vest-Europa	2.757	2.489	2.671
Salgsinntekter Øst-Europa	2.888	2.383	970
Salgsinntekter Asia	651	776	562
Salgsinntekter øvrige verden	775	716	752
Salgsinntekter utenfor Norden	7.071	6.364	4.955
Sum salgsinntekter	30.270	30.340	25.558
Diverse driftsinntekter	549	630	440
Driftsinntekter	30.819	30.970	25.998
Salgsinntekter i EU-land	12.285	12.474	11.428

For ytterligere segmentinformasjon henvises til side 35-37, hovedtall for virksomhetsområdene.

2 Lønn og andre personalkostnader

Lønn og andre personalkostnader består av kostnader knyttet direkte til godtgjørelse til ansatte og tillitsmenn, kostnader knyttet til pensjonsforhold til såvel nåværende som tidligere ansatte samt offentlige avgifter knyttet til ansettelsesforhold. Kostnadene består av:

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Lønn og feriepenger	(5.578)	(5.368)	(4.401)
Øvrige godtgjørelser mv.	(58)	(59)	(22)
Arbeidsgiveravgift	(1.130)	(1.079)	(873)
Pensjonskostnader	(258)	(228)	(178)
Lønn og andre personalkostnader	(7.024)	(6.734)	(5.474)

Pensjonsforhold

De fleste ansatte i konsernet er tilknyttet kollektive tjenstepensjonsordninger. Pr. 31.12.1998 er i alt 16.782 nåværende ansatte tilknyttet tjenstepensjonsordningene. I tillegg omfatter tjenstepensjonsordningene 6.422 tidligere ansatte. Tjenstepensjonsordningene i Norge er definert som «netto ordninger» som ikke knytter konsernets forpliktelser til eventuelle endringer i folketrygdens forpliktelser. De norske tjenstepensjonsordningene er behandlet som ytelsesplaner. Pensjonsordningene i Sverige omfatter både ytelses- og tilskuddsplaner og i Danmark tilskuddsplaner.

I tillegg har konsernet pensjonsforpliktelser som ikke er forsikringsmessig dekket. Dette gjelder førtidspensjoner, gavepensjoner til førtidspensjonerte, pensjoner for pensjonsgrunnlag utover skattelovens maksimalbegrensning, pensjon til tidligere styremedlemmer og pensjon til personer som av forskjellige årsaker ikke er tatt opp i tjenstepensjonsordningene, som utbetales over egen drift. 3.611 personer er omfattet av disse ordningene.

I løpet av 1998 er pensjonsalder i AFP-ordningen i Norge senket til 62 år og bedriftenes egenandel er øket til 20 % fra 1.1.1999. Engangseffekten utgjør ca. 120 mill. kroner for konsernet, og den er behandlet som planendring som amortiseres over 15 år fra 1.1.1999.

Noen av konsernets sikrede pensjonsordninger er overfinansiert. Overfinansieringen er vurdert, og det er i regnskapsføringen forutsatt at all overfinansiering vil kunne utnyttes på grunn av at noen usikrede ordninger kan dekkes fra fond, kjente fremtidige forpliktelser og den stadige utviklingen som skjer i konsernets virksomhet og organisering.

Årets pensjonskostnad er beregnet av uavhengig aktuar. I norske selskaper er beregningen basert på konsernets opplysninger pr. 1.1.1998. Det er justert for senere vesentlige endringer. Pensjonskostnadene i utenlandske selskaper er beregnet av aktuar og regnskapsført i henhold til lokale regler og forutsetninger basert på opplysninger pr. 1.1.1998. Det er justert for vesentlige avvik fra norsk regnskapsstandard. Norge utgjør 81 % og Sverige utgjør 16 % av brutto pensjonsforpliktelse i konsernet.

Konsernets juridiske forpliktelse vil ikke være påvirket av den regnskapsmessige behandlingen.

Forutsetninger:

	Norge	Sverige
Diskonteringsrente	6 %	8 %
Fremtidig lønnsregulering	3 %	5 %
Gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid	15 år	15 år
Pensjonsregulering/G-regulering	2 %	4 %
Avkastning på pensjonsmidler	7 %	-
Estimert avkastning 1998	3 %	-

Sammensetning av netto pensjonskostnader

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Nåverdi av årets pensjonsopptjening (inkl. arbeidsgiveravgift)	(187)	(165)	(132)
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	(211)	(202)	(157)
Forventet avkastning på pensjonsmidler	200	182	142
Amortisering av utsatt forpliktelse pga. avvik fra plan/forutsetninger	(4)	(7)	0
Netto pensjonskostnad ytelsesplaner	(202)	(192)	(147)
Tilskuddsplaner	(56)	(36)	(31)
Netto pensjonskostnader	(258)	(228)	(178)

Sammensetning av netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Brutto pensjonsforpliktelse	(3.837)	(3.454)	(2.711)
Pensjonsmidler (markedsverdi)	2.885	2.815	2.188
Faktisk netto pensjonsforpliktelse	(952)	(639)	(523)
Ikke amortisert avvik fra plan/forutsetning	220	(33)	30
Balanseført netto pensjonsforpliktelse	(732)	(672)	(493)
Balanseført pensjonsforpliktelse	(946)	(884)	(662)
Balanseførte pensjonsmidler	214	212	169

Sammensetning av pensjonsmidler (markedsverdi) pr. 31.12.

	1998	1997	1996
Likvide midler	2 %	1 %	2 %
Pengemarkedsplasseringer	9 %	2 %	3 %
Obligasjoner	52 %	48 %	48 %
Utlån	1 %	11 %	16 %
Aksjer	24 %	27 %	24 %
Fast eiendom	12 %	11 %	7 %
Sum pensjonsmidler	100 %	100 %	100 %

Av pensjonsmidlene forvaltes ca. 17 % i egne pensjonskasser og ca. 83 % i livsforsikringselskaper.

3 Porteføljeinvesteringer mv.

Finansielle Investeringer er ett av konsernets tre strategiske satsingsområder. Konsernets porteføljeinvesteringer styres samlet som en enhetlig gruppe. Porteføljen representerer utelukkende investeringer av finansiell karakter og er i så måte adskilt fra konsernets strategiske, in-

dustrielle engasjementer. Porteføljen kjennetegnes utfra en satsing på store enkeltposter og har historisk hatt en langsiktig karakter, men det er ikke fattet noen form for beslutning som begrenser områdets frihet når det gjelder salgstidspunktet for de ulike aksjepostene.

Beløp i mill.kr	Antall aksjer/andeler	Bokført verdi	Markedsverdi	Eierandel %
Eid av Orkla ASA				
Norske børsnoterte aksjer				
Bank/Forsikring				
Bolig- og Næringsbanken	358.900	55	66	3,7
Den norske Bank	5.000.000	140	136	0,8
Sparebank NOR, Grunnfondsbevis	1.065.160	184	157	4,1
Storebrand	27.648.956	470	1.659	10,0
Industri				
Adresseavisen	325.931	72	117	17,1
Aker RGI A	2.045.860	191	168	3,8
Aker RGI B	942.761	93	68	
Alcatel STK	255.762	33	74	3,0
Ark	340.000	31	29	1,8
Avantor	1.629.878	100	65	7,4
Braathens	660.600	50	20	2,1
Dyno	4.623.262	518	550	18,1
EDB	1.225.000	34	24	5,8
Elkem	12.474.867	486	1.167	25,3
Elkjøp	231.150	51	66	3,2
Gyldendal	127.295	5	32	5,4
Hafslund A	5.107.156	172	245	8,3
Hafslund B	4.516.537	163	146	
Håg	1.896.550	54	161	19,8
Kverneland	888.733	134	167	9,1
Merkantildata	675.000	46	52	0,7
Nera	9.721.294	217	100	10,1
NetCom	5.212.772	26	1.056	11,0
Norsk Hydro	400.000	130	105	0,2
Norske Skog B	206.686	39	41	0,5
Norway Seafoods	11.831.299	328	91	16,2
PGS	447.774	55	46	0,5
Raufoss	775.172	68	50	10,3
Rica Hotell	2.394.600	69	111	10,0
Scana	1.876.164	85	54	8,8
Schibsted	2.874.631	239	280	4,2
SensoNor	2.864.450	122	65	10,8
Software Innovation	183.412	32	29	9,6
Steen & Strøm	2.806.961	143	264	10,1
Diverse		174	73	
Shipping				
Benor Tankers	1.227.900	39	22	5,7
Bergesen A	1.439.542	194	137	3,4
Bergesen B	1.140.823	172	104	
Fred Olsen Energy	350.000	51	17	0,6
Leif Høegh	272.800	25	24	0,9
NCL Holding	1.932.000	35	34	0,8
ProSafe	947.355	109	50	3,7
Ugland Nordic Shipping	418.064	18	29	3,8
Diverse		32	21	
Aksjefond				
Omega Investment Fund	2.008	41	82	na
Diverse		11	10	
Sum norske børsnoterte aksjer		5.536	8.064	

Utenlandske børsnoterte aksjer og aksjefond

Norden				
Alma Media II	160.825	35	39	1,0
Astra A	925.000	119	143	0,1
Bure	2.667.500	91	287	4,9
Chips Pref. ¹⁾	852.367	53	254	12,7
Danisco	80.000	32	33	0,1
Hartwall A ²⁾	401.000	8	49	0,7
Instrumentarium A	11.700	5	4	
Instrumentarium B	48.104	17	15	

Beløp i mill.kr	Antall aksjer/andeler	Bokført verdi	Markedsverdi	Eierandel %
Eid av Orkla ASA forts.				
KCI Konecranes	463.403	13	159	3,1
Kesko	300.000	29	34	0,3
LM Ericsson B	100.000	21	18	
Lindex	1.376.428	40	381	10,0
Nokia A	680.000	227	629	0,1
TV4 A	200.000	23	18	
Diverse		111	88	
Øvrig utland				
Bristol Myers Squibb	19.200	4	19	
Cisco System	45.000	2	32	
Glaxo Wellcome	300.000	57	78	
Intel	42.000	5	38	
Lernout & Hauspie	80.000	17	20	
Nycomed Amersham A	6.863.615	244	360	1,1
Paychex	45.000	5	18	
Peoplesoft	110.000	22	16	
Pfizer	45.000	28	43	
SAP Ord.	14.000	22	46	
SAP Pref.	14.000	22	51	
Sita Unit	9.000	5	18	
Diverse		316	277	
Sum utenlandske børsnoterte aksjer		1.573	3.167	
Sum børsnoterte aksjer		7.109	11.231	
Ikke børsnoterte aksjer, opsjoner og andre verdipapirer				
Berlingske Officin A	116.100	48	48	10,9
Berlingske Officin B	118.100	49	49	
Carl Aller	6.500	50	50	3,6
Chips Stam.	87.075	10	26	1,3
Dagbladet A	101.466	37	39	14,4
Dagbladet Pref.	71.677	23	27	
Eiendomsspar	223.444	33	40	3,0
EniTel	8.000	20	20	1,8
Helly Hansen Holding	3.267.000	0	181	30,0
Holberg Ind. Ord.	520.750	33	33	33,9
Holberg Ind. Pref.	71.944	52	52	
Sentereiendom	5.000	25	25	18,6
Telia Overseas	1.483.587	144	144	13,1
Venture Partners Multimedia II	250.000	12	13	35,0
Venture Partners Multimedia	150.000	15	15	29,3
Diverse		186	122	
Sum ikke børsnoterte aksjer, opsjoner og andre verdipapirer		737	884	
Kommandittelskaper/Fond				
EAC II	2.173.850	19	19	
EAC	2.858.878	24	24	
Head KS	5.000.000	34	34	
IK 94	13.513.770	110	109	
IK 97	21.382.299	175	175	
Diverse		36	33	
Sum kommandittelskaper		398	394	
Balanseført disagio ved valutasikring		116		
Aksjer eid av datterselskaper				
First Olsen Tankers	500.000	35	20	2,5
Nordstjernen Holding	100.000	100	95	40,0
Sum aksjer eid av datterselskaper		135	115	
Sum porteføljeinvesteringer		8.495	12.624	

I tillegg er det aksjebeholdninger i bl.a. Orkla Finans for 356 mill. kroner. Disse aksjene er plassert som sikkerhet for derivathandel.

1) Se note 10.

2) Se note 14.

4 Andre formuesmidler

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Lån til ansatte ¹⁾	70	74	61
Pensjonsmidler	214	212	169
Utsatt skattefordel	143	110	79
Andre langsiktige fordringer	965	968	328
Sum	1.392	1.364	637

1) I tillegg inngår lån til ansatte med 18 mill. kroner i andre kortsiktige fordringer. Det er stilt garantier for ansatte med 7 mill. kroner.

5 Andre tilvirknings-, salgs- og adm. kostnader

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Salgsfrakter	(983)	(946)	(924)
Energikostnader	(741)	(684)	(483)
Reparasjons- og vedlikeholdskostnader	(707)	(725)	(615)
Reklame	(1.720)	(1.705)	(1.290)
Andre ¹⁾	(3.507)	(3.365)	(2.486)
Sum	(7.658)	(7.425)	(5.798)

1) Inkluderer 50 mill. kroner i påløpte og forventede «År 2000 kostnader».

Årets kostnadsførte tap på krav inngår i «Andre» ovenfor. Avsetningen til tap på krav har hatt følgende utvikling:

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Delkrederefond pr. 1.1.	78	59	61
Årets konstaterte tap	(36)	(25)	(24)
Årets kostnadsførte tap på krav	44	44	22
Delkrederefond pr. 31.12.	86	78	59

6 Finansposter, netto

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Renteinntekter	217	177	179
Rentekostnader	(1.043)	(875)	(885)
Sum rentenetto	(826)	(698)	(706)
Netto agio/disagio	(153) ¹⁾	(36)	3
Andre finansposter, netto	(20)	42 ²⁾	(37)
Finansposter, netto	(999)	(692)	(740)

1) Effekt av devaluering i Russland og Ukraina pr. 31.8. (-138 mill. kroner).
2) Inkluderer gevinst ved avhendelse av Hansa på 61 mill. kroner.

7 Skattekostnad

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Betalbare skatter Norge	(331)	(649)	(425)
Betalbare skatter utlandet	(273)	(315)	(136)
Sum betalbare skatter	(604)	(964)	(561)
Endring i utsatt skatt Norge	(17)	120	(20)
Endring i utsatt skatt utlandet	66	(19)	(60)
Sum endring utsatt skatt ¹⁾	49	101	(80)
Sum skattekostnad	(555)	(863)	(641)
Skatt i % av «Resultat før skattekostnad og minoriteter»	27,0	24,4	26,4

1) Se note 19.

8 Betalingsmidler

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Frie midler	530	697	734
Bundne midler	74	87	90
Innestående på konsernkassekreditt	0	253	130
Kortsiktige plasseringer	521	185	109
Sum betalingsmidler ¹⁾	1.125	1.222	1.063

1) Inkluderer betalingsmidler i felleskontrollert virksomhet, se note 20.

9 Varebeholdninger og vareforbruk ¹⁾

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Råvarer	1.338	1.244	1.104
Varer under tilvirkning	198	241	172
Ferdigvarer og handelsvarer	1.674	1.591	1.468
Sum	3.210	3.076	2.744
Orkla Foods	1.301	1.360	1.400
Orkla Drikkevarer	383	371	144
Orkla Brands	433	380	362
Orkla Media	39	38	29
Kjemi	1.014	861	737
HK/Ufordelt	40	66	72
Sum	3.210	3.076	2.744

1) Ingen vare utgjorde alene mer enn 6 % av totalt vareforbruk i 1998.

10 Aksjer og andeler i andre selskaper

Beløp i mill. kr	Antall	Bokført verdi	Eierandel %
Eid av Orkla ASA			
AB Chips OY ¹⁾	375.000	60	5,6
Eid av konsernselskaper			
Harvik Rubber Ind. ²⁾	2.400.000	6	30,0
Solo ²⁾	1.420	1	71,0
Norsk Avfallshåndtering	4.330	4	2,0
Utenos Gerimai (Litauen)	22.440	6	4,9
Utenos Alus (Litauen)	3.900.000	20	9,8
Diverse		18	
Sum aksjer		115	
Diverse andeler i ANS/KS ³⁾		8	
Sum konsern		123	

1) Andel av stemmeberettiget kapital. I tillegg til ovennevnte post eier Investeringsområdet aksjer i AB Chips OY ført som omløpsmidler. Totalt eier konsernet 13,4 % av stemmeberettiget kapital og 19,6 % av kapitalen i AB Chips OY.

2) Vurdering av konsernets innflytelse har resultert i at det ikke vil være korrekt å presentere postene som «tilknyttet selskap».

3) Herav eid av Orkla ASA: ANS Høgset (7,2 %) 2 mill. kroner.

11 Kortsiktig rentefri gjeld

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Leverandørgjeld	1.813	1.847	1.402
Skyldig off.avgifter, skattetrekk, feriepenges o.l.	1.812	1.753	1.383
Skyldige selskapsskatter	432	826	511
Avsatt til utbytte	443	426	339
Annen kortsiktig gjeld	2.706	2.392	1.673
Sum	7.206	7.244	5.308

12 Andre inntekter og kostnader ¹⁾

Andre inntekter og kostnader representerer poster klassifisert i driftsresultatet av spesiell karakter og av vesentlig betydning for virksomhetsområdene. Disse er skilt ut og samlet på egen linje for å bedre sammenlignbarheten på resultatregnskapets øvrige linjer.

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Restrukturering Kotlin	(20)	-	-
Restrukturering Procordia Food	(40)	-	-
Restrukturering Drikkevarer Norden	(174)	-	-
Restrukturering Brands, kjeks Finland	(25)	-	-
Restrukturering, oppstarts- og nedbemanningskostnader i Orkla Media	(44)	-	-
Avviklingskostnader snacks- og pizzavirksomhet i Asia	(32)	-	-
Netto oppgjør og strukturkostnader ifbm. opphøret av avtalen med TCCC	-	171	-
Gevinst ved avhendelser	-	86	20
Restrukturering, nedskrivning etc.	-	(76)	-
Sum	(335)	181	20
Herav:			
Nedskrivning materielle driftmidler	(53)	(116)	-

1) I tillegg er poster av engangskarakter knyttet til valutatap i BBH inkludert i «Finansposter, netto» (-138 mill. kroner) og i «Resultat fra tilknyttede selskaper» (-15 mill. kroner). Totalt er belastningen av engangsposter på «Resultat før skatt» -488 mill. kroner (1997: +545 mill. kroner).

13 Kontantstrøm iht. foreløpig regnskapsstandard fra Norsk RegnskapsStiftelse

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Resultat før skattekostnad	2.057	3.537	2.431
Betalte skatter	(1.004)	(799)	(448)
Endring i driftskapital og andre justeringer	234	158	442
Av- og nedskrivninger	1.930	1.877	1.330
Gevinster og tilknyttede selskaper	(942)	(1.449)	(983)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2.275	3.324	2.772
Investeringer i varige driftsmidler	(2.866)	(2.315)	(1.388)
Andre langsiktige investeringer	(424)	(4.394)	(414)
Salg av driftsmidler	125	220	252
Andre salg	-	117	116
Netto kjøp/salg av porteføljeaksjer	611	(874)	301
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(2.554)	(7.246)	(1.133)
Utdeling av utbytte	(463)	(324)	(289)
Opptak av langsiktig gjeld	2.481	4.914	4.231
Nedbetaling av langsiktig gjeld	(2.054)	(1.486)	(3.194)
Endring i kortsiktig finansiering	240	1.562	(2.489)
Langsiktige utlån	-	(600)	(230)
Ny egenkapital	1	18	-
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	205	4.084	(1.971)
Andre endringer	(23)	(3)	(21)
Endring i betalingsmidler	(97)	159	(353)
Betalingsmidler ved periodens start ¹⁾	1.222	1.063	1.416
Betalingsmidler ved periodens slutt ¹⁾	1.125	1.222	1.063

1) For spesifisering, se note 8.

Se kontantstrøm side 14 og generelle regnskapsprinsipper side 17.

14 Andeler i tilknyttede selskaper

Beløp i mill. kr	Eierandel %	Opprinnelig kostpris pr. 1.1.	Verdi i balansen pr. 1.1.	Tilgang/avgang i året	Andel resultat	Mottatt utbytte/kursregulering	Verdi i balansen pr. 31.12.98	Årets avskrivninger på overkurs	Bokført verdi 31.12. overkurs
Jotun A.S	42,4	150	894	19	80	(21)	972	(4)	27
Oy Hartwall Ab	20,5	598	635	-	70	17	722	(32)	355
Bergens Tidende A.S	28,4	67	100	-	5	(2)	103	(1)	10
Asker og Bærums Budstikke A.S	30,5	75	86	-	6	(8)	84	(2)	23
Norgesbuss Invest A.S	25,1	39	44	-	(1)	-	43	-	-
Orkla Exolon K/S	42,3	4	31	-	1	-	32	-	-
Oskar Sylte A.S	44,0	15	24	-	4	(4)	24	-	2
Mediaselskaper Polen	-	12	13	2	3	-	18	(1)	3
Norsk Telegrambyrå A.S	22,1	3	16	-	-	(1)	15	-	-
Kolos (Ukraina)	24,5	-	-	13	-	-	13	-	-
Diverse	-	77	68	6	(3)	(11)	60	(1)	7
Sum		1.040	1.911	40	165	(30)	2.086	(41)	427

Hovedtall for de største tilknyttede selskapene (100 % tall):

Beløp i mill. kr	1998 ¹⁾	1997	1996
Jotun			
Driftsinntekter	4.375	5.250	5.294
Driftsresultat	259	462	372
Resultat etter skatt og minoriteter	146	955	156
Sum eiendeler	3.814	3.535	3.564

1) Foreløpige tall.

Beløp i mill. FIM	1998 ¹⁾	1997	1996
OY Hartwall Ab			
Driftsinntekter	2.894	2.648	2.000
Driftsresultat	561	568	238
Resultat etter skatt og minoriteter	272	313	95
Sum eiendeler	2.893	2.353	1.954

Varige driftsmidler

Beløp i mill. kr	Tomter og annen fast eiendom	Bygninger	Anlegg under utførelse	Mask.dr.løsøre, inv., transportmidler etc.	Sum varige driftsmidler	Goodwill o.l.	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.	550	5.677	978	12.045	19.250	7.029	26.279
Oppskrivninger pr. 1.1.	61	120	-	-	181	-	181
Nedskrivninger pr. 1.1.	(10)	(37)	-	(93)	(140)	(131)	(271)
Avskrevet pr. 1.1.	(33)	(1.572)	-	(7.085)	(8.690)	(1.242)	(9.932)
Bokført verdi pr. 1.1.	568	4.188	978	4.867	10.601	5.656	16.257
Erverv nye selskaper	3	75	54	174	306	181	487
Investeringer i året	269	306	141	2.037	2.753	172	2.925
Overført fra anlegg under utførelse	47	64	(236)	125	-	-	-
Avgang til bokført verdi	(4)	(46)	-	(68)	(118)	-	(118)
Av- og nedskrivninger i året	(5)	(242)	-	(1.262)	(1.509)	(421)	(1.930)
Bokført verdi pr. 31.12.	878	4.345	937	5.873	12.033	5.588	17.621

Investert / salg 1994	24 / 7	587 / 284	(103) / -	1.275 / 165	1.783 / 456	658 / -	2.441 / 456
Investert / salg 1995	26 / 70	728 / 570	- / -	1.565 / 542	2.319 / 1.182	2.431 / -	4.750 / 1.182
Investert / salg 1996	31 / 39	253 / 105	214 / -	1.085 / 163	1.583 / 307	211 / 109	1.794 / 416
Investert / salg 1997	115 / 27	1.887 / 126	422 / -	2.588 / 199	5.012 / 352	2.371 / 62	7.383 / 414
Investert / salg 1998	272 / 2	381 / 37	195 / -	2.211 / 93	3.059 / 132	353 / -	3.412 / 132

Goodwill o.l. fordelt på store virksomhetskjøp

	Oppkjøpsår: avskrivningstid	Årets avskrivning ¹⁾	Bokført verdi pr. 31.12.98
Pripps Ringnes 55 %	1997: 17 år	(132)	1.952
Procordia Food/Abba Seafood	1995: 20 år	(104)	1.720
Gøteborgs Kex	1994: 20 år	(17)	242
Bob Industrier	1993: 20 år	(14)	198
Rzeczpospolita	1996: 10 år	(23)	167
Drammens Tidende og Buskeruds Blad	1994: 20 år	(9)	143
Odense Marcipan	1990: 20 år	(12)	127
Diverse		(110)	1.039
Sum		(421)	5.588

1) Belastet driftsresultat, se i tillegg note 14 for samlede merverdi- og goodwillavskrivninger for tilknyttede selskaper.

Avstemming av tilgang 1998 mot kontantstrømsanalyse (se side 14)

Tilgang 1998 i henhold til anleggsnote		3.412
Fornyelses- og miljøinvesteringer fra kontantstrøm	1.843 ¹⁾	
Ekspansjonsinvesteringer fra kontantstrøm	1.295	
Herav Tilknyttede selskap	(40)	1.255 ²⁾
Fornyelses- og miljøinvesteringer		
Investeringsområdet	15	
Eiendomsinvesteringer	190	205
Endring leverandørgjeld		
investeringer	(44)	
Valutakurseffekter	158	
Uten kontantstrømeffekt	(5)	109 3.412

1) Største enkeltprosjekt: Orkla Trykk, overtakelse av avtale med PepsiCo, nytt presseanlegg Rzeczpospolita, ny grønnsaksstruktur Procordia Food, ny produksjonsstruktur Beauvais.

2) Største enkeltprosjekt: Kapasitetsøkninger og fornyelser BBH, overtakelse Mitcom, LignoTech Sør-Afrika, Norgeskaker og Kauno diena samt ny pizzafabrikk Stranda.

16 Låneforhold

Konsernets rentebærende gjeld pr. lånetype og forfallsfordelt

	Saldo pr. 31.12.98	Forfall					Etter
Beløp i mill. kr		1999	2000	2001	2002	2003	2003
Sertifikater ¹⁾	162	162	-	-	-	-	-
Obligasjonslån ¹⁾	6.342	231	502	267	1.150	2.642	1.550
Banklån	9.811	1.864	69	2.269	1.104	72	4.433
Kredittforetak og forsikringsselskaper	104	9	9	10	56	2	18
Diverse	34	2	14	-	2	-	16
Sum renteb. gjeld	16.453	2.268	594	2.546	2.312	2.716	6.017
Ubenyttede trekkrettigheter	7.119	-	1.106	321	821	57	4.814

1) Børsnoterte sertifikat- og obligasjonslån beskrives separat i denne note.

Gjennomsnittlig gjenværende løpetid for konsernets gjeld pr.

31.12.1998 var 5 år mot 4 år pr. 31.12.1997. Tilsvarende tall for konsernets ubenyttede trekkrettigheter var hhv. 6 år og 3 år.

Pr. 31.12.1998 var ubenyttede trekkrettigheter unormalt høyt. Dette skyldes refinansieringsprosessen selskapet for tiden er inne i hvor syndikatlånene erstattes med bilaterale trekkfasiliteter.

Orkla ASA har konsernkontosystemer i Norge, Sverige og Danmark. Orkla ASAs (og i Danmark, Orkla (DK) A/S) konti utgjør eneste direkte mellomværende med bankene, mens datterselskapenes konti betraktes som interne forhold. Pr. 31.12.1998 var det trukket 446 mill. kroner, mens total kredittramme utgjør 980 mill. kroner.

Uten samtykke fra långiverne for konsernets lange, syndikerte banklån kan selskapet ikke selge aksjer i følgende selskaper: Borregaard Industries Ltd, Lilleborg as, Orkla Foods A.S og Orkla AB.

Note 16 forts.

Beløp i mill. ISIN	Nom. rente ¹⁾	Løpetid	Valuta	Utestående
Børsnoterte obligasjonslån (Orkla ASA) pr. 31.12.1998				
NO 185855	10,00 %	1981/1999	NOK	31 ²⁾
NO 185861	9,40 %	1993/2000	NOK	500
NO 185862	7,75 %	1993/2003	NOK	500
NO 185863	6,10 %	1994/2002	NOK	500
NO 185866	8,00 %	1995/2002	NOK	650
NO 185867	7,40 %	1995/2005	NOK	1.000
NO 185868	7,05 %	1996/2003	NOK	1.000
NO 185869	5,00 %	1997/1999	NOK	200
NO 185871	5,70 %	1997/2003	NOK	300
SE 312050	9,00 %	1996/2004	SEK	400
SE 418915	6,00 %	1997/2001	SEK	200
NO 185873	6,15 %	1998/2005	NOK	250
EMTN LSE	5,15 %	1998/2003	SEK	200

Sertifikatlån (Orkla ASA) pr. 31.12.1998

NO 2513724	8,75 %	4.12.98-6.1.99	NOK	162
------------	--------	----------------	-----	-----

1) Den nominelle rente gir ikke uttrykk for konsernets reelle rentekostnad, da det er inngått ulike rentebytteavtaler.

2) Konvertibelt obligasjonslån, se note 24.

I tillegg til sikringsaktivitetene knyttet til balanseposter i valuta og eierandeler i utenlandske virksomheter, foretas det også sikring av valutaeksponering knyttet til konsernets drift. Kontantstrømmer i valuta knyttet til driftsrelaterte kontraktsforhold, sikres normalt i sin helhet. I tillegg foretas det også sikringer av øvrige, forventede kontantstrømmer i valuta. Forventede kontantstrømmer sikres dog kun for en begrenset tidshorisont og kun i den grad det anses å foreligge tilstrekkelig sikkerhet for at disse forventede kontantstrømmer blir realisert.

Utestående valutaterminforretninger¹⁾ og valutaopsjonsforretninger²⁾ knyttet til sikring av driftsrelatert eksponering (10 største valutapar)

Beløp i mill. Kjøpsvaluta	Beløp	Salgsvaluta	Beløp
NOK	143	EUR	16
NOK	33	GBP	3
NOK	519	USD	70
SEK	106	EUR	12
SEK	19	USD	2
DKK	30	GBP	3
DKK	15	NOK	19
USD	12	DKK	75
EUR	16	USD	18
EUR	4	PLN	18

1) Valutaterminforretninger er avtaler om kjøp eller salg av valuta til en avtalt kurs på et bestemt fremtidig tidspunkt.

2) Valutaopsjonsforretninger er avtaler hvor kjøperen av opsjonen har rett, men ingen plikt, til å kjøpe eller selge et valutabeløp til en avtalt kurs på et bestemt fremtidig tidspunkt.

Totale utestående driftssikringer pr. 31.12.1998 tilsvarer i volum motverdien av 1.293 mill. kroner, sammenlignet med 1.034 mill. kroner pr. 31.12.1997.

17 Valuta- og rentestyring**Valuta- og rentebindingsfordelt låneportefølje (beløp i mill. kr)**

(inkl. sikringsforretninger)

Beløp i mill. kr	Saldo pr. 31.12.98	Neste renteregulering				Etter 2002	Gj.snitt. rente- bind.
		1999	2000	2001	2002		
NOK	7.198	3.698	500	750	- 2.250		2,4
SEK	4.733	2.839	468	935	- 491		1,5
EUR	2.136	1.599	-	-	- 538		1,5
USD	1.105	763	342	-	-		0,8
DKK	743	743	-	-	-		0,4
PLN	174	174	-	-	-		0,4
Øvrige	364	341	23	-	-		0,5
Brutto rente- bærende gjeld	16.453	10.157	1.332	1.685	- 3.279		1,8
Likvide midler	(1.125)	(1.125)					
Øvrige rente- bærende fordr.	(784)	(784)					
Netto rente- bærende gjeld	14.544	8.248	1.332	1.685	- 3.279		

Gjennomsnittlig gjenværende rentebindingstid for Orklas brutto rentebærende gjeld (inkl. sikringsforretninger) pr. 31.12.1998 var 1,8 år, sammenlignet med 0,9 år pr. 31.12.1997.

Rentestyring

Orkla-konsernet har som målsetning å følge den generelle utviklingen i pengemarkedsrentene. Samtidig foretas det disposisjoner for å dempe effektene av kortsiktige svingninger i rentemarkedene. Låneporteføljens rentebindingsprofil dannes dels gjennom valg av rentestruktur på konsernets lån og dels gjennom å benytte rentederivater.

Valutastyring

Eksponering knyttet til balanseposter i valuta samt eksponering knyttet til eierandeler i utenlandske virksomheter sikres gjennom en løpende tilpasning av låneporteføljens valutafordeling. Eksponering knyttet til balanseposter søkes sikret i sin helhet. Eksponering knyttet til eierandeler i utenlandske virksomheter søkes begrenset ved at den samlede låneporteføljens valutasammensetning tilpasses den enkelte valutas og lands relative betydning i konsernets industrielle aktivitet.

18 Minoriteter

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Minoritetenes andel av:			
Ordinære avskrivninger	48	38	25
Driftsresultat	178	167	53
Resultat før skatt og minoritet	174	172	54
Skattekostnad	50	60	16
Minoritetsinteresser har hatt følgende utvikling:			
Minoritetsinteresser pr. 1.1.	478	183	131
Minoritetsinteressenes andel av årets resultat	124	112	38
Økning ved kjøp av nye selskaper	13	220	51
Reduksjon ved ytterligere oppkjøp av aksjer i datterselskaper	(14)	(7)	(24)
Utbytte til minoritet og omregningsdifferanser	(49)	(30)	(13)
Minoritetsinteresser pr. 31.12.	552	478	183
Minoritetsinteressene fordeler seg som følger:			
Orkla Foods	42	37	38
Orkla Drikkevarer	365	309	87
Orkla Brands	8	5	4
Orkla Media	69	67	19
Kjemi	17	16	13
Øvrige	51	44	22
Sum	552	478	183

19 Langsiktig rentefri gjeld mv.

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Pensjonsforpliktelser ¹⁾	946	884	662
Utsatt skatt	824	831	709
Annen langsiktig gjeld	106	108	74
Sum	1.876	1.823	1.445

1) Pensjonsforpliktelsen er klassifisert som ikke rentebærende fordi renteelementene presenteres sammen med øvrige pensjonskostnader under lønn og andre personalkostnader.

Utsatt skatt

Nedenforstående tabell er en oppstilling av midlertidige resultatforskjeller. Forskjellene oppstår i all vesentlighet fordi skattemessig og regnskapsmessig behandling er forskjellig. Utsatt skatt/skattefordel vil utgjøre den midlertidige forskjellen multiplisert med nominell skattesats.

Tabellen gir uttrykk for hvordan konsernets utsatte skattegrunnlag er sammensatt, for derigjennom å indikere når de utsatte skattene forfaller til betaling. Netto skatteøkende midlertidige forskjeller betyr at skatten som knytter seg til skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som forfaller innen samme tidsintervall, presenteres sammen. Skattereduserende forskjeller som enten stammer fra pensjoner eller ikke reverseres innen samme intervall, presenteres for seg selv.

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Netto skatteøkende midlertidige forskjeller:			
Kortsiktige fordringer	(50)	(60)	(53)
Aksjer	(249)	(175)	(56)
Varelager	69	65	65
Andre kortsiktige poster	(346)	(208)	(229)
Sum kortsiktige poster	(576)	(378)	(273)
Varige driftsmidler	2.684	2.824	2.308
Netto pensjonsmidler	214	198	163
Øvrige langsiktige poster	603	387	262
Sum langsiktige poster	3.501	3.409	2.733
Underskudd til fremføring	(8)	(38)	(50)
Grunnlag beregning utsatt skatt	2.917	2.993	2.410
Utsatt skatt	824	831	709

Netto skattereduserende midlertidige forskjeller som ikke kan utlignes:

Netto pensjonsforpliktelser	236	330	195
Andre ikke utlignbare skattereduserende forskjeller	178	53	92
Grunnlag beregning utsatt skattefordel	414	383	287
Utsatt skattefordel	143	110	79
Netto utsatt skatt	681	721	630
Endring utsatt skatt	40	(91)	(58)
Effekt av regnskapsreform pensjoner	-	-	(10)
Kjøp av nye selskaper, kursdifferanser mv.	9	192	(12)
Endring utsatt skatt resultatregnskapet	49	101	(80)

20 Felleskontrollert virksomhet

Konsernets vesentlige felleskontrollerte virksomheter består av Baltic Beverages Holding (50 %), Hjemmet Mortensen (50 %) og Rzechpospolita (51 %) og inngår linje for linje i regnskapet. Spesifisert på hovedlinjene driftsinntekter, driftsresultat, betalingsmidler og total balanse påvirkes konsernregnskapet (før goodwill) som følger:

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Driftsinntekter			
Pripps Ringnes	-	-	3.265
Hjemmet Mortensen	507	488	461
Rzechpospolita-gruppen	217	199	129
Baltic Beverages Holding ¹⁾	1.715	1.263	-
Driftsresultat			
Pripps Ringnes	-	-	300
Hjemmet Mortensen	70	71	54
Rzechpospolita-gruppen	48	57	28
Baltic Beverages Holding ¹⁾	567	451	-
Betalingsmidler			
Pripps Ringnes	-	-	175
Hjemmet Mortensen	118	96	87
Rzechpospolita-gruppen	59	78	44
Baltic Beverages Holding ¹⁾	48	103	-
Sum Eiendeler			
Pripps Ringnes	-	-	2.475
Hjemmet Mortensen	579	436	367
Rzechpospolita-gruppen	180	128	89
Baltic Beverages Holding ¹⁾	1.871	1.196	-

1) Baltic Beverages Holding eies 50-50 av Pripps Ringnes og Hartwall. Pripps Ringnes eier i tillegg 20,5 % i Hartwall. Denne eierposisjonen presenteres som tilknyttet selskap.

21 Pantstillelser og garantiansvar

Beløp i mill. kr	1998	1997	1996
Gjeld sikret med pant	136	128	167
Pantsatte eiendeler:			
Maskiner, transportmidler o.l.	1.208	1.235	668
Bygg og anlegg	677	646	567
Fast eiendom forøvrig	59	67	58
Anlegg under utførelse	136	168	273
Varebeholdninger m.v.	80	87	67
Sum bokført verdi	2.160	2.203	1.633
Garantiansvar:			
Solidaransvar	6	7	48
Tegnet, ikke innkalt KS kapital	664	525	132
Annet garantiansvar ¹⁾	1.001	557	650
Sum garantiansvar	1.671	1.089	830

1) Inkluderer garantirammer for Orkla Finans med 776 mill. kroner (250 mill. kroner i 1997 og 170 mill. kroner i 1996).

22 Andre forhold

Orkla Foods har kjøpsplikt på ytterligere aksjer i Dragsbæk Margarinefabrik A.S (50 %) og Margarinefabriken Blume IS (50 %). Orklas nåværende aksjepost ble kjøpt i 1989 for ca. 45 mill. kroner. Pris for ytterligere aksjer baseres på indeksregulering av det nevnte beløp, justert for inntjeningsutviklingen de 3 siste årene før plikten/retten gjøres gjeldende. Endelig kjøp skal finne sted før 2006.

Minoritetsaksjonærene i KiMs Danmark har en avtale som gjør at de under visse forutsetninger i år 2000 har rett til å øke sin eierandel fra 6 % til 20 % uten ytterligere innbetaling.

AB Pripps Bryggerier har en pågående avgiftsvist med svenske tollmyndigheter, angående eksport til Russland i 1992. Myndighetenes krav utgjør SEK 57 mill. eksklusive renter. Konsernets ledelse anser kravet som uberettiget.

Avtale med Unilever

Orkla har en samarbeidsavtale med Unilever vedrørende vaskemidler og hygiene/kosmetikk-produkter. Denne avtalen, som opprinnelig ble inngått i 1958, ble ferdig reforhandlet i februar 1995. Den reforhandlede avtalen viderefører samarbeidet etter de samme forretningsmessige hovedprinsipper som tidligere, og løper til 2014.

Avtale med PepsiCo

I juni 1997 inngikk Prippts Ringnes en avtale med PepsiCo om lisensproduksjon, distribusjon og salg av Pepsi-produkter på det svenske markedet. Avtalen vil bli iverksatt senest 1.1.2001 da PepsiCos nåværende lisensavtale på det svenske markedet utløper. Avtalen har en løpetid på 20 år, med opsjon på ytterligere 5 år.

Prippts Ringnes inngikk i mars 1998 en avtale med PepsiCo om overtagelse av franchiseavtalen i vel 70 % av markedet i Norge. Avtalen løper i 20 år fra 27.4.1998, med mulighet for forlengelse. De resterende 30 % ble overtatt ved årsskiftet 1998/99.

24 Utvikling i egenkapitalen siste 5 år

Beløp i mill. kr	Aksje- kapital	Reserve- fond	Tilbake- føringsfond	Frie fond	Orkla ASA	Konsern- reserve	Sum
Egenkapital pr. 31.12.1993	1.219	573	103	2.050	3.945	2.628	6.573
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	198	198	(198)	-
Godskrift som følge av innføring av ny pensjonsstandard	-	6	-	51	57	(57)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	711	711	(711)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(236)	(236)	-	(236)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	77	(36)	(41)	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	1.149	1.149
Belastning som følge av innføring av ny pensjonsstandard	-	-	-	-	-	(285)	(285)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	28	28
Egenkapital pr. 31.12.1994	1.219	656	67	2.733	4.675	2.554	7.229
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	2.217	2.217	(2.217)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	814	814	(814)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(283)	(283)	-	(283)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	318	(36)	(282)	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	1.432	1.432
Justering som følge av sammenslåingen til Prippts Ringnes	-	-	-	-	-	(182)	(182)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	0	0
Egenkapital pr. 31.12.1995	1.219	974	31	5.199	7.423	773	8.196
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	535	535	(535)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	741	741	(741)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(330)	(330)	-	(330)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	164	(31)	(133)	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	1.752	1.752
Korreksjon pensjonsforpliktelser	-	-	-	-	-	(26)	(26)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	(102)	(102)
Egenkapital pr. 31.12.1996	1.219	1.138	-	6.012	8.369	1.121	9.490
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	676	676	(676)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	615	615	(615)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(410)	(410)	-	(410)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	242	-	(242)	-	-	-
Emisjon ifbm. utøvelse av ansatteopsjoner	14	-	-	-	14	4	18
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	2.562	2.562
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	(19)	(19)
Egenkapital pr. 31.12.1997	1.233	1.380	-	6.651	9.264	2.377	11.641
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	581	581	(581)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	516	516	(516)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(426)	(426)	-	(426)
Emisjon ifbm. utøvelse av ansatteopsjoner	1	-	-	-	1	-	1
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	1.378	1.378
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	94	94
Egenkapital pr. 31.12.1998	1.234	1.380 ¹⁾	-	7.322	9.936	2.752	12.688

1) Pga. ny aksje- og regnskapslov samt ny inndeling av egenkapitalen i 1999 er det i 1998 ikke avsatt til reservefond.

Utvikling i aksjekapital

Beløp i kr Dato/år	Antall aksjer	Pålyd- ende	Type utvidelse	Beløp (mill.)	Emisjons- forhold	Korreksjons- faktor ¹⁾	Emisjons- kurs	Aksjekapital (mill.)
31.12.1987	7.216.997	100				21,28		721,7
1988	14.433.994	50	splitt		2:1	9,68		721,7
1988	15.558.110	50	fondsemisjon	56,2	1:10	9,68		777,9
1988	12.365.274	50	nedskrivning	159,6		9,68		618,3
31.12.1988	12.365.349	50	konvertering			9,68		618,3
1989	13.275.874	50	rettet emisjon	45,5		9,68	365,00	663,8
31.12.1989	13.339.097	50	konvertering	3,2		9,68		667,0
1990	26.678.194	25	splitt		2:1	4,40		667,0
1990	29.346.582	25	fondsemisjon	66,7	1:10	4,40		733,7
1990	31.646.582	25	rettet emisjon	57,5		4,40	230,00	791,2
1990	31.886.582	25	fusjon	6,0		4,40		797,2
31.12.1990	31.894.938	25	konvertering	0,1		4,40		797,4
1991	44.314.828	25	fusjon	310,5		4,40		1.107,9
31.12.1991	44.314.895	25	konvertering			4,40		1.107,9
1992	48.746.384	25	fondsemisjon	110,8	1:10	4,00		1.218,7
31.12.1992	48.746.384	25				4,00		1.218,7
31.12.1993	48.747.241	25	konvertering			4,00		1.218,7
31.12.1994	48.747.241	25				4,00		1.218,7
31.12.1995	48.747.241	25				4,00		1.218,7
31.12.1996	48.747.241	25				4,00		1.218,7
31.12.1997	49.333.393	25	rettet emisjon	14,8		4,00		1.233,3
1998	49.366.359	25	rettet emisjon	0,9		4,00		1.234,2
1998	197.465.436	6,25	splitt		4:1			1.234,2
31.12.1998	197.465.436	6,25						1.234,2

1) Korreksjonsfaktoren multipliseres med antall gamle aksjer for å gjøre disse sammenlignbare med antall aksjer i 1998.

Styret har frem til ordinær generalforsamling i 1999 en fullmakt av 7.5.1997 til å utstede inntil 13,2 millioner aksjer uten fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer.

Generalforsamlingen 10.5.1994 besluttet å gi samtlige ansatte i norske virksomheter opsjoner på inntil 2,6 millioner B-aksjer til en tegningskurs på kr 6,25. Det gjenstår nå opsjoner tilsvarende 76.472 B-aksjer som kan utøves innen 1.5.1999.

Oversikt over RISK-beregning for Orklas aksjonærer

(gjelder bare aksjonærer som er skattepliktig i Norge)

Skattemessig verdi utgjøres av kostpris for aksjen (eventuelt oppjustert kostpris for aksjer ervervet før 1.1.1989) pluss akkumulert RISK, eventuelt korrigert for utbytte i kjøps- og salgsåret. Beløpene er hensyntatt aksjesplitt pr. 15.5.1998. Alle beløp i kroner.

Kjøpsår	Årets RISK per 1.1.	Akkumulert RISK for kjøpsår	Utbytte utbetalt	Utbytte- dato
t.o.m. 1992	-	24,14	0,85	14.5.92
1993	(0,60)	24,74	0,94	15.5.93
1994	3,90	20,84	1,03	10.5.94
1995	3,23	17,61	1,25	10.5.95
1996	3,84	13,77	1,50	8.5.96
1997	6,21	7,56	1,75	7.5.97
1998	5,16	2,40	2,13	7.5.98
1999	2,40	-	2,25	6.5.99

Tabellen viser akkumulert RISK ved ulike kjøpstidspunkt for Orkla-aksjen. Ved beregning av skattepliktig gevinst ved salg i 1999 benyttes akkumulert RISK for kjøpsår korrigert for følgende forhold:

- Hvis salget skjer før årets utbytte er utbetalt kan utbyttet legges til.
 - Hvis aksjen ble kjøpt i 1992 eller 1993 etter at utbyttet for året var utbetalt kan dette legges til.
 - Hvis aksjen ble kjøpt før utbyttet ble utbetalt i et år fra og med 1994 skal utbetalt utbytte i kjøpsåret trekkes fra.
 - RISK pr. 1.1.1999 er Orklas anslag. Hvis anslaget avviker fra endelig fastsatt RISK må en korrigere for avviket.
- For Orkla-aksjer kjøpt før 1.1.1989 kan kostpris pr. 1.1.1992 justeres opp til:
A-aksje kr 38,20
B-aksje kr 35,91

Aksjer og konvertible obligasjoner i eget eie

Beløp i 1.000 kr	Samlet pålydende	A-aksjer	B-aksjer	Sum aksjer	Bokført verdi
Aksjer eiet av:					
A/S Drammen Kjøxfabrik	3.246	469.504	49.816	519.320	-
Rederi-A/S Orkla	4.183	608.436	60.840	669.276	-
Chr. Salvesen & Chr. Thams's Comm. A/S	-	52	4	56	-
Oktav Invest A.S. ¹⁾	25.128	3.350.467	670.089	4.020.556	-
Sum aksjer i eget eie	32.557	4.428.459	780.749	5.209.208	-
Konvertible obligasjoner eiet av:					
A/S Drammen Kjøxfabrik	30.097	7.817.402	781.740	8.599.142	132.423
Orkla ASA	413	107.273	10.727	118.000	4.463
Sum obligasjoner i eget eie²⁾	30.510	7.924.675	792.467	8.717.142	136.886
Sum	63.067	12.353.134	1.573.216	13.926.350	136.886

1) Oktav Invest eier 5.025.696 aksjer i Orkla ASA og Orkla ASA eier 80 % av Oktav Invest.

2) Av utestående konvertibelt obligasjonslån pålydende 30,6 mill. kroner eies 30,5 mill. kroner av Orkla. Konverteringskurs er kr 3,50 pr. aksje. Lånet løper til 31.12.1999.

Ledere på ulike nivåer i konsernet hadde pr. 31.12.1998 opsjoner på totalt 20.000 aksjer med en gjennomsnittlig innløsningskurs på kr 59,-. Arbeidsgiveravgift knyttet til opsjonenes verdiendring er kostnadsført.

Orkla konsernet har en kontantbonusordning, hvor verdien er knyttet til kursutviklingen for Orkla A-aksjen. Mellom 30 og 40 ledere omfattes av ordningen. Den enkelte kontantbonus har en bindingstid på minimum 3 år. Den periodiserte verdiendring med tilhørende arbeidsgiveravgifter er kostnadsført.

Totalt er det pr. 31.12.1998 avsatt 63 mill. kroner knyttet til disse ordningene.

Fullmakt

Generalforsamlingen besluttet 7.5.1998 å gi styret fullmakt til å erverve egne aksjer i Orkla ASA. På generalforsamlingen 6.5.1999 vil styret fremme forslag om å videreføre en fullmakt til å erverve egne aksjer begrenset til 13,4 mill. aksjer.

Regnskapet for holdingselskapet Orkla ASA omfatter, foruten all aktivitet ved Hovedkontoret, konsernets aksjeportefølje, eiendomsvirksomhet som forretningsmessig sorterer under eiendomsseksjonen samt Peter Möller.

Aktiviteten ved Hovedkontoret inkluderer konsernets øverste ledelse og stabsfunksjonene informasjon, juridisk, konsernutvikling, personal og økonomi/finans. Stabsavdelingene utfører i stor grad oppdrag for konsernets øvrige selskaper, og belaster disse for utførte tjenester.

Sentral finansavdeling fungerer som konsernbank med ansvar for konsernets eksterne finansiering, styring av konsernets likviditet og den overordnede styring av konsernets valuta- og renterisiki.

Alle eierandeler i datterselskap er presentert etter kostmetoden.

Notene for konsernet vil i enkelte tilfeller omfatte Orkla ASA.

RESULTATREGNSKAP

Beløp i mill. kr	Note	1998	1997
Driftsinntekter		322	335
Vareforbruk		(45)	(40)
Lønn og andre personalkostnader	1, 2	(116)	(194)
Andre driftskostnader		(219) ¹⁾	(131)
Ordinære avskrivninger	7	(21)	(20)
Driftsresultat		(79)	(50)
Utbytte fra fremmede		324	296
Finansinntekter konsern		583	339
Andre finansinntekter		809	660
Finanskostnader konsern		(149)	(54)
Andre finanskostnader		(1.656)	(1.280)
Andel resultat KS-selskap		2	2
Porteføljegevinster		769	876
Resultat før skattekostnad		603	789
Skattekostnad	4	(22)	(113)
Årets resultat		581	676
Mottatt konsernbidrag		516	615
Avsatt til utbytte		(426)	(410)
Avsatt til reservefond		-	(242)
Avsatt til frie fond		(671)	(639)

1) Inneholder 93 mill. kroner i tap på fordring vedr. Abba Seafood, Tyskland.

BALANSE**Eiendeler**

Beløp i mill. kr	Note	1998	1997
Betalingsmidler		158	225
Porteføljeinvesteringer		8.357	8.112
Kortsiktige fordringer konsern		969	1.303
Kortsiktige fordringer andre		59	30
Varebeholdninger		26	26
Omløpsmidler		9.569	9.696
Aksjer i datterselskaper	3	8.271	8.263
Aksjer og andeler i andre selskaper		98	95
Lån til konsernselskaper		9.593	8.437
Andre formuesmidler	6	718	690
Varige driftsmidler	7	167	178
Anleggsmidler		18.847	17.663
Eiendeler		28.416	27.359

Gjeld og egenkapital

Skyldig merverdiavgift, skattetrekk o.l.		25	25
Påløpte, ikke utlignede skatter		25	100
Skyldig utbytte		430	410
Kortsiktig gjeld til konsernselskaper		1.299	1.978
Annen kortsiktig gjeld		949	1.323
Kortsiktig gjeld		2.728	3.836
Langsiktig gjeld til konsernselskaper		1.304	371
Annen langsiktig gjeld		14.448	13.888
Langsiktig gjeld		15.752	14.259
Aksjekapital		1.234	1.233
Reservefond		1.380	1.380
Disposisjonsfond		7.322	6.651
Egenkapital		9.936	9.264
Gjeld og egenkapital		28.416	27.359
Garantiansvar	5	913	855

KONTANTSTRØMANALYSE

Beløp i mill. kr	1998	1997
Kontantstrøm NRS		
Resultat før skattekostnad	603	789
Betalte skatter	(97)	(84)
Endring i driftskapital	347	237
Av- og nedskrivninger	21	20
Gevinster og tilknyttede selskaper	(771)	(886)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	103	76
Investeringer i varige driftsmidler	(11)	(26)
Andre langsiktige investeringer	(1)	(31)
Salg av driftsmidler	1	15
Netto kjøp/salg av porteføljeaksjer	522	(833)
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	511	(875)
Utdeling av utbytte	(406)	(330)
Innbetalt konsernbidrag	843	743
Opptak av langsiktig gjeld	2.481	4.914
Nedbetaling av langsiktig gjeld	(2.049)	(423)
Endring i kortsiktig finansiering	(77)	1.986
Langsiktige utlån	-	(600)
Ny egenkapital	1	14
Endring i finansiering av konsernselskap	(1.425)	(5.663)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(632)	641
Andre endringer	(49)	89
Endring i betalingsmidler	(67)	(69)
Betalingsmidler ved periodens start	225	294
Betalingsmidler ved periodens slutt	158	225

1 Pensjonsforhold**Sammensetning av netto pensjonskostnad**

Beløp i mill. kroner	1998	1997
Nåverdi av årets pensjonsopptjening (inkl. arbeidsgiveravgift)	(7)	(6)
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	(12)	(10)
Forventet avkastning på pensjonsmidler	18	15
Amortisering av utsatt forpliktelse pga. avvik fra plan/forutsetninger	(1)	0
Netto pensjonskostnad	(2)	(1)

Sammensetning av netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.

Beløp i mill. kroner	1998	1997
Brutto pensjonsforpliktelse	(215)	(189)
Pensjonsmidler (markedsverdi)	241	236
Faktisk netto pensjonsmidler	26	47
Ikke amortisert avvik fra plan/forutsetning	27	2
Balanseførte netto pensjonsmidler	53	49

Sammensetning av pensjonsmidler (markedsverdi) pr. 31.12.

	1998	1997
Likvide midler	6 %	2 %
Pengemarkedsplasseringer	0 %	0 %
Obligasjoner	60 %	61 %
Utlån	0 %	0 %
Aksje	34 %	37 %
Fast eiendom	0 %	0 %
Sum pensjonsmidler	100 %	100 %

2 Godtgjørelser og avtalefestede forhold

Lønn til konsernsjef utgjorde kr 2.158.125. Andre innberetningspliktige ytelser utgjorde kr 141.626. Konsernsjefen har ingen interne styrehonorarer.

Konsernsjefens pensjon ved full opptjening skal utgjøre 2/3 av pensjonsgrunnlaget. Ved fratreden før pensjonsalder gis et lønnsvederlag tilsvarende tre års lønn beregnet på grunnlag av kontantlønn ved fratredelsen.

Godtgjørelse til styre, bedriftsforbuds og revisor

Godtgjørelse til henholdsvis styret og bedriftsforbuds utgjorde kr 1.216.000 og kr 300.000. Utover sitt styrehonorar mottok styrets formann i henhold til egen avtale kr 104.000 i honorar som leder for «Orkla School for Business Relations». Honorarer til revisor utgjorde kr 548.000. I tillegg er det utbetalt kr 593.000 i konsulentonorarer til revisor.

3 Aksjer i konsernselskaper, direkte eiet

Beløp i mill. kr	Valuta	Selsk. aksje-kapital	Bokf. verdi	Konsernets eier-andel %
Orkla AB	SEK	550	5.468	100,0
Orkla Foods A.S		436	493	100,0
Bakers AS		2	249	100,0
Lilleborg as		18	87	100,0
Sætre AS		5	11	100,0
Kantolan OY	FIM	10	41	100,0
Swebiscuits AB	SEK	10	512	100,0
Nidar AS		110	110	100,0
Orkla Media A.S		487	503	100,0
Borregaard Industries Limited				
Ordinær kapital	GBP	20	271	100,0
Preferansekapital	GBP	1	43	99,9
Denofa A.S		10	118	100,0
Kemetyl AB	SEK	4	36	100,0
Borregaard NEA AS		5	101	100,0
Borregaard Skoger A.S		7	3	100,0
The Borregaard Comp. Inc.	USD	-	-	100,0
Orkla Finans ASA		19	21	94,7
Orkla Eiendom A.S		1	1	100,0
Oktav Invest A.S		65	-	80,0
Chr. Salvesen & Chr. Thams's Comm. A/S		7	34	100,0
Viking Fottøy A.S		25	27	100,0
Viking Askim A.S		36	104	100,0
Rederi-A/S Orkla		-	-	100,0
Omega Consultants A.S		-	-	100,0
AB Orklaprodukter	SEK	-	-	100,0
A.S Drammen Kjøxfabrik		-	12	100,0
Nora A.S		1	1	100,0
NINO A.S		21	24	100,0
Scan-TV A.S		-	-	100,0
Peter Möller Omega-3 GmbH	DEM	-	-	100,0
Orkla Asia Pte Ltd ¹⁾	SGD	5	1	100,0
Sum			8.271	

1) Aksjene i Orkla Asia er skrevet ned med 21 mill. kroner som følge av avviking av snacks- og pizzaengasjementet i Asia. Beløpet inngår i andre finanskostnader.

4 Sammenheng mellom resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag

Beløp i mill. kroner	1998	1997
Resultat før skattekostnad	603	789
Midlertidige forskjeller:		
Realisasjon av tidligere nedskrevne aksjer	(4)	(34)
Skattepliktig ombytte/realisasjon av obligasjoner	(153)	153
Endringer i andre midlertidige forskjeller	(150)	10
Sum	(307)	129
Permanente forskjeller:		
Ikke fradagsberettigede kostnader	2	2
Kostprisregulering solgte aksjer	(46)	(85)
RISK-regulering solgte aksjer	(62)	(33)
Gevinst ved konserninterne overføringer	-	(175)
Sum	(106)	(291)
Skattepliktig konsernbidrag	38	(63)
Sum skattepliktig inntekt	228	564
Beregnet skatt (28 %)	64	158
Fradrag for godtgjørelse og kildeskatt	(64)	(62)
Kildeskatt utenlandske utbytter	9	9
Avsatt for lite tidligere år	13	8
Sum betalbare skatter	22	113

5 Garanti og pantstillelser

Pantstillelser og andre garantier

Beløp i mill. kroner	1998	1997
Garanti på vegne av konsernselskaper	182	179
Annet garantiansvar	158	223
Solidaransvar	2	2
Tegnet, ikke innkalt KS-kapital	571	451

6 Lån til ansatte

I andre formuesmidler inngår lån til ansatte med 15 mill. kroner. I tillegg er det stilt garantier for 1 mill. kroner.

7 Varige driftsmidler

Beløp i mill. kr	Tomter og annen fast eiendom	Bygninger	Mask.dr.løsøre, inv., transportmidler etc.	Sum varige driftsmidler	Goodwill o.l.	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	20	138	110	268	18	286
Avskrevet pr. 1.1.	-	(37)	(57)	(94)	(14)	(108)
Bokført verdi pr. 1.1.	20	101	53	174	4	178
Investeringer i året	-	3	8	11	-	11
Avgang til bokført verdi	-	-	(1)	(1)	-	(1)
Av- og nedskrivninger i året	-	(5)	(12)	(17)	(4)	(21)
Bokført verdi pr. 31.12.	20	99	48	167	0	167
Avskrivningssats	0	0-5 %	15-25 %	-	20 %	-
Investert / salg 1994	3 / 2	20 / -	11 / 1	34 / 3	- / -	
Investert / salg 1995	11 / 3	14 / 7	14 / 2	39 / 12	18 / -	
Investert / salg 1996	- / 2	9 / -	13 / 5	22 / 7	- / -	
Investert / salg 1997	(12) / 4	19 / 9	19 / 2	26 / 15	- / -	
Investert / salg 1998	- / -	3 / -	8 / -	11 / -	- / -	

Revisors beretning til Generalforsamlingen i Orkla ASA

Vi har revidert årsoppgjøret for Orkla ASA for 1998 som viser et årsresultat på 581 mill. kroner for morselskapet og et årsresultat på 1.378 mill. kroner for konsernet. Årsoppgjøret, som består av styrets beretning, resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse, noter og konsernoppgjør, er avgitt av selskapets styre og konsernsjef.

Vår oppgave er å granske selskapets årsoppgjør, regnskaper og behandlingen av dets anliggender for øvrig.

Vi har utført revisjonen i henhold til gjeldende lover, forskrifter og god revisjonsskikk. Vi har gjennomført de revisjonshandlinger som vi har ansett nødvendige for å bekrefte at årsoppgjøret ikke inneholder vesentlige feil eller mangler. Vi har kontrollert

utvalgte deler av grunnlagsmaterialet som underbygger regnskapspostene og vurdert de benyttede regnskapsprinsipper, de skjønnsmessige vurderinger som er foretatt av ledelsen, samt innhold og presentasjon av årsoppgjøret. I den grad det følger av god revisjonsskikk har vi gjennomgått selskapets formuesforvaltning og interne kontroll.

Styrets forslag til disponering av årets resultat tilfredsstiller de krav aksjelovgivningen stiller.

Etter vår mening er årsoppgjøret gjort opp i samsvarende med aksjelovgivningens bestemmelser og gir et forsvarlig uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling pr. 31.12.1998 og for resultatet av virksomheten i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk.

Oslo, 10. mars 1999
Arthur Andersen & Co.

Finn Berg Jacobsen
Statsautorisert revisor

Uttalelse fra Bedriftsforsamlingen til Generalforsamlingen i Orkla ASA

Orkla ASAs Bedriftsforsamling har behandlet Styrets forslag til resultatregnskap og balanse for 1998 for Orkla ASA og konsernet, og anbefaler Generalforsamlingen å godkjenne regnskapene og Styrets forslag til disponering for 1998.

Oslo, 18. mars 1999
For Orkla ASAs Bedriftsforsamling

Øystein Eskeland
Bedriftsforsamlingens ordfører

AKSJONÆRPOLITIKK

Orklas aksjonærer skal over tid oppnå konkurransedyktig avkastning på sine aksjer gjennom en kombinasjon av utbytte og kursstigning. Såfremt den underliggende utviklingen i Orkla er tilfredsstillende skal eierne få en jevn og stabil økning i utbetalt utbytte. Orkla fører en politikk hvor hensynet til de eksisterende eierne er avgjørende. Konsernets fremste lønnsomhetsmål er avkastning på anvendt kapital.

VERDISKAPNING FOR ORKLAS AKSJONÆRER

Orklas aksjonærer har over tid hatt en god avkastning på sine aksjer. I perioden fra 1986, da nåværende strategi og struktur ble lagt, har den årlige avkastningen i gjennomsnitt vært 19,2 %, mens gjennom-

GJENNOMSNITTLIG ÅRLIG AVKASTNING

	1982-98	1986-98	1991-98
Orkla A	29,0 %	19,2 %	18,1 %
Oslo Børs Totalindeks	15,0 %	10,5 %	12,3 %

KURSER 1998*

Kr	Orkla A-aksjer	Orkla B-aksjer
Sluttkurs pr. 30.12.1997	158,75	143,50
Høyest omsatt	225,00	202,25
Lavest omsatt	80,50	69,00
Sluttkurs pr. 30.12.1998	113,50	99,50

* Justert for aksjesplitt 4:1

FORDELING AV AKSJER PÅ AKSJONÆRER PR. 31.12. 1998

Antall aksjer	Antall aksjonærer	Andel av kapital
1-100	13.110	0,3 %
101-1.000	16.558	3,1 %
1.001-10.000	4.638	6,5 %
10.001-100.000	539	8,4 %
100.001-500.000	120	13,7 %
OVER 500.000	52	68,0 %

snittsavkastningen på Oslo Børs har vært 10,5 %. I 1998 hadde aksjen et verdifall, eksklusiv utbytte, på 28,5 %. I samme periode falt Totalindeksen på Oslo Børs med 26,7 %.

Styret foreslår at det for 1998 deles ut et utbytte på kr. 2,25 pr. aksje, mot kr. 2,13 i 1997. Utbyttet vil bli utbetalt den 26.5.1999 til de aksjonærer som er registrerte eiere på generalforsamlingsdatoen.

KURSVTVIKLING 1998

Oslo Børs og de fleste internasjonale børser opplevde en turbulent utvikling gjennom 1998. Frem til mai 1998 hadde Oslo Børs en positiv utvikling med stigende kurser. Svakere internasjonal konjunktursituasjon samt lave oljepriser medførte kursfall i 2. tertial, mens utviklingen i siste del av året var noe bedre. Kursfallet i 2. halvår var sterkere for Oslo Børs enn for de andre vestlige børsene.

Kursutviklingen for Orkla-aksjen var positiv frem til begynnelsen av mai, da høyeste notering med kr. 225,00 for A-aksjen og kr. 202,25 for B-aksjen ble oppnådd. På Generalforsamlingen 7.5. 1998 ble det informert om resultatsvikt for Orklas nordiske merkevarevirksomhet for 1. tertial 1998, hvilket medførte et sterkt kursfall. Aksjen steg noe i løpet av sommeren, men i midten av august falt Orkla-aksjen ytterligere som følge av devaluering av de russiske og ukrainske valutaer. Laveste kurs ble notert i oktober med kr. 80,50 for A-aksjen og kr. 69,00 for B-aksjen. Frem mot årsskiftet 1998/1999 hadde aksjen en positiv utvikling. Pr. 31.12.1998 var Orkla-aksjen notert til kr. 113,50 for A-aksjen og kr. 99,50 for B-aksjen. Dette ga en markedsverdi på 21,3 mrd. kroner pr. 31.12.1998, hvilket er 8,6 mrd. kr. lavere enn pr. 1.1. 1998. Med dette var Orkla et av de største selskapene på Oslo Børs ved utgangen av året. Selskapet utgjør cirka 7 % av Oslo Børs Totalindeks.

OMSETNING AV ORKLA-AKSJEN

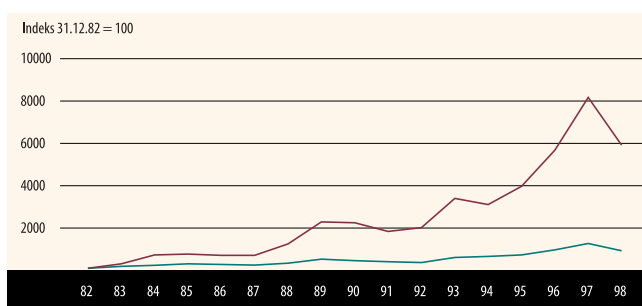
Orklas aksjer er notert på Oslo Børs. Begge aksjeklasser kan i tillegg handles over SEAQ i London og gjennom Orklas Level-1 ADR program i USA. Nær 306 millioner aksjer ble registrert omsatt i 1998, vel 1,5 ganger antall utestående aksjer. Dette er noe lavere enn i 1997. På Oslo Børs ble det omsatt Orkla-aksjer for 12,4 mrd. kroner, tilsvarende 3,8 % av børsens totale omsetning. Omsetningen i 1998 over SEAQ utgjorde 76 millioner aksjer, eller GBP 835 mill. Det ble

KURSVTVIKLING 1998

■ Orkla A ■ Oslo Børs Totalindeks

KURSVTVIKLING 31.12.82 - 31.12.98

■ Orkla A ■ Oslo Børs Totalindeks

notert kjøps- og salgsopsjoner samt forwards med Orkla A-aksjen som underliggende aksje på Oslo Børs fra mars 1998. Som følge av børs- og clearingsamarbeidet mellom Oslo Børs, OM Stockholm og OMLX London er opsjonene også tilgjengelige i disse markedene.

STEMMERETTS- OG EIERFORHOLD

Orkla har to aksjeklasser. A-aksjene gir én stemme pr. aksje. B-aksjene er uten stemmerett. På Generalforsamlingen den 7.5.1998 ble det vedtatt å splitte aksjen i 4, slik at pålydende pr. aksje nå er kr. 6,25. Selskapet har ikke eierbegrensninger utover det som er fastlagt i norsk konsesjonslovgivning. Stemmerett kan utøves tidligst to uker etter at aksjeinnehaver er meldt til Verdipapirsentralen. Etter norsk lovgivning kan det kun stemmes for aksjer som er registrert på eiers navn. Påmelding til Orkla må finne sted senest kl. 15.00 på den tredje virkedag før generalforsamlingen.

AKSJONÆRSTRUKTUR

Pr. 31.12.1998 hadde Orkla 35.017 aksjonærer. Internasjonale investorer og analytikere viste god interesse for aksjen også i 1998. Ved årets utgang var 40,2 % av aksjene eiet av utenlandske investorer, mot 44,7 % ved inngangen til året. Eierstrukturen har i hovedsak vært stabil og det har bare vært mindre endringer i løpet av 1998. De

fleste meglerhusene i Oslo og London følger Orkla-aksjen. Analyser publiseres også i Stockholm og København.

AKSJEORDNING FOR ANSATTE

Generalforsamlingen 10.5.1994 besluttet å gi samtlige ansatte i norske virksomheter opsjoner på tilsammen inntil 2.600.000 B-aksjer til en tegningskurs på kr. 6,25. Det gjenstår nå opsjoner tilsvarende 76.472 B-aksjer som kan utøves innen 1.5.1999. Ansatte i ledende stillinger i konsernet hadde pr. 31.12.1998 opsjoner tilsvarende 20.000 aksjer. Det vises for øvrig til note 24 "Aksjer og konvertible obligasjoner i eget eie".

UTSTEDELSE AV AKSJER

Styret har frem til ordinær generalforsamling i 1999 en fullmakt av 7.5.1997 til å utstede inntil 13,2 mill. aksjer uten fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer. Fullmakten ble første gang gitt på ekstraordinær generalforsamling 2.9.1991. Den har senere blitt fornyet, men er hittil ikke benyttet.

TILBAKEKJØP AV EGNE AKSJER

Generalforsamlingen besluttet 7.5. 1998 å gi styret fullmakt til å erverve egne aksjer i Orkla ASA. På generalforsamlingen 6.5.1999

GJENNOMSNITTLIG ANTALL AKSJER UTESTÅENDE, FULLT UTVANNET

	1998	1997	1996	1995
Gj.sn. antall aksjer utstedt	197.399.504	196.161.268	194.988.964	194.988.964
Gj.sn. antall egne aksjer	-5.210.208	-5.277.140	-5.332.720	-5.332.720
Gj.sn. antall eksternt eide aksjer	192.189.296	190.884.128	189.656.244	189.656.244
Konvertible obligasjoner	8.741.282	8.741.282	8.741.282	8.741.282
Konvertible obligasjoner i eget eie	-8.717.142	-8.717.142	-8.717.142	-8.717.142
Opsjonsprogrammer for ansatte gj.sn. antall	227.364	1.667.036	2.906.020	3.160.504
Beregnet innvanningseffekt*	-39.460	-133.392	-404.504	-709.244
Gj.sn. antall aksjer eksternt eide fullt utvannet	192.401.340	192.441.912	192.181.900	192.131.644

* Gj.sn. aksjekurs ved beregnet innvanningseffekt

	A-aksjer	B-aksjer
1998	153,17	137,13
1997	143,00	130,00
1996	87,25	80,75
1995	69,00	65,50

DE 10 STØRSTE AKSJONÆRER PR. 31.12.1998

Aksjonærer	A-aksjer	B-aksjer	Sum aksjer	Andel kapital	Andel stemmer
Folketrygdfondet	16.853.420	0	16.853.420	8,5 %	10,7 %
Chase Manhattan Bank	14.885.975	1.966.054	16.852.029	8,5 %	9,4 %
Capital Research c/o Chase ¹⁾	9.128.000	3.404.000	12.532.000	6,3 %	5,8 %
Storebrand ²⁾	11.046.132	0	11.046.132	5,6 %	7,0 %
State Street Bank	7.911.172	919.415	8.830.587	4,5 %	5,0 %
Avanse Forvaltning	5.285.080	599.900	5.884.980	3,0 %	3,3 %
Kommunal Landspensjonskasse	4.895.336	979.840	5.875.176	3,0 %	3,1 %
Oktav Invest A.S. ³⁾	4.188.084	837.612	5.025.696	2,5 %	2,7 %
Boston Safe Deposit	3.842.866	309.072	4.151.938	2,1 %	2,4 %
Gjensidige	3.245.497	407.300	3.652.797	1,8 %	2,1 %
Sum	81.281.562	9.423.193	90.704.755	45,9 %	51,5 %
Totalt	157.955.844	39.509.592	197.465.436	100 %	100 %

1) Fordelt på to separate fond

2) Gruppering av flere juridiske subjekt med selskapsmessig tilknytning

3) 80 % eiet av Orkla ASA

vil styret fremme forslag om å videreføre en fullmakt til å erverve egne aksjer begrenset til 13,4 mill. aksjer. Forslaget lyder:
 "Generalforsamlingen i Orkla ASA gir herved styret fullmakt til å la selskapet erverve henholdsvis A- og B-aksjer i Orkla ASA med pålydende verdi inntil kr. 84.000.000. Minste og høyeste beløp som kan betales pr. aksje skal være henholdsvis kr. 20,00 og kr. 500,00. Styret står fritt med hensyn til ervervsmåter og salg av egne aksjer. Denne fullmakten avløser fullmakten gitt på generalforsamling den 7. mai 1998 og skal gjelde fra 7. mai 1999 og frem til 6. november 2000."

Utnyttelse av fullmakten vil bestemmes av i hvilken grad tilbakekjøp av egne aksjer bedømmes som fordelaktig for selskapets aksjonærer.

RISK REGULERING

Norske skatteregler tilsier at ved beregning av salgsgevinst skal de aksjonærer som er skattepliktig i Norge opp- eller nedregulere historisk kostpris for aksjene med RISK-beløp (Regulering av Inngangsverdi med Skattlagt Kapital). RISK-beløp tilsvarer det skattemessige resultat etter skatt og utbytte. På denne måten unngås dobbeltbeskatning av den delen av salgsgevinsten som er relatert til tilbakeholdelse av tidligere skattlagte overskudd. RISK-beløp for 1997 ble kr. 5,16 pr. aksje, mens tilsvarende beløp for 1998 foreløpig er beregnet til kr. 2,40 pr. aksje. Det endelige RISK-beløpet for 1998 vil først foreligge etter 1.1. 2000. Aksjonærer som ikke er skattepliktig i Norge berøres ikke av de norske RISK-reglene. For oversikt over RISK-beregning for Orklas aksjonærer vises det til note 24, "Oversikt over RISK-beregning for Orklas aksjonærer".

INVESTOR RELATIONS

Kommunikasjon med eiere, investorer og analytikere, både i inn- og utland, er en prioritert oppgave for Orkla. Målet er at finansmarkedene har tilstrekkelig informasjon om selskapet for å sikre en prising som reflekterer underliggende verdier. Orkla holder jevnlig presentasjoner i viktige finansielle sentra i Europa og USA, og har i tillegg møter med investorer og analytikere. Viktige hendelser for konsernet meddeles løpende.

Orkla vil i 1999 utvide sin informasjonsvirksomhet over Internett. Det vil i løpet av 1999 bli etablert egen hjemmeside for Orkla med faste IR-sider. Orklas Internett-adresse vil bli;

<http://www.orkla.no>

Frem til Orklas hjemmeside er etablert kan finansiell informasjon om Orkla finnes på Internett-adressen;

<http://www.huginonline.no/ORK>

INVESTORKONTAKTER I ORKLA ER:

Lisbeth Lindberg
 tlf.: +47 22 54 44 23
 e-mail: lisbeth.lindberg@orkla.no

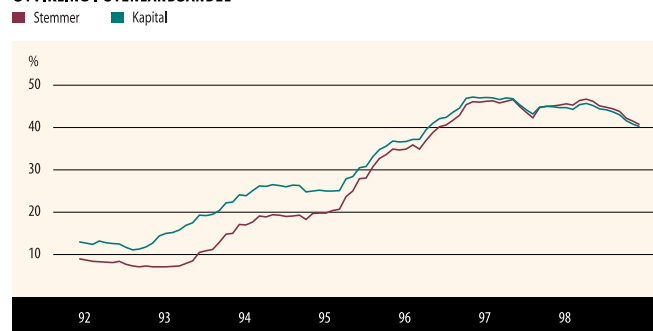
Anne Borgen
 tlf.: +47 22 54 44 18
 e-mail: anne.borgen@orkla.no

Astrid Løken Øyehaug
 tlf.: +47 22 54 44 25
 e-mail: astrid-loken.oyehaug@orkla.no

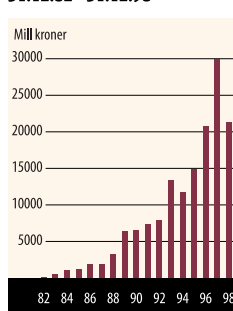
FINANSIELL KALENDER 1999

- 6.5. Generalforsamling
 - 7.5. Aksjene noteres eks. utbytte
 - 26.5. Utbytte betales
 - 4.6. Offentliggjøring 1. tertial
 - 1.10. Offentliggjøring 2. tertial
- Det tas forbehold om endringer av datoer.

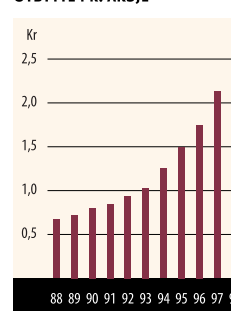
UTVIKLING I UTENLANDSANDEL

BØRSVERDIUTVIKLING 31.12.82 - 31.12.98

UTBYTTE PR. AKSJE

Hovedtall for virksomhetene

INDUSTRIOMRÅDET (MERKEVARER, KJEMI OG HK/UFORDELT)

	1998	1997	1996	1995	1994
RESULTAT (mill. kr)					
Driftsinntekter	30.466	30.575	25.743	21.819	20.998
Driftskostnader	(26.539)	(26.499)	(22.593)	(19.097)	(18.400)
Ordinære av- og nedskrivninger	(1.440)	(1.330)	(1.038)	(930)	(1.013)
Driftsresultat før goodwillavskrivninger	2.487	2.746	2.112	1.792	1.585
Av- og nedskrivninger goodwill	(419)	(417)	(281)	(155)	(110)
Driftsresultat før andre inntekter og kostnader	2.068	2.329	1.831	1.637	1.475
Andre inntekter og kostnader	(335)	181	20	127	82
Driftsresultat	1.733	2.510	1.851	1.764	1.557
Resultat fra tilknyttede selskaper	165	442	97	76	62
Finansposter, netto	(883)	(571)	(616)	(448)	(436)
Resultat før skatt	1.015	2.381	1.332	1.392	1.183
KONTANTSTRØM (mill. kr)					
Kontantstrøm fra driften	3.629	4.200	3.590	2.468	2.435
Fornylses- og miljøinv.	(1.843)	(1.738)	(1.203)	(1.035)	(1.079)
Ekspansjonsinvesteringer	(1.295)	(5.935)	(664)	(3.765)	(1.179)
NØKKELTALL					
Utenlandsomsetning (mill. kr)	16.745	16.492	13.876	10.361	7.135
Driftsmargin (%)	5,7	8,2	7,2	8,1	7,4
Avkastning på anvendt kapital (%)	9,0	14,9	13,8	16,6	17,3
Antall årsverk	23.560	23.262	18.181	15.833	16.196
BALANSE (mill. kr)					
EIENDELER					
Omløpsmidler	10.488	11.471	9.183	10.890	9.198
Anleggsmidler	21.391	19.424	12.636	12.331	9.492
Sum eiendeler ¹⁾	31.879	30.895	21.819	23.221	18.690
GJELD OG EGENKAPITAL					
Rentefri gjeld	9.214	9.406	7.043	7.071	5.638
Rentebærende gjeld	16.578	15.507	10.016	11.472	8.674
Egenkapital	6.087	5.982	4.760	4.678	4.378
Sum gjeld og egenkapital	31.879	30.895	21.819	23.221	18.690
Netto rentebærende gjeld	12.228	10.660	6.591	7.436	4.485
1) Herav lån til Investeringsområdet	2.902	3.080	2.282	2.699	3.083

INVESTERINGSOMRÅDET (FINANSIELLE INVESTERINGER)

RESULTAT (mill. kr)					
Driftsinntekter	375	416	266	172	158
Driftskostnader	(293)	(298)	(190)	(140)	(131)
Ordinære av- og nedskrivninger	(18)	(15)	(11)	(12)	(11)
Driftsresultat	64	103	65	20	16
Porteføljegevinster	769	876	816	481	418
Mottatte utbytter	318	292	339	200	130
Finansposter, netto	(109)	(115)	(121)	(203)	(214)
Resultat før skatt	1.042	1.156	1.099	498	350
VERDIPAPIRPORTEFØLJEN (mill. kr)					
Markedsverdi	12.624	14.410	11.043	8.761	8.194
Bokført verdi	8.495	8.188	6.431	5.742	5.531
Kursreserve før skatt	4.129	6.222	4.612	3.019	2.663
Verdijustert egenkapital ¹⁾	10.410	11.542	8.909	6.125	5.252
Egenkapitalprosent, verdijustert (%)	82,0	80,1	80,7	69,9	64,1
BALANSE (mill. kr)					
Eiendeler					
Omløpsmidler	9.303	8.833	6.795	6.051	5.789
Anleggsmidler	1.459	883	599	518	521
Sum eiendeler	10.762	9.716	7.394	6.569	6.310
GJELD OG EGENKAPITAL					
Rentefri gjeld	460	412	204	168	145
Rentebærende gjeld	3.149	3.167	2.277	2.753	3.101
Egenkapital	7.153	6.137	4.913	3.648	3.064
Sum gjeld og egenkapital	10.762	9.716	7.394	6.569	6.310
Netto rentebærende gjeld	2.316	3.007	2.187	2.706	3.068

1) Markedsverdi - gjeld

Hovedtall for virksomhetene

INDUSTRIOMRÅDET	MERKEVARER					KJEMI					HK/UFORDELT				
	1998	1997	1996	1995	1994	1998	1997	1996	1995	1994	1998	1997	1996	1995	1994
RESULTAT (mill. kr)															
Driftsinntekter	24.238	24.296	20.057	16.202	14.288	5.777	5.733	5.161	5.033	4.323	638	721	657	718	2.533
Varekostnader	(9.408)	(9.692)	(8.867)	(7.162)	(5.978)	(2.594)	(2.749)	(2.365)	(2.203)	(1.881)	(262)	(278)	(344)	(414)	(1.528)
Lønn og andre personalkostnader	(5.770)	(5.534)	(4.384)	(3.649)	(3.305)	(914)	(866)	(817)	(794)	(692)	(241)	(264)	(206)	(154)	(409)
Andre driftskostnader	(5.786)	(5.521)	(4.268)	(3.441)	(3.183)	(1.572)	(1.515)	(1.290)	(1.252)	(1.131)	(178)	(254)	(183)	(162)	(440)
Ordinære av- og nedskrivninger	(1.124)	(1.034)	(770)	(683)	(756)	(282)	(267)	(244)	(230)	(198)	(35)	(28)	(25)	(17)	(58)
Driftsresultat før goodwillavskrivninger	2.150	2.515	1.768	1.267	1.066	415	336	445	554	421	(78)	(103)	(101)	(29)	98
Av- og nedskrivninger goodwill	(399)	(399)	(254)	(133)	(94)	(13)	(12)	(4)	(11)	(8)	(7)	(6)	(23)	(11)	(8)
Driftsresultat før andre inntekter og kostnader	1.751	2.116	1.514	1.134	972	402	324	441	543	413	(85)	(109)	(124)	(40)	90
Andre inntekter og kostnader	(303)	253	20	13	0	0	(50)	0	0	50	(32)	(22)	0	114	32
Driftsresultat	1.448	2.369	1.534	1.147	972	402	274	441	543	463	(117)	(131)	(124)	74	122
Resultat fra tilknyttede selskaper	163	413	94	73	50	(1)	1	5	5	5	2	27	(2)	(2)	7
Minoriteters andel av resultat etter skatt	(106)	(94)	(30)	(12)	(8)	(9)	(4)	(1)	(5)	(3)	(9)	(14)	(6)	(6)	(4)
KONTANTSTRØM (mill. kr)															
Kontantstrøm fra driften (definisjon se side 14)	3.190	3.849	2.889	1.469	1.763	508	471	741	546	481	(69)	(119)	(40)	452	191
Fornyelses- og miljøinv. (se side 14)	(1.440)	(1.269)	(859)	(683)	(814)	(348)	(416)	(284)	(178)	(201)	(55)	(56)	(60)	(174)	(64)
Ekspansjonsinvesteringer (se side 14)	(1.180)	(5.643)	(455)	(3.637)	(759)	(115)	(204)	(203)	(87)	(390)	0	(87)	(6)	(41)	(30)
ANVENDT KAPITAL PR. 31.12. (mill. kr)															
Netto driftskapital	1.070	1.017	1.032	1.318	3	1.326	1.108	937	938	681	(65)	(59)	(40)	184	(93)
Tilknyttede selskaper	1.991	1.806	979	938	721	22	24	20	39	35	73	82	61	235	202
Goodwill	5.452	5.510	3.624	3.706	1.436	176	125	16	10	25	13	18	59	53	37
Varige driftsmidler	8.880	7.835	4.906	4.920	4.437	2.323	2.177	1.984	1.756	1.729	252	253	182	149	282
Anvendt kapital	17.393	16.168	10.541	10.882	6.597	3.847	3.434	2.957	2.743	2.470	273	294	262	621	428
NØKKELTALL															
Utenlandsomsetning (mill. kr)	12.293	12.005	9.780	6.310	3.128	4.298	4.291	3.833	3.753	3.097	153	197	263	298	910
Driftsmargin (%) ¹⁾	7,2	8,7	7,5	7,0	6,8	7,0	5,7	8,5	10,8	9,6					
Avkastning på anvendt kapital (%) ²⁾	11,3	13,9	15,0	15,4	15,8	11,0	9,9	15,4	20,5	18,9					
Antall årsverk	20.367	20.000	15.174	12.960	11.786	2.583	2.633	2.547	2.487	2.406	610	630	460	386	2.004

1) Driftsresultat før andre inntekter og kostnader/Driftsinntekter.
2) (Driftsresultat før andre inntekter og kostnader + Resultat fra tilknyttede selskaper)/Gjennomsnittlig anvendt kapital.

MERKEVARER	ORKLA FOODS					ORKLA DRIKKEVARER					ORKLA BRANDS					ORKLA MEDIA				
	1998	1997	1996	1995	1994	1998	1997	1996	1995	1994	1998	1997	1996	1995	1994	1998	1997	1996	1995	1994
RESULTAT (mill. kr)																				
Driftsinntekter	10.238	10.094	10.527	7.003	5.286	6.741	7.656	3.265	3.328	3.322	4.273	4.146	4.213	4.229	4.162	3.153	2.569	2.220	1.791	1.726
Varekostnader	(5.270)	(5.287)	(5.656)	(3.788)	(3.001)	(1.825)	(2.291)	(1.019)	(1.156)	(892)	(1.813)	(1.746)	(1.849)	(1.968)	(1.898)	(667)	(540)	(511)	(400)	(394)
Lønn og andre personalkostnader	(1.912)	(1.826)	(1.895)	(1.329)	(873)	(1.822)	(1.950)	(875)	(855)	(1.010)	(819)	(792)	(802)	(790)	(791)	(1.217)	(966)	(812)	(675)	(629)
Andre driftskostnader	(1.981)	(1.842)	(1.874)	(1.212)	(822)	(1.944)	(1.993)	(853)	(845)	(924)	(1.017)	(1.000)	(967)	(938)	(978)	(844)	(683)	(574)	(445)	(463)
Ordinære av- og nedskrivninger	(334)	(315)	(330)	(232)	(186)	(500)	(484)	(208)	(225)	(332)	(141)	(122)	(134)	(144)	(161)	(149)	(113)	(97)	(82)	(76)
Driftsresultat før goodwillavskrivninger	741	824	772	442	404	650	938	310	247	164	483	486	461	389	334	276	267	226	189	164
Av- og nedskrivninger goodwill	(162)	(169)	(164)	(74)	(42)	(142)	(139)	(10)	(2)	(1)	(27)	(28)	(30)	(29)	(27)	(68)	(63)	(51)	(28)	(24)
Driftsresultat før andre inntekter og kostnader	579	655	608	368	362	508	799	300	245	163	456	458	431	360	307	208	204	175	161	140
Andre inntekter og kostnader	(60)	46	20	(162)	0	(174)	171	0	175	0	(25)	20	0	0	0	(44)	16	0	0	0
Driftsresultat	519	701	628	206	362	334	970	300	420	163	431	478	431	360	307	164	220	175	161	140
Resultat fra tilknyttede selskaper	1	1	4	0	0	75	36	12	(1)	4	80	366	63	62	29	8	11	15	12	17
Minoriteters andel av resultat etter skatt	(7)	(5)	(5)	(4)	(12)	(89)	(84)	(20)	(3)	11	(2)	(1)	(1)	(1)	0	(7)	(5)	(4)	(5)	(6)
KONTANTSTRØM (mill. kr)																				
Kontantstrøm fra driften (definisjon se side 14)	1.175	1.192	1.283	(214)	521	984	1.679	637	814	523	582	595	617	608	410	449	383	352	262	309
Fornyelses- og miljøinv. (se side 14)	(552)	(313)	(348)	(293)	(223)	(431)	(313)	(180)	(156)	(354)	(161)	(282)	(209)	(163)	(131)	(296)	(361)	(121)	(71)	(106)
Ekspansjonsinvesteringer (se side 14)	(183)	(213)	(24)	(3.349)	(62)	(767)	(5.316)	(91)	(169)	(27)	(20)	(12)	0	(51)	(269)	(210)	(102)	(340)	(68)	(401)
ANVENDT KAPITAL PR. 31.12. (mill. kr)																				
Netto driftskapital	1.083	1.069	1.090	1.279	97	(160)	(88)	(29)	(13)	(67)	296	261	167	215	195	(149)	(225)	(196)	(164)	(222)
Tilknyttede selskaper	4	4	4	4	1	775	675	177	153	15	972	894	550	504	452	240	233	248	278	253
Goodwill	2.341	2.415	2.583	2.864	585	2.085	2.092	16	26	13	327	355	382	436	451	699	648	643	380	386
Varige driftsmidler	2.572	2.213	2.098	2.189	1.202	4.243	3.742	1.349	1.348	1.899	961	979	849	833	794	1.104	900	610	550	541
Anvendt kapital	6.000	5.701	5.775	6.336	1.885	6.943	6.421	1.513	1.514	1.860	2.556	2.489	1.948	1.988	1.892	1.894	1.556	1.305	1.044	958
NØKKELTALL																				
Utenlandsomsetning (mill. kr)	6.189	5.889	6.339	3.002	1.525	4.089	4.554	1.912	1.954	318	1.234	1.156	1.239	1.353	1.284	781	406	290	0	0
Driftsmargin (%) ¹⁾	5,7	6,5	5,8	5,3	6,8	7,5	10,4	9,2	7,4	4,9	10,7	11,0	10,2	8,5	7,4	6,6	7,9	7,9	9,0	8,1
Avkastning på anvendt kapital (%) ²⁾	9,8	11,3	10,0	11,7	19,2	8,8	12,4	21,3	14,8	8,8	20,8	24,5	24,7	20,7	18,1	12,3	15,1	16,1	16,8	18,8
Antall årsverk	6.534	6.346	6.494	4.378	3.234	7.457	7.685	3.102	3.886	3.792	2.615	2.837	2.905	3.024	3.104	3.761	3.133	2.673	1.672	1.656

1) Driftsresultat før andre inntekter og kostnader/Driftsinntekter.
2) (Driftsresultat før andre inntekter og kostnader + Resultat fra tilknyttede selskaper)/Gjennomsnittlig anvendt kapital.

		Noter	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992
Resultat									
1 Driftsinntekter		(mill. kr)	30.819	30.970	25.998	21.977	21.114	18.292	17.014
2 Driftsresultat før goodwill og andre inntekter og kostnader		(mill. kr)	2.553	2.851	2.179	1.814	1.602	1.362	1.265
3 Driftsresultat		(mill. kr)	1.797	2.613	1.916	1.784	1.573	1.296	1.198
4 Resultat før skatt		(mill. kr)	2.057	3.537	2.431	1.890	1.533	1.283	277
5 Resultat etter skatt og minoritetsinteresser		(mill. kr)	1.378	2.562	1.752	1.432	1.149	984	211
6 Poster av engangskarakter (før skatt)		(mill. kr)	(488)	545	20	127	82	0	0
7 - Herav andre inntekter og kostnader		(mill. kr)	(335)	181	20	127	82	0	0
8 Av- og nedskrivninger goodwill belastet driftsresultatet		(mill. kr)	(421)	(419)	(283)	(157)	(111)	(66)	(67)
Kontantstrøm									
9 Fri kontantstrøm fra driften (Industriområdet)		(mill. kr)	1.903	2.674	2.623	2.212	1.501	875	1.484
10 Ekspansjonsinvesteringer (Industriområdet)		(mill. kr)	(1.295)	(5.935)	(664)	(3.765)	(1.179)	(941)	(802)
11 Netto kontantstrøm (Konsernet)		(mill. kr)	(877)	(4.889)	1.364	(2.589)	(539)	(1.837)	308
Nøkkeltall									
12 Driftsmargin	1	(%)	5,8	8,4	7,4	8,1	7,4	7,1	7,0
13 Avkastning på anvendt kapital (Industriområdet)	2	(%)	9,0	14,9	13,8	16,6	17,3	17,8	17,7
14 Avkastning Porteføljeinvesteringer		(%)	(7,0)	24,5	32,5	12,7	9,5	67,0	(9,8)
Kapitalforhold pr. 31.12.									
15 Bokført total kapital		(mill. kr)	38.775	36.865	26.496	26.696	21.528	19.614	16.857
16 Børsverdi	3	(mill. kr)	21.278	29.910	20.737	14.818	11.727	13.358	7.912
17 Egenkapitalandel	4	(%)	34,2	32,9	36,5	31,2	34,6	34,5	35,8
18 Egenkapitalandel inkl. kursreserve	5	(%)	40,5	42,6	45,9	38,2	41,8	41,8	35,9
19 Netto rentebærende gjeld	6	(mill. kr)	14.544	13.667	8.778	10.142	7.553	7.014	5.177
20 Rentedekningsgrad	7		3,5	6,1	4,4	4,1	3,7	3,2	1,5
21 Gj.sn. lånerente		(%)	5,7	5,5	7,4	7,6	7,7	9,9	12,0
22 Andel flytende gjeld	8	(%)	62	80	57	69	56	77	76
23 Gj.sn. gjenværende løpetid gjeld		(år)	5,0	4,0	5,3	3,4	3,3	3,4	2,4
AKSJER ¹⁾									
24 Gj.sn. eksternt eide aksjer (fullt utvannet)		(x 1.000)	192.401	192.442	192.182	192.132	191.268	189.680	189.740
25 Gj.sn. eksternt eide aksjer		(x 1.000)	192.189	190.884	189.656	189.656	189.656	189.656	189.652
Aksjerelaterte nøkkeltall									
26 Aksjekurs pr. 31.12. A-aksjer		(kr)	113,5	158,8	111,3	78,8	62,5	70,0	41,8
27 Aksjekurs pr. 31.12. B-aksjer		(kr)	99,5	143,5	101,3	75,5	60,0	69,5	41,3
28 Resultat pr. aksje (fullt utvannet)	9	(kr)	7,2	13,3	9,1	7,5	6,0	5,2	1,1
29 Resultat pr. aksje (korrigert)	10	(kr)	11,4	13,0	10,5	7,9	6,2	5,3	1,5
30 RISK pr. aksje	11	(kr)	2,40	5,16	6,21	3,84	3,23	3,90	(0,60)
31 Utbytte pr. aksje (foreslått for 1998)		(kr)	2,25	2,13	1,75	1,50	1,25	1,03	0,94
32 Utdelingsforhold	12	(%)	31,3	16,0	19,2	20,1	20,8	19,7	87,2
33 Kurs/fortjeneste	13		15,8	11,9	12,2	10,6	10,4	13,5	39,0
Personale									
34 Antall ansatte			24.833	23.946	18.869	18.353	16.873	15.081	14.679
35 Antall årsverk			23.709	23.378	18.277	15.920	16.281	14.532	13.606

1) Se også side 33.

- (Driftsresultat/Driftsinntekter) x 100
- (Driftsresultat + Res. andel tilkn. selskap)/(Gj.sn. ikke rentebærende omløpsmidler - Gj.sn. ikke rentebærende kortsiktig gjeld + Gj.sn. anleggsmidler)
- Børsverdi er beregnet som antall eksternt eide aksjer x gjennomsnittlig børskurs ved årsslutt
- Bokført egenkapital inkl. min.int./Bokført total kapital
- (Bokført egenkapital inkl. min.int. + kursreserver)/(Bokført total kapital + kursreserver)
- Sum rentebærende gjeld - Rentebærende fordringer og likvider (kasse, bank etc.)
- (Resultat før skatt - andre poster + Nto. rentekostnad)/(Nto. rentekostnad)
- Gjeld med gjenværende rentebinding mindre enn 1 år.
- Årets resultat/Gj.sn.eksternt eide aksjer (fullt utvannet)
- Årets resultat/Gj.sn.eksternt eide aksjer (fullt utvannet) korrigert for goodwillavskrivning og poster av engangskarakter .
- RISK: regulering av skattemessig inngangsverdi med skattlagt kapital. RISK beløp pr. 1.1.1999 er estimert til kr 2,40 og tilfaller norske aksjonærer pr. 1.1.1999.
- (Utbytte pr. aksje/Resultat pr. aksje (fullt utvannet)) x 100
- Kurs Orkla A-aksjer/Resultat pr. aksje (fullt utvannet)

En mulig modell for verdsettelse av Orkla er å skille mellom industrielle aktiva, hvis verdi ligger i den fremtidige inntjeningen ved fortsatt drift, og konsernets omsettelige substansaktiva med identifiserbare markedsverdier. Nedenfor har vi presentert de viktigste data som er nødvendige for en verdivurdering av Orklas substansaktiva. Med dette grunnlaget kan investor med basis i egne forutsetninger for verdsettelse av de ulike aktivaene foreta en verdivurdering av konsernet.

SKOG

Konsernet eier cirka 1,1 million dekar skog, hvorav rundt 800.000 dekar er produktiv skog. Bokførte anleggsmidler knyttet til skog inngår med 113 mill. kroner. Årlig hogstkvantum ligger på cirka 107.000 fm³, som selges til markedspris. Markedspris for sammenlignbart virke i 1998 var cirka 370 kroner pr. fm³.

KRAFT

Konsernets vannkraftproduksjon er i et normalår 640 GWh, hvorav 635 GWh fra hjemfallsfrie vannfall. I tillegg kommer erstatningskraft på 45 GWh. Kraften selges/avregnes internt til markedspriser, hovedsakelig på langsiktige kontrakter. I bokførte anleggsmidler inngår aktiva knyttet til kraft med 154 mill. kroner.

INVESTERINGSOMRÅDET

Konsernets verdipapirportefølje hadde pr. 31.12.1998 en markedsverdi på 12.624 mill. kroner. Bokført verdi var 8.495 mill. kroner. På Skøyen i Oslo eier konsernet kontorbygninger på 34.500 m² samt parkeringshus på 4.500 m². Bokført verdi av Orklas eiendomsengasjement pr. 31.12.1998 var 499 mill. kroner. Investeringsområdets netto rentebærende gjeld utgjorde pr. 31.12.1998 2.316 mill. kroner, og bokført egenkapital var 7.153 mill. kroner.

INDUSTRIOMRÅDET

Orkla eier en rekke merkenavn som er viktige for konsernets fremtidige inntjening. I tillegg har Orkla siden 1958 hatt langsiktige samarbeidsavtaler med Unilever vedrørende vaskemidler samt hygiene- og kosmetikkprodukter. Nåværende avtaler løper frem til 2014. De fleste merkene dekket av avtalene eies av Orkla for bruk i Norge.

Industriområdets resultat i 1998 er påvirket av poster av engangskarakter på tilsammen -488 mill. kroner. -335 mill. kroner fremkommer som "Andre inntekter og kostnader", -138 mill. kroner fremkommer i "Finansposter netto" og -15 mill. kroner fremkommer i "Resultat fra tilknyttede selskaper". Industriområdets rapporterte driftsresultat i 1998 er belastet med 419 mill. kroner i av- og nedskrivninger på goodwill, mens "Resultat fra tilknyttede selskaper" er belastet med 41 mill. kroner i goodwillavskrivninger. Driftsresultatet, kontantstrøm og investeringer fordeler seg på ulike virksomhetsområder som vist i tabellen på side 36 og 37. Industriområdets netto rentebærende gjeld pr. 31.12.1998 utgjorde 12.228 mill. kroner.

SKATT

Konsernets skattekostnad for Industrivirksomhetene utgjør normalt cirka 30 %. Som følge av utbytte fra aksjeporteføljen, RISK-regulering av kostprisgrunnlaget, samt ubenyttet kostprisregulering knyttet til skattereformen, er Investeringsområdets skattekostnad normalt lav.

Justert resultat Industriområdet	1998	1997	1996	1995	1994
Driftsresultat Industriområdet	1.733	2.510	1.851	1.764	1.557
Justeringer for skog og kraft	(98)	(66)	(46)	(51)	(63)
Av- og nedskrivninger goodwill	419	417	281	155	110
Andre inntekter og kostnader	335	(181)	(20)	(127)	(82)
Justert driftsresultat	2.389	2.680	2.066	1.741	1.522
Resultat fra tilknyttede selskaper ¹⁾	180	139	97	76	62
Av- og nedskrivninger goodwill tilkn. selsk.	41	38	15	12	10
Netto finanskostnad ²⁾	(744)	(632)	(616)	(448)	(436)
Justert resultat før skatt	1.866	2.225	1.562	1.381	1.158
Minoritetsinteressers andel av resultatet etter skatt	120	107	35	23	14

1) Eksklusive 15 mill. kroner knyttet til valutatap i BBH i 1998, fratrukket salgsgevinster Jotun Polymer (283 mill. kroner) og gevinst ved salg av skip i KS Swan Sea (20 mill. kroner) i 1997.

2) Eksklusive 138 mill. kroner knyttet til valutatap i BBH i 1998, fratrukket salgsgevinst Hansa (61 mill. kroner) i 1997.

Orkla vil:

- Styrke sine ledende merkevareposisjoner innen nordisk dagligvarehandel og forbli forbrukernes foretrukne valg
- Fortsette kostnadseffektiviseringen. Betydelige, kostnadsreducerende tiltak skal gjennomføres som planlagt i Norden og Øst-Europa
- Ekspandere videre innen utvalgte markeder og produktkategorier i Øst-Europa

Merkevarer

MERKEVARER OG MERKEVAREKULTUR

En merkevare er først og fremst et begrep som beskriver et sett assosiasjoner, oppfattede egenskaper og verdier som er knyttet til spesielle produkter og tjenester ved produktegenskaper, et navn, et symbol, et design eller en logo, og som således kan registreres på en stadig tilbakevendende måte hos potensielle kjøpere.

Merkevarekultur er et felles, velorganisert, merkevaretilpasset arbeids- og tankesystem som muliggjør en optimal utvikling av merkeverens økonomiske potensiale.

RESULTAT

Orklas merkevareområde hadde i 1998 en omsetning på 24.238 mill. kroner. Det tilsvarer en reduksjon på 1 % for videreført virksomhet. Driftsresultat før andre inntekter og kostnader ble 1.751 mill. kroner, hvilket tilsvarer en svekkelse på 17 %.

Det var spesielt forhold knyttet til Orkla Foods og Orkla Drikkevarer som medvirket til en svakere utvikling for merkevareområdet i 1998. Konkurransen i det nordiske drikkevaremarkedet er sterk og økende. I Sverige medfører fortsatt høye ølskatter omfattende privatimport av øl. Resultatet for Drikkevarer ble også påvirket av dårlig sommervær i Norden. Samtidig hadde private labels fremgang i Norge. Devalueringen av den russiske rubelen hadde negativ effekt på Baltic Beverages Holdings resultater mot slutten av året. Denne negative effekten forventes å bli sterkere og vil påvirke hele 1999. Økende konkurranse gir tap av markedsandeler i Sverige for enkelte av Procordia Foods varegrupper. Matvarevirksomheten i Polen står fremdeles overfor betydelige markeds- og organisasjonsmessige utfordringer før den vil gi positive resultater.

Dagligvarehandelen i Norge økte i 1998 med 1,2 %. I Sverige var veksten 0,2 %.

ORKLAS MERKEVARESTRATEGI

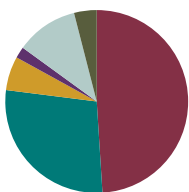
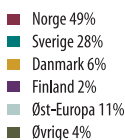
Merkevareområdet omfatter Orkla Foods, Orkla Drikkevarer, Orkla Brands og Orkla Media. Orkla har en rekke nummer én- og to-posisjoner for strategisk viktige produktområder og er den ledende leverandøren av merkevarer til nordisk dagligvarehandel. Med unntak av visse produktgrupper både innenfor mat og drikke i Sverige og brus i Norge styrket Orklas markedsposisjoner seg jevnt over i 1998.

I løpet av 1990-årene har konsernets merkevarevirksomhet ekspandert betydelig både gjennom utvikling av egne merker og gjennom en rekke oppkjøps-, synergi- og strukturprosjekter. Resultatet er et solid forretningssystem for den nordiske virksomheten. Videre vekstmuligheter innen utvalgte markeder og produktkategorier i Norden er fortsatt til stede. Den relativt sterkeste veksten forventes imidlertid å komme i utvalgte markeder i Øst-Europa.

Produktforbedringer og konkurransedyktige priser skaper verdier for forbrukerne. Orkla arbeider kontinuerlig med å styrke sine markedsposisjoner gjennom effektiv produksjon og målrettet utvikling av produkter som dekker forbrukerens behov og samtidig har merkeverens evne til å skape forbrukerlojalitet. Det nordiske fundamentet gir et godt utgangspunkt for å utvikle produkter tilpasset den nordiske forbrukeren.

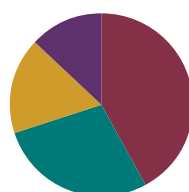
Ledende markedsposisjoner, solid markedsførings- og produktutviklingskompetanse kombinert med en fortsatt moderat prispolitikk, utgjør Orklas viktigste konkurranseparametere overfor internasjonale konkurrenter og handelens egne merker. Effektive reklameinvesteringer skal forsterke posisjonen til prioriterte merkevarer. Skjerpet konkurranse innenfor en konsentrert dagligvarehandel betinger høy kostnadsbevissthet. Kostnadsreduksjoner og effektiviseringstiltak gjennomføres løpende.

GEOGRAFISK OMSETNINGSFORDELING

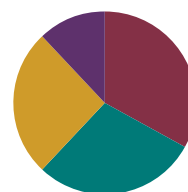
Totale driftsinntekter 24.238 mill. kroner

OMSETNING PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE

Totale driftsinntekter 24.238 mill. kroner

DRIFTSRESULTAT PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE

Driftsresultat ekskl. andre inntekter og kostnader 1.751 mill. kroner

Orkla legger stor vekt på å realisere synergigevinster som planlagt etter oppkjøp. Kostnadsnivået er fremdeles for høyt, særlig innen drikkevareområdet. Omfattende effektiviserings- og kostnadsreduksjonsprogrammer både knyttet til drikkevarer og andre merkevareområder er derfor allerede igangsatt. Procordia Food skal samtidig øke takten i utvikling av nye og forbedrede produkter. En av Orklas hovedutfordringer vil være å påse at disse prosjektene utvikler seg som planlagt mot årtusenskiftet.

Orkla har etablert nordiske kategoriorganisasjoner for de fleste av sine produktområder. Dette forbedrer muligheten til å forsterke både produktutvikling og posisjonering for de enkelte områdene. Orklas eksisterende merkenavn skal styrkes i sine nasjonale hjemmemarkeder. Hvis markedssituasjonen ligger til rette for det, kan nasjonale merker lanseres i andre land. Saftproduktet Fun Light er et eksempel på et norsk merke, lansert på forskjellige tidspunkter i Sverige og Finland, der videre markedsføring og reklame nå utvikles for felles bruk i de nordiske markeder. Nye produkter og konsepter lanseres i økende grad som nordiske merker. Pizzamerkene Pizza Originale og Big One er eksempler på produkter som er utviklet og lansert i nordisk regi.

MERKEVARER I NORDEN

Ved utgangen av 1998 var nordisk dagligvareomsetning cirka 376 mrd. kroner. Forbrukerne i de nordiske landene har jevnt over høy kjøpekraft og rammebetingelsene er stabile. Internasjonale merkenavn er bredt representert i de fleste varekategorier i de nordiske dagligvaremarkedene.

Orklas markedsposisjoner er i dag klart sterkest i Norge og Sverige. Det er en målsetting å bedre stillingen i Finland og Danmark. Orkla har godt utbygde salgsapparater i samtlige nordiske land. Konsernet er med sin størrelse, kompetanse og lange erfaring en profesjonell partner som i samarbeid med handelen ønsker å øke effektiviteten i salgsleddet ved tids- og kostnadsbesparende tiltak.

I Norge har en dagligvarekjede besluttet at de i løpet av 1999 selv ønsker å utføre det arbeidet leverandørenes salgskorps idag gjør i butikkene. De øvrige tre kjedene har ennå ikke fattet endelig beslutninger på dette området. Etter Orklas syn er det usikkert hvorvidt handelen vil spare kostnader på omleggingen, og hvilken effekt slike omlegginger vil få på salget. Orkla vil imidlertid gjennomføre kostnadsreduksjoner i tråd med sitt reduserte salgsarbeid i butikkene så snart eventuelle beslutninger gjennomføres.

Pizza er en av Orkla Foods' viktigste produktkategorier. Forbruket er økende, hovedsakelig som følge av økt etterspørsel etter lettvinne, fullverdige måltider og økt tilbud av pizza-produkter. Pizza Originale produseres av Procordia Food i Sverige og markedsføres i Sverige, Finland og Norge.

Dagligvarehandelen i Norden er sterkt konsentrert. Innslaget av handelens egne merker, såkalte "private labels", er imidlertid fremdeles beskjedent sammenlignet med flere andre vest europeiske markeder. Handelen har også i 1998 økt sine markedsandeler for egne merker innenfor flere produktgrupper, spesielt for brus i Norge. Orkla har i praksis vært restriktiv hva gjelder produksjon av handelens egne merker. Målsetningen om å lykkes gjennom egne, sterke merker kommer lett i konflikt med denne typen produksjon. Orkla vil imidlertid vurdere å produsere handelens egne merker gitt at visse grunnleggende forutsetninger er oppfylt. Blant annet vil det ikke være aktuelt å fremstille produkter med identisk kvalitet til egne merker innen prioriterte produktkategorier. Krav til lønnsomhet må være oppfylt og Orkla må ha varig, ledig produksjonskapasitet for aktuelle produktgrupper.

MERKEVARER UTENFOR NORDEN

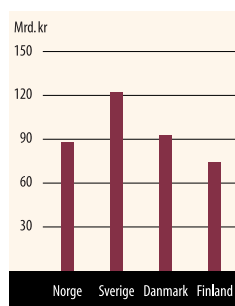
Orkla har som målsetning å øke sin virksomhet i utvalgte markeder utenfor Norden. Konsernet har i dag aktivitet i Baltikum, Polen, Tsjekkia, Østerrike, Russland og Ukraina. Unntatt Østerrike, er dette generelt markeder i en tidlig utviklingsfase og med betydelig vekstpotensiale. Orkla har dermed gode muligheter til å etablere en posisjon som foretrukket leverandør for store forbrukergrupper som forventes å kunne utvikle sin kjøpekraft over tid. Samtidig innebærer denne satsingen både økt valutarisiko og politisk risiko. Devalueringen av den russiske rubel i august var et tydelig eksempel på dette.

Under de rådende økonomiske og politiske forhold vil videre ekspansjon i Øst-Europa kreve var-somhet og grundige vurderinger. Orkla ønsker imidlertid fortsatt å overta virksomheter med sterke markedsposisjoner og god lokal ledelse som ønsker å samarbeide med Orkla. Det må også finnes eller være mulig å utvikle et egnet salgs- og distribusjonssystem for det aktuelle geografiske området. I den første fasen etter et oppkjøp vil det typisk legges betydelige ressurser ned i å oppgradere produktkvalitet, styrke lokale merkenavn og trene ledelse og øvrig personell. Det legges også vekt på å opparbeide et godt forhold til lokale myndigheter.

Baltic Beverages Holding (BBH) har i 1998 kjøpt eierandeler i malteriet Slavuta og bryggeriet Kolos i Ukraina og i tillegg utvidet kapasiteten ved flere av sine eksisterende bryggerier. Orklas andel av disse ekspansjonsinvesteringene utgjør cirka SEK 780 mill. Orkla Media har i løpet av 1990-årene etablert en sterk nr. to posisjon i det polske avismarkedet, og fortsetter sin ekspansjon inn i andre øst europeiske markeder. I 1998 har Orkla Media kjøpt seg inn i avisene Kauno diena i Litauen og Vysokyj Zamok i Ukraina. Gazeta Lubuska, en av Polens største region-aviser, er kjøpt med virkning fra januar 1999.

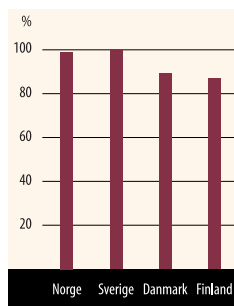
Orkla har utviklet snacks- og pizzavirksomheten i Asia som følge av endrede rammebetingelser i forhold til forutsetningene som lå til grunn ved etableringen i 1994.

DAGLIGVAREOMSETNING I NORDEN

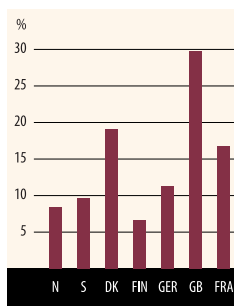
Kilde: Nielsen Norge

DE FIRE STØRSTE DAGLIGVARE-KJEDERS MARKEDSANDEL

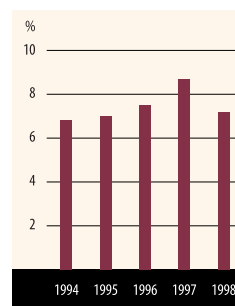
Kilde: Nielsen Norge

HANDELENS EGNE MERKER I % AV TOTAL DAGLIGVAREOMSETNING

Kilde: AC Nielsen International Survey

UTVIKLING I DRIFTSMARGIN FOR MERKEVAREOMRÅDET

Hovedutfordringer og fokusområder 1999

- **Bedre lønnsomheten og redusere faste kostnader, spesielt i Procordia Food og Kotlin**
- **Satse på merkevarebygging og produktutvikling**
- **Fastholde tillit og troverdighet hos forbruker og fremstå som en foretrukken merkevareleverandør til handelen**
- **Oppnå internasjonal konkurransedyktighet i de nordiske markeder og lønnsom vekst i Sentral- og Øst-Europa**

Orkla Foods er en ledende utvikler, markedsfører og produsent av næringsmidler. Virksomheten er konsentrert rundt sterke, egne merkevarer og konseptløsninger. Orkla Foods vil videreutvikle Norden som hjemmemarked og gradvis ekspandere i utvalgte markeder i Sentral- og Øst-Europa (Polen, Tsjekkia, Ungarn, Ukraina, Østerrike, Estland, Litauen, Latvia).

90 % av omsetningen i 1998 kom fra det nordiske markedet, hvor selskapet har 32 av totalt 36 produksjonanlegg ved årsskiftet. Orkla Foods har cirka 6.500 årsverk.

1998 var det første hele året med en ny kategoriorganisering. Kjernen i Orkla Foods' nye organisasjon er syv divisjoner og åtte kategoriteam. Det er opprettet kategoriteam innenfor pizza, ferdigmat, frukt og bær, grønnsaker, sjømat, poteter og bakeingredienser. Kategoriteamene skal oppnå konsernfordeler innenfor markedsføring og produktutvikling på tvers av divisjoner og landegrenser.

Alle divisjoner i Orkla Foods har etablert egne prosjekter for å kartlegge og løse problemer som kan oppstå i forbindelse med overgangen til år 2000. I tillegg vil det bli utarbeidet beredskapsplaner for å håndtere eventuelle problemer som kan inntreffe etter tusenårsskiftet.

RESULTAT

Driftsinntektene ble 10.238 mill. kroner i 1998. For videreført virksomhet, korrigert for valutakursjusteringer, ble inntektene redusert med 1 % i forhold til 1997. Driftsresultat før andre inntekter og kostnader ble 579 mill. kroner. For videreført virksomhet ble driftsresultatet redusert med 12 % i forhold til 1997.

Hovedårsaken til resultatnedgangen var redusert salg i Procordia Food (Sverige). I tillegg var det betydelige etableringskostnader i Kotlin (Polen) og høye kostnader i Stabburet (Norge), primært på råvaresiden.

Resultatutviklingen for Orkla Foods er ikke tilfredsstillende. Det er iverksatt en rekke tiltak for å snu den negative utviklingen. Særlig gjelder dette Procordia Food, hvor hele virksomheten gjennomgår med sikte på å øke effektiviteten og oppnå kostnadsbesparelser. I tillegg satses det på å utvikle flere produkttyper og økt merkevarefokus. I Kotlin bedres produksjonseffektiviteten i tillegg til at det skal satses på økt profesjonalitet i markedsføring og salg. Totalt er det avsatt 60 mill. kroner for å gjennomføre disse tiltakene. I Stabburet ble det igangsatt kostnadsbesparelser som ga positive effekter i 2. halvår.

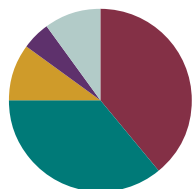
STABBURET

Stabburets driftsinntekter i 1998 ble 2.492 mill. kroner, en økning på 5 % fra året før. Driftsresultatet var noe lavere, hovedsakelig som følge av økte kostnader og høyere norske råvarepriser. Resultatutviklingen ble imidlertid gradvis bedret gjennom året som følge av iverksatte kostnadsreduksjoner og prisøkninger.

Det norske dagligvaremarkedet viste en volumvekst på 1,2 % i 1998. For Stabburet var veksten særlig sterk innenfor produktgrupper som pizza,

GEOGRAFISK OMSETNINGSFORDELING

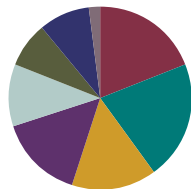
- Norge 39 %
- Sverige 36 %
- Danmark 10 %
- Finland 5 %
- Øvrige 10 %

Totale driftsinntekter 10.238 mill. kroner

OMSETNING PR. PRODUKTOMRÅDE

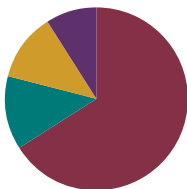
- Ferdigmat, pizza og kjøttprodukter 19%
- Frukt- og bærbaserte produkter 21%
- Sjømat 15%
- Bakeingredienser og mel 15%
- Poteter og grønnsaker 11%
- Ketchup og sauser 8%
- Bakervarer 9%
- Annet 2%

Totale driftsinntekter 10.238 mill. kroner

OMSETNING PR. KANAL

- Dagligvare 66 %
- Storhusholdning 13 %
- Industri 12 %
- Eksport 9 %

Totale driftsinntekter 10.238 mill. kroner

juice/nektar, leverpostei og makrell i tomat. Stabburets markedsposisjoner ble i hovedsak opprettholdt.

Konkurransen i det norske storhusholdningsmarkedet ble ytterligere intensivert i 1998. Handelen har organisert seg i færre grupperinger, og prisene er under press.

I 1998 lanserte Stabburet en ny Nora juice- og nektarserie med 10 varianter. Før sommeren ble Noras Hjemmelagede syltetøy lansert i åtte varianter. Begge lanseringene ble godt mottatt i markedet. I tillegg ble det foretatt en rekke relanseringer.

PROCORDIA FOOD

Procordia Foods driftsinntekter i 1998 var SEK 3.191 mill., en nedgang for videreført virksomhet på 2 % i forhold til samme periode året før. Driftsresultatet ble lavere enn i 1997, noe som skyldtes redusert salg, særlig i årets første måneder, og økte kostnader. Markedsandelene ble noe redusert for en rekke produktgrupper.

I det svenske dagligvaremarkedet var det en volumøkning på 0,2 % i 1998. Svensk handel satser i økende grad på egne merker, og det har vært økt konkurranse fra produsenter fra andre EU-land, noe som har medført sterkere kamp om markedsandelene. I storhusholdningsmarkedet var det økt priskonkurranse, særlig innenfor ferdigmat.

Procordia Food lanserte flere nye produkter i svensk dagligvarehandel i 1998 innenfor produktkategoriene tilbehør, ferdigmat samt frukt og bær.

I løpet av året har et nytt produksjonsanlegg for innlagte grønnsaker blitt tatt i bruk. Det nye anlegget gjorde det mulig med rasjonaliseringer som igjen ga nedbemanning.

Høsten 1998 påbegynte Procordia Food et prosjektet som skal føre til betydelige kostnadsreduksjoner. Omstillingsprosessen som berører alle deler av virksomheten forventes å ta noe tid.

BEAUVAIS

Beauvais omsatte i 1998 for DKK 394 mill., en økning på 8 % fra 1997. Driftsresultatet hadde en positiv utvikling.

Beauvais styrket sine markedsandeler innenfor ketchup, konserverte grønnsaker og middagshermetikk. For syltetøy/marmelade var det en svak nedgang.

Høsten 1998 ble Beauvais og Abba Seafoods danske virksomhet slått sammen. En ny felles organisasjon ble etablert, noe som medførte en nedbemanning på 25 ansatte.

I februar 1998 ble Beauvais' fabrikker i Frørup og Skrave lagt ned, og produksjonsvirksomheten ble samlet i Svinninge. Beauvais har investert 49 mill. kroner i den nye syltetøy- og marmeladefabrikken i Svinninge.

FELIX ABBA

Felix Abba omsatte i 1998 for FIM 274 mill. (ekskl.-seafood og kjeks, som utgjør FIM 98 mill.) For videreført virksomhet var det en vekst på 12 %. Driftsresultatet var bedre enn i 1997, noe som skyldtes økt salgsvolum innenfor en rekke produktgrupper.

Felix Abba, som tidligere har vært en del av Procordia Food, ble i 1998 etablert som en egen divisjon i Orkla Foods. Selskapet er markedsleder innenfor sylteagurker, ketchup, kaviar, sild, desserter og mellommåltider. Selskapet har nummer to-posisjon innenfor dressinger.

Felix Abba kjøpte i april 1998 Unilevers virksomhet for produksjon av desserter og mellommåltider i Finland, sammen med det ledende varemerket Jacky. Kjøpet omfattet også et produksjonsanlegg i Lahti. Senere på året overtok Felix Abba varemerket Ahti, som er markedsleder på sild i Finland. Selger var Unilever.

ORKLA FOODS INTERNATIONAL

Orkla Foods International hadde i 1998 en omsetning på 504 mill. kroner. For videreført virksomhet var dette en økning på 10 % fra samme periode året før. Driftsresultatet var negativt som følge av betydelige etableringskostnader i Polen.

Kotlin er markedsleder på pizza og har nummer 2-posisjon på ketchup i Polen. Det har tatt lengre tid enn forventet å bli en nasjonal leverandør. Salgsutviklingen i Polen viser fremgang, og i løpet av 1998 er markedsandelene for viktige produktgrupper styrket. I Kotlin gjennomføres det bemanningsreduksjoner for å skape en mer kostnadseffektiv virksomhet. Salg og markedsføring vil bli tilført økte ressurser.

Det ble besluttet å avvike Felix Hungarias virksomhet, da det ble ansett vanskelig å oppnå lønnsomhet på sikt. Ungarn er imidlertid fortsatt et interessant marked for Orkla Foods International. Det vil bli vurdert om det er mulig å kjøpe virksomhet med større produksjons-, markeds- og salgssapparat.

Til tross for redusert kjøpekraft blant de tsjekkiske forbrukere, hadde Giuseppe en tilfredsstillende utvikling i pizzamarkedet, hvor selskapet er markedsleder.

Stabburet lanserte Noras Hjemmelagede syltetøy i åtte varianter i 1998. Syltetøyet kjemmetegnes ved høyt bærinnhold og løsere konsistens, slik som hjemmelaget. Produktet ble godt mottatt i markedet.

Felix Austria oppnådde en betydelig bedring av driftsresultatet. Selskapet opprettholdt sin markedslederposisjon i det østerrikske ketchupmarkedet.

ABBA SEAFOOD

Abba Seafoods driftsinntekter i 1998 ble SEK 1.286 mill. For videreført virksomhet var dette en nedgang på 2 %, noe som skyldes planlagte sortimentsreduksjoner. Kostnadsbesparelser i hele verdikjeden bedret resultatet.

Abba Seafood bedret sine markedsandeler innen kaviar på tube og sild. I tillegg ble stillingen som markedsleder opprettholdt innenfor fiskeboller og caviar på glass. Arbeidet med å utvikle og lansere nye produkter ble styrket. Lanseringene av Brännvinsill, Skärgårdssill og Gästabudssill ble godt mottatt i markedet.

Salget i Danmark og Norge var på nivå med 1997, mens det var fremgang i Finland.

Abba Seafood har de siste årene gjennomført omfattende endringer med salg av fabrikker og konsentrasjon om færre produkter. Siden 1997 har forbedringsarbeidet vært drevet gjennom prosjektet "Abba 100". Det opprinnelige målet med prosjektet, som tilsa en resultatforbedring på SEK 70 mill., er nådd. Fortsatt antas det å være noe forbedringspotensial.

I august 1998 startet Abba Seafood en reduksjon av bemanningen i Kungshamn og Hovenäset med 50 personer. Beamanningsreduksjonen ble avsluttet ved årsskiftet. I september 1998 begynte arbeidet med å

slå sammen Abba Seafoods danske datterselskap med Beauvais (divisjon i Orkla Foods). Sammenslåingen, som ble avsluttet ved årsskiftet, innebar blant annet at bemanningen i Danmark ble redusert med 25 personer. Den nye organisasjonen har gitt begge virksomhetene økt slagkraft på det danske markedet.

INDUSTRI

Orkla Foods' Industridivisjon hadde i 1998 driftsinntekter på NOK 1.759 mill. kroner, noe som var en økning på 8 % fra året før. Driftsresultatet var noe høyere enn i 1997. Fremgangen var størst for Dragsbæk Margarinefabrik i Danmark og Sunda (søtpålegg) i Norge. Regal Mølle økte sine markedsandeler både innenfor mel og frokostblandinger i Norge. Idun Industri økte sine markedsandeler innenfor bakeingredienser. Odense Marcipan opplevde økende konkurranse fra europeiske konkurrenter, men er fremdeles markedsleder i Danmark.

Orkla Foods etablerte i februar 1999 et nordisk forretningssystem innen bakeingredienser. Marsipan- og bakeingrediensleverandøren KåKå ble overtatt fra svenske Cerealia, og samtidig ble den norske virksomheten Regal Mølle solgt til Cerealia.

KåKå vil bli organisert i Orkla Foods' Industridivisjon, som etter oppkjøpet består av Idun Industri, Odense Marcipan, KåKå og Dragsbæk Margarinefabrik (50 % eiet). Samtlige har store deler av sin virksomhet rettet mot bakeriene og næringsmiddelindustrien. Gjennom produkt- og kompetanseutvikling skal selskapene utvikles videre for å betjene kundene i Norden.

Orkla Foods' Industridivisjon vil etter overtagelsen få en samlet årsomsetning på 2,4 mrd. kroner.

BAKERS

Driftsinntektene økte med 18 % til 958 mill. kroner i 1998, hvorav oppkjøpt virksomhet i løpet av året bidro med cirka 15 % av økningen. Økt konkurranse og et dyrt lønnsoppgjør har resultert i en noe lavere driftsmargin i 1998. Driftsmarginen anses som tilfredsstillende innen bransjen. Det arbeides løpende med effektiviseringstiltak og en aktiv produktutvikling.

En rekke produkter under varemerket Felix ble relansert i 1998. Blant annet ble det etablert ny design for hele Dagens rätt-sortimentet. I det svenske markedet er både konkurransen og etterspørselen etter dypfrysede enporsjonsretter økende. I løpet av året har Felix enporsjonsretter fått ny design og sortimentet har blitt utvidet med f.eks. Kebabtallerken, Orientalisk gryte og Havsymfoni.

Abba Seafood har de siste årene gjennomført omfattende endringer med salg av fabrikker og konsentrasjon om færre produkter. Siden 1997 har forbedringsarbeidet vært drevet gjennom prosjektet "Abba 100". I 1998 ble Beauvais og Abba Seafoods danske virksomheter slått sammen. Sammenslåingen medfører at Orkla Foods blir en bedre leverandør på det danske markedet.

Orkla Drikkevarer

Hovedutfordringer og fokusområder 1999

- Forbedre markedsposisjonene innen brus i Norge og øl i Sverige
- Klargjøre for introduksjon av bokseballasje i Norge
- Styrke konkurranseevnen i den nordiske virksomheten gjennom Konkurranseskraftprosjektet
- Redusere avhengigheten av importerte råvarer i Øst-Europa
- Balansert ekspansjon i Øst-Europa

Pripps Ringnes er markedsleder for øl, brus og mineralvann i Sverige og Norge. Selskapet er også markedsleder på ølmarkedet i de baltiske stater og i Russland gjennom Baltic Beverages Holding (BBH). BBH er et joint-venture (50 %) med finske Oy Hartwall Ab. Pripps Ringnes eier 20,5 % i Oy Hartwall Ab, som er markedsleder i det finske øl- og vannmarkedet. Etter en sterk ekspansjonsfase er BBH nå deleier i 11 bryggerier i Russland, Ukraina og Baltikum.

I 1997 ble det inngått avtale for avviklingen av samarbeidet med The Coca-Cola Company (TCCC). TCCC overtok ansvaret for salg og distribusjon av sine produkter i Sverige fra 1.4.1997. Pripps fortsatte å produsere TCCC-produkter til og med 31.12.1997. I Norge opphørte samarbeidet knyttet til salg og distribusjon pr. 1.10.1997. Ringnes var dog ansvarlig for produksjon frem til 31.1.1999.

Ringnes har inngått avtale om et lisenssamarbeid med PepsiCo for det norske markedet. I april 1998 overtok Ringnes lisensen for Lerums avtaleområde (vel 70 % av det norske markedet), og fra 1.1.1999 er også Trio og CB's avtaleområder overtatt, slik at Ringnes fra 1999 dekker hele Norge. Det er også inngått avtale med PepsiCo om et lisenssamarbeid for det svenske markedet fra år 2001, da PepsiCos avtale med nåværende partner opphører. Samarbeidet omfatter varemerkene Pepsi, Pepsi Light, Pepsi Max og 7-Up i både Norge og Sverige.

Orkla Drikkevarer har iverksatt et bredt prosjekt for å sikre at alle datasystemer som benyttes er forbedret på å håndtere eventuelle problemer knyttet til tusenårsskiftet. Prosjektet følger de fastlagte planer.

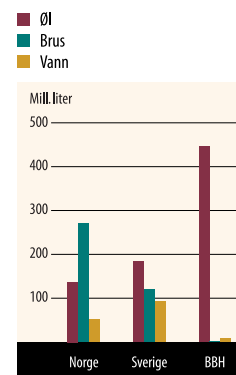
ORKLA DRIKKEVARER

Orkla Drikkevarers driftsinntekter i 1998 ble 6.741 mill. kroner, mot 7.656 mill. kroner i 1997. Driftsresultatet før andre inntekter og kostnader ble redusert fra 799 mill. kroner i 1997 til 508 mill. kroner i 1998 etter belastning av goodwillavskrivninger på 142 mill. kroner. I de nordiske markedene falt resultatet fra 531 mill. kroner til 131 mill. kroner (før goodwillavskrivninger) etter endringene i TCCC-

Deler av produksjonen i bryggeriene er høyt automatisert. En helautomatisk sniffer kontrollerer at returflaskene er ordentlig rengjort og at ingen restprodukter av noe slag finnes i eller på flaskene.

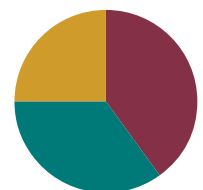

SALGSFORDELING VOLUM 1998

OMSETNING PR. MARKED

- Norge 40 %
- Sverige 35 %
- BBH 25 %

Totale driftsinntekter 6.741 mill. kroner

samarbeidet samt dårlig sommervær i fht. året før. Virksomhetene i Øst-Europa hadde meget god resultatfremgang frem til august 1998. Etter omfattende devalueringer i Russland og Ukraina høsten 1998 ble lønnsomhetsnivået betydelig redusert.

KONKURRANSEKRAFTPROSJEKTET

Høsten 1998 vedtok Pripps Ringnes å gjennomføre et større kostnadseffektiviseringsprosjekt i den nordiske virksomheten. Prosjektet, som har fått navnet Konkurranseskraftprosjektet, tok utgangspunkt i en benchmarkingstudie, og det ble etablert ambisiøse mål for fremtidige internasjonalt konkurransedyktige kostnadsposisjoner for Pripps og Ringnes. Samlet årlig kostnadsbesparelse når prosjektet er fullført vil utgjøre mer enn 600 mill. kroner, sammenlignet med nivået ved utgangen av 1997. Prosjektet skal gjennomføres i løpet av 1999 og 2000 og er delt opp i et stort antall enkeltaktiviteter, med egne gjennomføringsansvarlige personer, handlingsplaner og tidsplaner. Det er etablert et måle- og oppfølgingssystem for å sikre fremdriften. Innen utgangen av 2000 skal samtlige enkeltaktiviteter være ferdig gjennomført.

Starten av prosjektet har vært god, og tilnærmet alle aktiviteter er startet opp ved begynnelsen av 1999. Det ble i 2. tertial avsatt 174 mill. kroner under andre inntekter og kostnader knyttet til restruktureringskostnader i forbindelse med prosjektet. Restruktureringskostnadene er primært relatert til bemanningsreduksjoner og avvikling av produksjonskapasitet.

PRIPPS

Driftsinntektene for den svenske virksomheten (Pripps) ble i 1998 SEK 2.499 mill., hvilket var 30 % lavere enn i 1997, i det alt vesentlige pga. bortfall av TCCC-produksjonen. Driftsresultatet ble også betydelig lavere enn året før. Medvirkende årsaker til resultatfallet, i tillegg til TCCC-bortfallet, var lavere prisnivå, noe lavere volumer for egne merker, økt konkurranse innen ølmarkedet, og økt privatimport fra Danmark. Den høye svenske ølskatten bidrar sterkt til å opprettholde den høye grensehandelen.

Det svenske drikkevaremarkedet ble i 1998 redusert med 2 %, mens Pripps' produkter ekskl. TCCC

også gikk tilbake 2 % i samme periode. Det svenske ølmarkedet gikk tilbake 6 % i 1998. Pripps hadde en utvikling for øl på nivå med totalmarkedet, og markedsandelen for øl (eks. import) lå på 40 %. Det var svak utvikling for klasse II, som slo negativt ut. Innen klasse I og III vant Pripps markedsandeler i 1998. Pripps er fortsatt klar markedsleder innen øl i Sverige. Flere vellykkede produktlanseringer bidro i 1998 til dette. Trendølet BlåGul inntok nr. 1-posisjonen i systembolaget umiddelbart etter lanseringen høsten 1998. Lanseringen av kvalitetsølet 1828 i august var også vellykket.

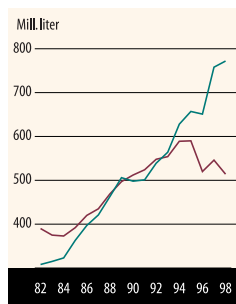
Det svenske brusmarkedet økte med 4 % i 1998. Pripps' egen brus gikk frem 7 %, og vant markedsandeler. De egne varemerkene innen brus, og særlig Apotekarnas og Festis, hadde stor fremgang. Pripps hadde i 1998 nummer 2-posisjonen på det svenske brusmarkedet. Markedet for vann gikk tilbake med 2 % i 1998, og Pripps' produkter hadde samme utvikling som markedet. I dette markedet har Pripps en sterk nummer 1 posisjon gjennom sine ledende varemerker Ramlösa og Vichy Nouveau.

Høy kostnadseffektivitet i distribusjonen er en viktig konkurransefaktor. Fra distribusjonssentralen på Gjelleråsen utenfor Oslo, med bl.a. et hel-automatisk høytlager, forsynes Østlandet med øl, brus og vann.

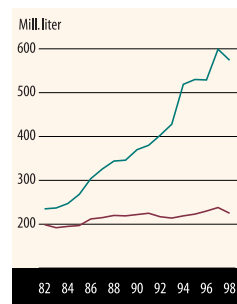
**SVERIGE: UTVIKLING I TOTAL-
MARKEDET (SOLGT VOLUM I
SVERIGE)**

■ Øl
■ Brus/Vannprodukter

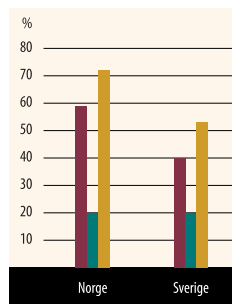
**NORGE: UTVIKLING I TOTAL-
MARKEDET**

■ Øl
■ Brus/Vannprodukter

MARKEDSANDEL

■ Øl
■ Brus
■ Vann

Pripps har i 1998 gjennom den Svenske Bryggeriforeningen videreført et samarbeid med Sosialdepartementet på det alkoholpolitiske området. Arbeidet har bl.a. som formål å fremme bruk, men hindre misbruk av øl.

RINGNES

Den norske virksomheten (Ringnes) hadde i 1998 driftsinntekter på 2.687 mill. kroner, hvilket var 14 % lavere enn i 1997. Reduksjonen skyldes primært overgang til leietapping for TCCC høsten 1997. Driftsresultatet i 1998 var en god del lavere enn i 1997.

Det norske drikkevaremarkedet gikk i 1998 tilbake med 5 %, mens Ringnes egne produkter ekskl. PepsiCo gikk tilbake 9 % i samme periode. Ølmarkedet gikk tilbake 5 % i 1998, bl.a. etter svakt sommersalg pga. dårlig vær, og avgiftsøkninger fra 1.1.1998. For øl hadde Ringnes en tilbakegang på 4 %, og hadde med det en bedre utvikling enn totalmarkedet. Markedsandelen for øl økte til 59 % i 1998. Ringnes har en sterk posisjon som markedsleder innen øl i Norge. Ringnes-merket, Tou og E.C. Dahls hadde spesielt god fremgang i 1998. Munkholm befestet sin posisjon som markedsleder innen alkoholfritt øl.

Brusmarkedet gikk tilbake 4 % i 1998. Ringnes' egne merker fikk en svak utvikling gjennom sommeren og høsten, bl.a. som følge av sterk konkurranse fra private labels. Høsten 1998 gjennomførte Ringnes en betydelig prisreduksjon på egne brusmerker. Etter dette snudde utviklingen, og egne merker vant markedsandeler i årets siste måneder. Overtagelsen av Pepsi-lisensen, som skjedde gradvis fra april, bød innledningsvis på store utfordringer, bl.a. med hensyn til avtalestruktur med handelen. Problemene er etterhvert løst, og avslutningen av året viste en betydelig bedre utvikling for salg av Pepsi enn de første månedene. Markedet for vann ble redusert med 3 % i 1998, etter sterk vekst i 1997. Ringnes' produkter har en meget sterk posisjon i dette segmentet gjennom merkene Farris og Imsdal, og opprettholdt stort sett sine markedsandeler.

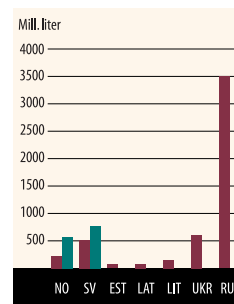
Innføring av et system for å håndtere pant og retur av engangsemballasje av glass, plast og boks, er nå ferdig forberedt og forventes innført i 2. kvartal 1999. Selskapet Resirk, som er felleseid av bransjen, vil håndtere systemet.

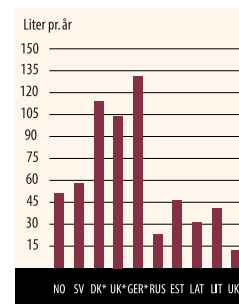
Ringnes Pils er klar markedsleder på øl i Norge. I løpet av våren 1999 kjøres en omfattende relansering av Ringnes-merket. Som ledd i Pripps' 170-årsjubileum ble det nye premiumølet 1828 lansert. I løpet av 1998 begynte Ringnes å produsere, distribuere og selge merkevarene fra PepsiCo. Farris er det ledende mineralvannet på det norske markedet.

TOTALMARKED

■ Øl
■ Brus og vannprodukter

ØLFORBRUK PR. CAPITA

* World drink trends 1997

I mai 1998 ble det besluttet å flytte tappingen av øl fra bryggeriet i Oslo til Gjelleråsen. Dette prosjektet vil være gjennomført primo 2000, og medføre ytterligere effektivisering av driften.

Ølavgiften i Norge økte kraftig i 1998, og nye økninger ble gjennomført i starten av 1999. Norge går dermed helt på tvers av utviklingen ellers i Europa. Samtidig ble det i 1998 innført nye reklameregler for øl, med ytterligere restriksjoner. Gjennom en rettsavgjørelse primo 1999 fikk bryggeribransjen medhold i en noe mindre restriktiv fortolkning av det nye regelverket enn den de statlige forvaltningsorganene hevder.

Første skrittet når et nytt bryggeri erverves er å hurtig høyne kvaliteten på råvarer, prosess, hygiene, tapping, ja helt frem til etiketten på flasken. Slik ser det ledende merket fra bryggeriet Yarpivo i Yaroslavl i Russland ut i dag.

BBH

Driftsinntektene i BBH (50 %) ble i 1998 1.715 mill. kroner, hvilket var 36 % høyere enn i 1997. Driftsresultatet før goodwill avskrivninger økte til 567 mill. kroner, mot 451 mill. kroner i 1997. Solgt volum fra BBHs bryggerier økte i 1998 med 48 %. BBH-bryggeriene (100 %) produserte samlet 913 mill. liter i 1998. Veksten i det russiske markedet var 23 %, mens BBHs fire russiske bryggerier økte sitt volum med 61 %, og markedsandelen økte dermed til 21 %.

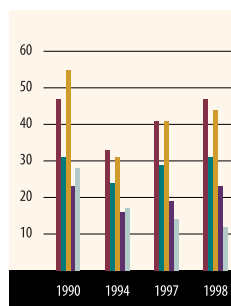
Valutauroen i Russland og Ukraina fra august 1998 har gitt betydelig svekkelse av BBHs resultat i 3. tertial, omregnet til vestlig valuta. Rubelen er devaluert med 71 % fra medio august til årsskiftet. Den umiddelbare effekten av devalueringen ble et valutatap knyttet til omregning av balansen på 138 mill. kroner. Dette valutatapet inngikk under finansposter i 2. tertial. I 3. tertial er BBHs driftsresultat belastet med et valutatap på 66 mill. kroner knyttet til omregning av balanseposter. BBH økte som en følge av høy inflasjon prisene på øl med 30 - 55 % i løpet av høsten. Andelen av råvarer som importeres er blitt noe redusert utover høsten. Når ny malterikapasitet tas i bruk høsten 1999 vil avhengigheten av importerte råvarer reduseres ytterligere.

I 1998 har BBH overtatt en 24,5 % eierandel i det ukrainske bryggeriet Kolos. Denne eierandelen er økt til 42 % i februar 1999. BBH har også kjøpt seg opp til 66 % i Ukrainas største malteri Slavuta. Gjennom nyemisjoner i 1998 i Taopin (Russland) og Slavutich (Ukraina) har BBHs eierandel økt til 69 % respektive 70 %. I januar 1999 har BBH kjøpt 20 % av det russiske bryggeriet Chelyabinsk Pivo. Gjennom en rettet emisjon vil BBHs andel senere økes til 75 %. Bryggeriet har en årskapasitet på 60 mill. liter. Eierandelen i det litauiske bryggeriet Utenos Alos er økt til 50 %.

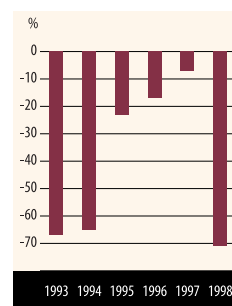
Se forøvrig egen artikkel om BBH på side 63.

UTVIKLING ØLFORBRUK CAPITA

■ Estland
■ Latvia
■ Litauen
■ Russland
■ Ukraina

PROSENTVIS ÅRLIG ENDRING RUB/USD

Hovedutfordringer og fokusområder 1999

- Skape omsetningsvekst
- Styrke stillingen hos kunder og konsumenter ved å konsentrere markedsinnsatsen bak store merker og produkter med stort vekstpotensiale
- Styrke konkurransekraften ved å redusere kostnader
- Snu utviklingen i Kjeks og Snacks, Norge

Orkla Brands omfatter de mest marketingintensive produktgruppene i Orkla. Her inngår Vaskemidler, Hygiene/Kosmetikk, Sjokolade/Sukkervarer, Snacks, Kjeks, Tran og Dagligtekstiler.

1998 har vært et tilfredsstillende år for Orkla Brands. De fleste virksomhetsområdene viser resultater på nivå med eller bedre enn foregående år. Kjeks har imidlertid hatt en klart svakere utviklingen enn forventet. En forbedringsplan er iverksatt, og den negative utviklingen forventes å snu.

Sterke markedsposisjoner er generelt opprettholdt. Orkla Brands strategi er å fokusere på sterke merker og markedsposisjoner, og konsentrere innovasjon og markedsstøtte om dette. Spesielt Sjokolade/Sukkervarer har fulgt en slik strategi i flere år, og kan vise til kontinuerlig resultatfremgang over disse årene.

Orkla Brands legger stor vekt på å ha et godt forhold til samarbeidspartnere i handelen. Med de store endringene som skjer i handelen, spesielt i Norge, vil dette stille økte krav til leverandørene. Det vil bli

stadig viktigere å utvikle relevante produkter, bygge opp riktig kompetanse, samt tilpasse ressursbruken slik at man tilfører verdi både til handelen og forbrukerne.

Orkla Brands har siden høsten 1997, arbeidet systematisk med problematikken knyttet til år 2000. Både administrative og produksjonsrelaterte systemer er analysert i detalj. Det er ikke avdekket alvorlige problemer, og Orkla Brands har tilgjengelige ressurser til å gjennomføre planlagte tiltak i god tid før neste årsskifte. Alle kjente kostnader knyttet til dette er belastet årets regnskap.

RESULTAT

Orkla Brands driftsinntekter ble 4.273 mill. kroner i 1998. Dette er en vekst på 3 % i forhold til samme periode i fjor. Driftsresultatet før andre inntekter og kostnader ble 456 mill. kroner. Korrigert for valutakursendringer var videreført virksomhet på nivå med 1997. Kjeks har generelt en svakere utvikling enn forventet. I tillegg har en svak norsk krone bidratt til høyere kostnader på enkelte internasjonale råvarer. Faste og indirekte kostnader er også noe høyere enn samme periode i fjor. Dette skyldes delvis planlagt styrking av enkelte forretningsområder, samtidig som arbeid med år 2000 og andre store IT-prosjekter belaster regnskapet. Det er avsatt 25 mill. kroner til restrukturering innen Kjeks.

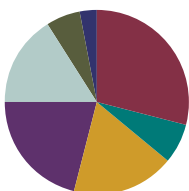
LILLEBORG DAGLIGVARE

Omsetningen i Lilleborg Dagligvare var 1.267 mill. kroner. Dette er en vekst på 1 % i forhold til samme periode i 1997. Driftsresultatet er noe svakere enn for 1997. Dette skyldes primært at Lilleborg Dagligvare har redusert prisene på enkelte tøyvaskprodukter, samtidig som ugunstig valutakursutvikling har medført høyere råvarekostnader.

Divisjon Vaskemidler og Hygiene/Kosmetikk ble slått sammen til Lilleborg Dagligvare med virkning fra oktober 1997. Dette har bidratt til bedre utnyttelse av kompetanse og ressurser, samt en mer kostnadseffektiv struktur.

OMSETNING PR. OMRÅDE

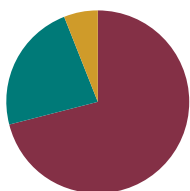
- Dagligvare 29 %
- Storforbrukere 7 %
- Kjeks 18 %
- Sjokolade/ Sukkervarer 21 %
- Snacks 16 %
- Dagligtekstiler 6 %
- Tran 3 %

Totale driftsinntekter 4.273 mill. kroner

GEOGRAFISK OMSETNINGSFORDELING

- Norge 71 %
- Øvrige Norden 23 %
- Utenfor Norden 6 %

Totale driftsinntekter 4.273 mill. kroner

Ny fabrikk for flytende vaskemidler er fullt operativ, og planlagte kostnadsreduksjoner har begynt å vise seg mot slutten av året. Faste og indirekte kostnader er lavere enn i fjor.

Det norske markedet for vaskemidler og hygiene/kosmetikk-produkter viser en beskjeden økning i 1998. Lilleborg Dagligvare har opprettholdt sin posisjon i hjemmemarkedet. Eksporten økte med cirka 6 %.

LILLEBORG STORFORBRUKERE

Omsetningen i Lilleborg Storforbrukere var 308 mill. kroner. Dette er en vekst på 4 % i forhold til 1997. Driftsresultatet er bedre enn fjoråret, primært som følge av omsetningsveksten. Det var tilnærmet ingen vekst i markedet i 1998. Lilleborg Storforbrukere har økt sin markedsandel.

SJOKOLADE/SUKKERVERARER (NIDAR)

Omsetningen til Sjokolade/Sukkerverarer var 919 mill. kroner i 1998. Dette er en vekst på 2 % i forhold til 1997. Sjokolade/Sukkerverarer fortsetter sin strategi med økt satsning på egne merker, og har resultatfremgang sammenlignet med i fjor. Omsetningsvekst på egne merker med bedre marginer, samt lavere faste produksjonskostnader forklarer fremgangen.

Totalmarkedet for Sjokolade/Sukkerverarer steg med cirka 1 % i 1998. Nidar har i løpet av året økt sine markedsandeler. Soho hadde en meget god start på året. Produktet vil bli relansert i begynnelsen av 1999, og forventes å stabilisere seg på et tilfredsstillende nivå. Lansering av en ny variant Doc halslinsler, kombinert med økt markedsstøtte, har bidratt til markedslederskap på pastiller. Nidar har i løpet av året hatt en vellykket implementering av nye administrative IT systemer (SAP).

SNACKS

Snacks har en omsetning på 664 mill. kroner som er en vekst på 11 % i forhold til 1997. Snacks Danmark opprettholder sin sterke markedslederposisjon, og viser positiv omsetnings- og resultatutvikling. I Norge har vellykket lansering av KiMs EasyChips og Anywhere bidratt til omsetningsvekst, men intensivert konkurranse har svekket lønnsomheten i det norske markedet. Virksomheten i Litauen har hatt problemer med lokale råvareleveranser, samtidig som den generelle økonomiske situasjonen er vanskelig. Dette har gitt en svakere utvikling enn forutsatt. Driftsresultatet totalt for Snacksvirksomheten er på nivå med fjoråret. I desember 1997 ble det besluttet å samle all produksjon i Danmark på ett sted.

Lilleborg har suksess med sin egenutvikling. Lanseringen av Solidox Hvite Tenner, som er utviklet i samarbeid med norske tannleger, har vært svært vellykket.

Nidar satser tungt på videreutvikling av sine sterkeste merkevarer. På bildet ser vi Troika som ble relansert i 1998.

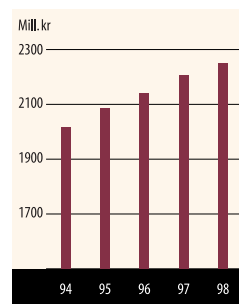

KiMs var først på det norske markedet med rør-chips i 1998.

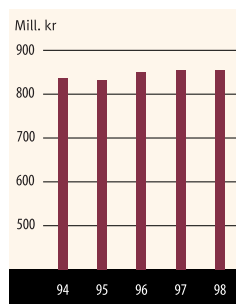

Vellykket relansering av Blenda bidro til å styrke det tradisjonsrike merkets posisjon.

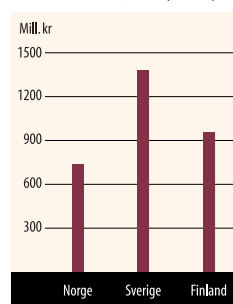
**TOTALMARKED HYGIENE/
KOSMETIKK (VERDI) NORGE**

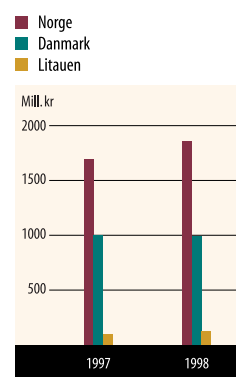
**TOTALMARKED VASKEMIDLER
(VERDI) NORGE**

TOTALMARKED KJEKS (VERDI)

TOTALMARKED SNACKS (VERDI)

Chipsproduksjonen i Give er avviklet og vil bli overført til KiMs anlegg i Søndersø. Restruktureringskostnadene ble belastet regnskapet i 1997. Avsetningen forventes å dekke kostnadene og prosjektet forventes sluttført i løpet av 1. halvår 1999.

KJEKS

Kjeks har en omsetning på 770 mill. kroner som er en vekst på 1 % i forhold til 1997. Utviklingen både i Sverige og Norge er svakere enn forventet, og markedsposisjonen er noe svekket. Styrking av enkelte funksjoner for å møte forventet volumvekst, har bidratt til høyere faste og indirekte kostnader. Sistnevnte bidrar til at driftsresultatet er svakere enn 1997. En forbedringsplan er satt i verk i løpet av 1998. Arbeidet med gjennomføring av ny produksjonsstruktur går etter planen, og regnskapet for 1998 er belastet med 25 mill. kroner i restruktureringskostnader i forbindelse med nedleggelse av kjeksproduksjonen i Finland.

DAGLIGTEKSTILER

Dagligtekstiler har en omsetning på 236 mill. kroner i 1998. Dette er på nivå med 1997. Økt konkurranse fra handelens egne merker bidrar til noe svekket markedsposisjon, men Dagligtekstiler er fortsatt domine-

rende markedsleder i Norge. I Sverige fortsetter fremgangen med 12 % omsetningsvekst. Etablering og oppbygging av virksomheten i Sverige har tatt lenger tid enn planlagt. Dagligtekstiler har imidlertid kjøpt 100 % av aksjene i Freds AB med virkning fra 1.1.1999. Dette vil gjøre Dagligtekstiler til markedsleder både i Sverige og Norge, og gir gode synergimuligheter både på organisasjons- og innkjøpssiden. Driftsresultatet er noe bedre enn i 1997, primært som følge av reduserte kostnader.

TRAN

Omsetningen for Tranvirksomheten på 122 mill. kroner er en økning på 9 % i forhold til 1997. Veksten i totalmarkedet for tran og fiskeoljer var 8 % og er på nivå med samme periode i fjor. Peter Møller har opprettholdt markedsandelen i totalmarkedet i Norge. Eksporten viste en omsetningsøkning sammenlignet med 1997, men veksten er svakere enn forutsatt. Resultatet ble bedre enn i fjor.

Det ble i 1998 besluttet å gjennomføre en større strukturasjonalisering innen kjeks- virksomheten. Dette innebærer blant annet at produksjonen av kjeks flyttes fra Finland til Göteborgs Kex i Kungälv. Arbeidet med å overføre produksjonslinjer og produkter går etter planen.

Hovedutfordringer og fokusområder 1999:

- **Kostnads- og bemanningsreduksjoner innen Dagspresse**
- **Optimal drift i Orkla Trykk**
- **Investering i nye trykkerier i Hjemmet Mortensen og i Rzeczpospolita**
- **Regionalisering og samordning av administrative funksjoner**
- **Lønnsomhetsforbedrende tiltak i Direkte Markedsføring**

Orkla Media er et av Norges største privateide mediaselskap, med virksomhet innenfor områdene Dagspresse, Ukepresse, Direkte Markedsføring og Elektronisk publisering.

Forberedelsene til år 2000 er viet stor oppmerksomhet. Utsifting og oppgradering av berørte IT-systemer er igangsatt og forventes avsluttet i god tid før årtusenskiftet.

RESULTAT

Driftsinntektene i 1998 ble 3.153 mill. kroner, som er en økning på 23 % fra 1997. For videreført virksomhet økte driftsinntektene med 6 % i forhold til 1997.

Driftsresultat før andre inntekter og kostnader ble 208 mill. kroner mot 204 mill. kroner i 1997. For videreført virksomhet var driftsresultat før andre inntekter og kostnader på nivå med 1997. Driftsmargin før andre inntekter og kostnader ble 6,6 %

mot 7,9 % i 1997. For videreført virksomhet ble driftsmarginen 6,7 %, som er en reduksjon på 0,4 %-poeng fra 1997. Gjennomførte oppkjøp i 1998 bidrar positivt.

Virksomheten innenfor lokal TV/radio og Elektronisk publisering påvirker resultatet negativt.

DAGSPRESSE NORGE/SVERIGE

Dagspresse Norge/Sverige hadde driftsinntekter på 1.593 mill. kroner i 1998 mot 1.314 mill. kroner i 1997. For videreført virksomhet økte driftsinntektene med 8 %, mens driftsresultatet før andre inntekter og kostnader økte med 10 %. Det er avsatt 27 mill. kroner knyttet til oppstart av Orkla Trykk samt vedtatte bemanningsreduksjoner.

Driftsmargin for videreført virksomhet økte fra 7,6 % i 1997 til 7,8 % i 1998. Tiltak er iverksatt for å redusere bemanningskostnadene. Orkla Trykk er blitt forsinket på grunn av innkjøringsproblemer. Papirprisene i 1998 har økt med cirka 3 % sammenlignet med 1997.

Avisene har hatt en positiv opplags- og annonseutvikling i 1998. Opplaget for Orkla Medias 22 aviser i Norge og Sverige vokste med cirka 1 % til cirka 401.000 eksemplarer. Veksten i annonsevolum i 1998 var cirka 3 %.

Orkla Medias dagspressevirksomhet omfatter aviser i Norge, Sverige, Polen, Litauen og Ukraina.

Innenfor Orkla Media har det vært investert betydelige beløp i ny fôrtrykk-teknologi og i moderne trykkerianlegg i 1998. Orkla Trykks nye anlegg i Vestfold trykker i dag i alt 10 aviser. I Polen er nye og moderne avistrykkerier i Warszawa og Poznan planlagt ferdig våren 1999. Hjemmet Mortensens trykkerianlegg med ny rotasjonspresse og fôrtrykks-teknologi skal være i drift ved overgangen til år 2000.

Dagspresse Norge har i 1998 ervervet 49 % i Norrlandska Socialdemokraten som er konsolidert med virkning fra 1.1.1998.

Arbeidet med produktutvikling, produktivitetsforbedringer og kompetanseheving er videreført i 1998.

UKEPRESSE

Ukepresse hadde driftsinntekter på 508 mill. kroner i 1998. Dette er en økning på 2 % fra 1997. Driftsresultat før andre inntekter og kostnader ble 70 mill. kroner, mot 77 mill. kroner i 1997. Driftsmarginen for videreført virksomhet ble 13,9 % som er en reduksjon på 0,3 %-poeng fra 1997. Papirprisene er økt med cirka 13 % i 1998. Det er avsatt 17 mill. kroner under andre inntekter og kostnader knyttet til nytt presseanlegg.

Totalmarkedet for norsk ukepresse hadde en vekst i annonsevolumet på 7 % i 1998, mens Hjemmet Mortensen hadde en vekst på 3 % sammenlignet med 1997. Markedsandelen målt i volum ble redusert fra 41,9 % i 1997 til 40,4 % i 1998.

Det frekvenskorrigerte opplag^{*)} for Ukepresse har vist en svak nedgang, men noe bedre enn totalmarkedet. Familiebladene hadde tilbakegang, mens spesialbladene hadde fremgang.

DIREKTE MARKEDSFØRING

Direkte Markedsføring hadde driftsinntekter på 590 mill. kroner i 1998 mot 352 mill. kroner i 1997. Veksten i driftsinntektene skyldes erverv av ny virksomhet. Driftsresultat før andre inntekter og kostnader ble 9 mill. kroner, som er på nivå med 1997. Driftsmargin for videreført virksomhet ble 1,4 % i 1998, 2,3 %-poeng lavere enn i 1997. Lønnsomhetsforbedrende tiltak i 1998 har ikke hatt tilstrekkelig virkning og vil bli intensivert i 1999.

Med virkning fra 1.1.1998 har sektoren ervervet Mitcom-gruppen i Sverige. Mitcom-gruppen bidrar positivt. Med dette oppkjøpet er Direkte Markedsføring den største aktør innen dialogmarkedsføring i Norden. Etter oppkjøpet har det blitt lagt

vekt på å utvikle samarbeid innen markedsdatabaser og IT-støttede aktiviteter mellom de svenske og norske virksomhetene.

ORKLA MEDIA-POLEN

Driftsinntektene for Orkla Media-Polen ble 434 mill. kroner i 1998, som er en økning på 28 mill. kroner sammenlignet med 1997. Driftsresultatet ble 26 mill. kroner mot 19 mill. kroner i 1997. Driftsmargin før goodwillavskrivninger ble 12 % som er på nivå med fjoråret.

Orkla Media-Polen har inngått avtale om overtagelse av den polske regionale nr. 1-avisen Gazeta Lubuska pr. 1.1.1999. Avisen har et opplag på cirka 70.000 eksemplarer. Etter denne ervervelsen har Orkla Media-Polen strategiske posisjoner i 12 aviser, og har en markedsandel på cirka 21 % i det polske avismarkedet. Rullerende 12 måneders opplag for Orkla Media-Polens aviser viste pr. 31.12.1998 en svak nedgang i forhold til fjoråret.

Det har vært en vekst i annonseinntektene i Orkla Media-Polens virksomheter på 22 %, målt i lokal valuta, sammenlignet med 1997. Det er to trykkerier under bygging i regi av Rzeczpospolita (Warszawa og Poznan) som forventes ferdigstilt 1. halvår 1999. Disse trykkeriene vil bedre avis kvaliteten i vesentlig grad, og være en viktig konkurranseparameter i et voksende annonsemarked.

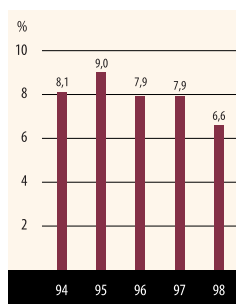
Arbeidet med produktutvikling, produktivitetsforbedringer, kompetanseheving og utnyttelse av konsernfordeler ble styrket i 1998.

ØVRIG ØST-EUROPA

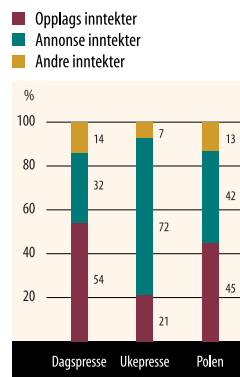
Orkla Media har i 1998 utvidet sitt engasjement i Øst-Europa. Med virkning fra 1.5.1998 ble 100 % av aksjene i Litauens største regionavis Kauno diena ervervet. Avisen hadde et opplag i 1998 på 55.000 eksemplarer. Videre har Orkla Media med virkning fra 1.7.1998 ervervet 50 % av aksjene i to regionale nr. 1-aviser i Ukraina; Vysokyj Zamok med et opplag i 1998 på cirka 70.000 eksemplarer og Industrialnoje Zaporazje med et opplag på cirka 17.000 eksemplarer.

*) Opplagstall justert for ulik utgivelsesfrekvens

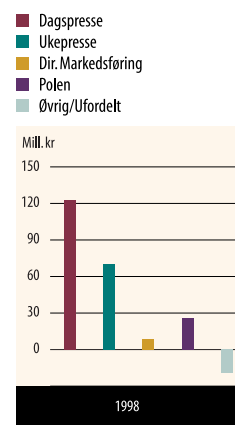
UTVIKLING I DRIFTSMARGIN
(EKSKL. ANDRE INNT. OG KOSTN.)

FORDELING AV DRIFT SINTEKTER

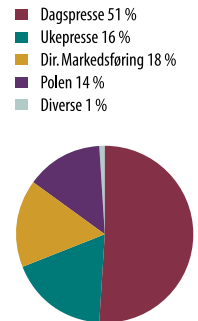

DRIFTSRESULTAT PR. SEKTOR

Driftsresultat før andre inntekter og kostnader 208 mill. kroner

OMSETNING PR. SEKTOR

Totale driftsinntekter 3.153 mill. kroner

- Borregaard vil i løpet av 1999 posisjonere seg inn mot nye markeder, og nye forretningsmuligheter vil utnyttes dersom selskapet har forutsetninger for å etablere attraktive posisjoner
- Gjennom forbedringsprogrammet Redesign vil Borregaard øke kapasitetsutnyttelsen og redusere kostnadene
- Oppbygging av kompetanse og en effektiv organisasjon med sterke fagmiljøer er avgjørende for å nå langsiktige mål. En produksjonslederskole er etablert

Kjemi

Borregaard er et internasjonalt kjemiselskap med sterke globale posisjoner innen utvalgte nisjer av Spesialkjemi, Finkjemi og Tilsetningsstoffer. Til grunn for Borregaards kjerneområder ligger en bevisst og langsiktig strategisk tenkning med fokus på utvikling av produkter med høy foredlingsgrad og muligheter for differensiering og spesialisering. Selskapets kjerneområder omfatter ligninbaserte binde- og dispergeringsmidler, spesialcellulose til kjemisk anvendelse, finkjemikalier til farmasøytisk industri, næringsmiddelindustri og andre utvalgte markeder, samt oljer, fett og proteiner til næringsmiddel- og forindustri. I tillegg fremstilles en rekke innsatsfaktorer for intern bruk og eksternt salg. Borregaard har over 20 produksjonsenheter i 12 land og en rekke salgskontorer i Europa, Amerika, Asia, Midt-Østen og Afrika.

Borregaard videreførte i 1998 sin langsiktige strategi med spesialisering, nisjeorientering og satsing på produkter med økt verdiskapning.

Det nye produksjonsanlegget for ligninbaserte produkter i Sør-Afrika ble ferdigstilt ved årsskiftet. Dette er et 50/50 joint-venture selskap mellom Borregaard og det sør-afrikanske selskapet Sappi Saiccor.

Innkjøringen av det nye anlegget for høyforedlet cellulose går stadig fremover, selv om det fortsatt arbeides med forbedringstiltak for de nye cellulosekvalitetene. Etter noe innkjøringsproblemer i begynnelsen av året, har driftsregulariteten for den nye kloralkalifabrikken bedret seg vesentlig utover året og er nå på et tilfredsstillende nivå.

Borregaard har gjennom 1998 styrket sin posisjon som leverandør av avanserte mellom-produkter til farmasøytisk industri. Kjøp av finkjemiproduksjon i USA i 1997 har vært viktig i denne sammenheng.

For å øke nærheten og engasjementet i viktige markeder er det i løpet av de siste par årene etablert en rekke salgs- og representasjonskontorer i Russland, Polen, Romania, Tyrkia, De forente arabiske emirater og India.

Forberedelsene til år 2000 er høyt prioritert i Borregaard. Både administrative og produksjonsrelaterte systemer er gjennomgått og analysert, og utskifting og oppgradering av systemene er godt i gang. I tillegg arbeides det med nødvendige beredskapsplaner i tilfelle noe likevel skulle gå galt. Alle nødvendige tiltak forventes å være gjennomført i god tid før neste årsskifte.

RESULTAT

Borregaards driftsinntekter økte med 1 % til 5.777 mill. kroner i 1998. Svakere salg innen Lignin-virksomheten og Tilsetningsstoffer ble motvirket av høyere salg innen Spesialcellulose og Finkjemi.

Driftsresultatet før andre inntekter og kostnader ble 402 mill. kroner, mot 324 mill. kroner i 1997. Resultatfremgangen skyldes hovedsakelig bedret produksjon og økt salg av finkjemikalier og spesialcellulose. Valutakursutviklingen har påvirket resultatet positivt.

Asia er et viktig marked for flere av Borregaards produktområder. Den vanskelige finansielle situasjonen i området har påvirket resultatene negativt og salget til Asia er redusert med 17 % i 1998. Salget til Asia utgjorde i 1998 11 % av Borregaards totale salg. Situasjonen i Asia har til en viss grad også påvirket andre markeder, med økt prispress som følge av den økte konkurransen som bortfallet i Asia har medført.

SPESIALKJEMI

Utgangspunktet for Borregaards spesialkjemivirksomhet er naturlige polymerer som videreutvikles til høyforedte produkter. Spesialkemivirksomheten består av Borregaard LignoTech og Borregaard ChemCell. Totale driftsinntekter ble 2.556 mill. kroner, som er på nivå med 1997.

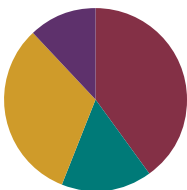
Borregaard LignoTech er verdens ledende leverandør av binde- og dispergeringsmidler basert på ligninteknologi. Produktene anvendes som dispergeringsmiddel i betong, keramiske produkter, tekstilfarvestoffer, landbrukskemikalier og boreslam, og som bindemiddel i blant annet dyrefôr og brikettering.

Borregaard LignoTech hadde driftsinntekter på 1.155 mill. kroner, hvilket er 4 % lavere enn i 1997. Også driftsresultatet ble noe svakere. Markedsforholdene i Asia, og spesielt salget til bygningsindustrien, har bidratt til volumnedgang og prispress. Gunstige valutaforhold, en noe forbedret produktmiks og lavere fraktkostnader har resultatmessig delvis kompensert for salgsnedgangen.

Vanskelige markedsforhold har også med noe

OMSETNING PR.OMRÅDE

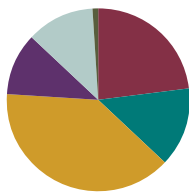
- Spesialkjemi 40 %
- Finkjemi 16 %
- Tilsetningsstoffer 32 %
- Øvrige 12 %

Totale driftsinntekter 5.777 mill. kroner

OMSETNING PR. MARKED

- Norge 23 %
- Øvrige Norden 14 %
- Øvrige Europa 39 %
- Asia 11 %
- Amerika 12 %
- Øvrig 1 %

Totale driftsinntekter 5.777 mill. kroner

varierende styrke preget andre regioner. En positiv utvikling ble registrert i deler av Europa, særlig Spania. I Russland og det øvrige Øst-Europa er salget fortsatt relativt beskjedent.

Borregaard ChemCell er den ledende leverandøren i Europa av spesialcellulose for kjemisk anvendelse. Virksomheten fokuserer på anvendelsen av cellulosemolekyler som en naturlig og nedbrytbar polymer. Kjemikompentansen i Borregaard er basis for spesialisering mot produkter med høy foredlingsgrad og med egenskaper som gjør de egnet til kjemisk, industriell anvendelse. Borregaard ChemCell leverer i hovedsak kundetilpassede produkter som tilfører bestemte egenskaper til kundens produkter og prosesser. Dette gjør virksomheten mindre konjunkturfølsom, samtidig som inntjeningen i større grad stabiliseres og bedres.

Driftsinntektene økte med 10 % til 1.401 mill. kroner i 1998 og området hadde en betydelig resultatforbedring i forhold til 1997, selv om forbedringsprosessen for de nye cellulosekvalitetene fortsatt pågår. Resultatfremgangen skyldes økt salg til høyverdige segmenter, bedret produksjon ved det nye anlegget for høyforedlet cellulose, lavere kostnader og en positiv valutautvikling. Salgsprisene har vært relativt stabile gjennom 1998.

Asia-krisen hadde størst effekt for Spesialcellulose i begynnelsen av året, da etterspørselen etter enkelte kvaliteter ble redusert. Dette er kompensert gjennom avsetning i andre markeder.

Basiskjemikalier er en del av Borregaard ChemCell og hadde en betydelig resultatfremgang som følge av bedret driftsregularitet i den nye kloralkalifabrikken og innen svovelsyreproduksjonen.

FINKJEMI

Borregaard Synthesis er en internasjonal leverandør av finkjemikalier til farmasøytisk industri, næringsmidler og agrokjemikalier basert på utvalgte kjernekompetanser. Forretningsområdet har produksjon i Norge, Italia, Kina og USA.

Borregaard Synthesis har en ledende posisjon som leverandør av avanserte finkjemikalier både til diagnostika og medisiner. Forretningsområdet er en foretrukken samarbeidspartner for flere store internasjonale farmasiselskaper og avanserte mellomprodukter blir utviklet for disse med betydelig FoU-innsats.

Driftsinntektene økte i 1998 med 11 % til 919 mill. kroner og området oppnådde en klar resultatfremgang i forhold til 1997. Introduksjonen av nye produkter og høyere kapasitetsutnyttelse ga bedre resultat for mellomprodukter til farmasøytisk industri. For virksomheten i Italia har produktivitetsforbedringer gitt økt salg og godt resultat. Utviklingen for virksomheten i Kina var positiv, mens aromaområdet merket økt konkurranse i et marked med beskjeden vekst.

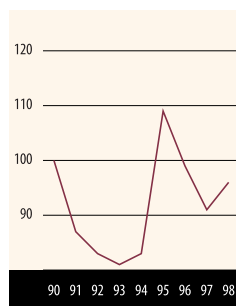
Finkjemivirksomheten i USA, som ble ervervet i 1997, har styrket både produktspekter og kundebase innen farmasøytisk industri og gitt bedre tilgang til det amerikanske markedet.

Borregaard Synthesis er en ledende vanillinproducent, og den eneste som kan tilby både lignin- og guaiacolbasert vanillin, samt etylvanillin. Vanillin benyttes som et smaks- og aromastoff i næringsmiddelindustrien og som mellomprodukt ved fremstilling av legemidler. Resultatutviklingen innen dette området var ikke tilfredsstillende i 1998.

Ved anleggene i Italia fremstilles difenoler og difenolderivater. Dette sikrer Borregaard Synthesis kontroll med strategiske innsatsfaktorer for produksjon av vanillin i Norge og agrokjemikalier i Kina. I tillegg produseres finkjemikalier til medisiner, agro- og fotokjemikalier. Salgs- og resultatutviklingen i 1998 har vært tilfredsstillende.

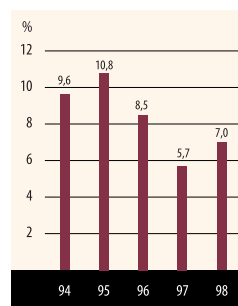
I Kina deltar Borregaard med 61 % i Borregaard Taicang Chemicals, som produserer et aktivstoff for plantevernmidler. Borregaard er teknologileverandør og hovedråstoffet kommer fra difenolvirksomheten i Italia. Etter en vanskelig oppstart har utviklingen gjennom 1998 vært positiv.

PRISUTVIKLING
SPESIALCELLULOSE

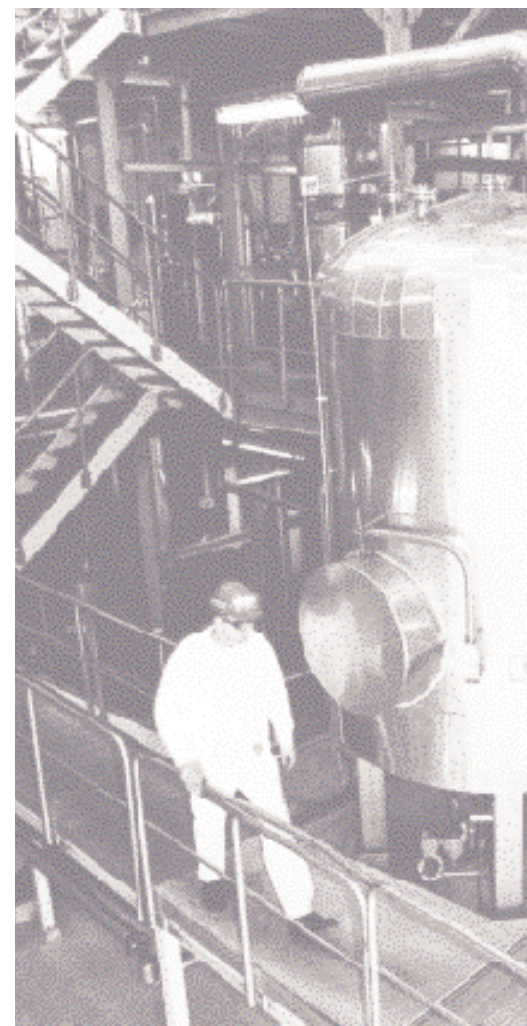

Indeks 1990 = 100

DRIFTSMARGIN
(EKSKL. ANDRE INNT. OG KOSTN.)

Borregaard Synthesis har en ledende posisjon som leverandør av avanserte finkjemikalier til både diagnostika (røntgenkontrastmidler) og medisiner. Produksjonen er underlagt svært strenge krav til kvalitetssikring og kvalitetskontroll.

Asia er et viktig marked for flere av Borregaard Synthesis' produkter. Hittil har avsetningsproblemer i Asia i store trekk blitt kompensert ved økt salg til andre markeder. Imidlertid føles det et sterkere press på prisene gjennom den økte konkurransen i andre markeder som bortfallet i Asia har medført.

TILSETNINGSSTOFFER

Denofa foredler marine og vegetabiliske råstoffer til oljer, fett- og fôrprodukter. Selskapet har en ledende posisjon i Norge innen oljer og fett til næringsmiddelindustrien, og en sterk internasjonal posisjon innen marint fett. Selskapet er hovedleverandør av soyaprotein til dyrefôr både til det norske og svenske markedet. Denofa er også en betydelig leverandør til det voksende fiskefôrmarkedet.

Denofa har i 1998 videreført satsingen på en bredere råvarebase og å øke kompetansen innen nye anvendelsesområder for sine produkter. I tillegg til produktene funksjonelle egenskaper er det i utviklingsarbeidet fokus på helse- og ernæringsforhold. Utviklingsarbeidet baseres på egne ressurser og allianser med andre Orkla-miljøer, universiteter, høyskoler og kunder.

Driftsinntektene for Tilsetningsstoffer ble redusert med 6 % til 1.878 mill. kroner. Resultatet var tilfredsstillende, men lavere enn i 1997. Nedgangen skyldes først og fremst redusert salg på eksport som følge av den økonomiske krisen i Russland og en rekordhøy pris på råvaren fiskeolje. Salg av spiseoljer til det norske markedet var noe lavere enn tidligere år. Høyt salg av fiskeolje til fiskefôr og gunstige råvare-disposisjoner bidro positivt.

I samsvar med kundenes ønsker, viderefører Denofa sin fremstilling av soyaprodukter fra ikke-genmodifiserte soyabønner. Denofa er en av to aktører på det europeiske markedet som kan tilby ikke-genmodifiserte produkter.

ØVRIGE OMRÅDER

Driftsresultatet før andre inntekter og kostnader var på nivå med 1997.

Borregaard Energi hadde et driftsresultat godt over 1997-nivå. Lave kraftpriser ble motvirket av høyere kraftproduksjon. Egen vannkraftproduksjon utgjorde 677 GWh. Som følge av en langsiktig kraftavtale med Tinfos ble 504 GWh overskuddskraft solgt i spotmarkedet.

Fortsatt svakt marked for tremasse til kartongindustrien oppveies av betydelig fremgang for salget av pocketbokpapir.

PRODUKTER OG ANVENDELSESOMRÅDER

Spesialkjemii

Lignin

Dispergeringsmidler i bl.a. betong, tekstilfargestoff, keramiske produkter, plantevernmidler og oljeboretslam. Bindemidler for kraftfôr og brikettering.

Spesialcellulose

Byggprodukter (bl.a. lim, maling og lakk), tekstiler (kunstsilke og viskosefibre), støpeplastprodukter, filtre, fortykningsmiddel i næringsmidler (bl.a. is og yoghurt) og til fremstilling av legemidler.

Finkjemii

Farmasøytiske produkter

Mellomprodukter til medisiner og diagnostika (røntgenkontrastmidler).

Aromakjemikalier

Smaks- og luktestoffer i næringsmidler, råstoff for farmasøytiske produkter.

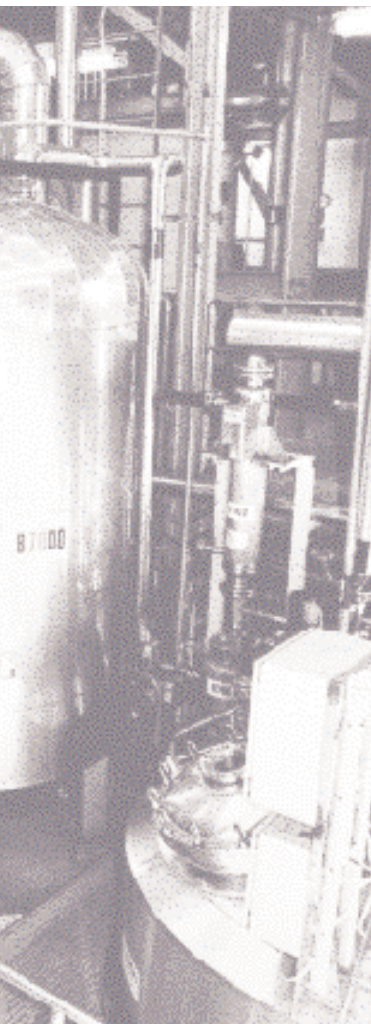
Difenoler

Fotokjemikalier, mellomprodukter for farmasøytiske, aroma- og agrokjemikalier.

Tilsetningsstoffer

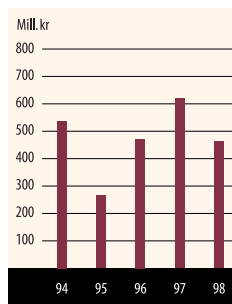
Oljer, fett og proteiner

Næringsmiddelindustri og dyre- og fiskefôrproduksjon.

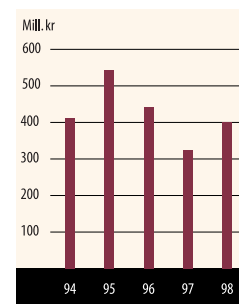

Borregaards produkter inngår i et bredt spekter av bruksområder. Bakverk er et stort bruksområde for Denofas oljer. Borregaard LignoTech har utviklet et fôrprodukt til melkekyr som gjør fettsammensetningen i melken sunnere og at smør produsert fra melken er smøremykt ved kjøleskapstemperatur. Materialer til f.eks. verktøyhåndtak er blant de mange anvendelsesområdene for Borregaard ChemCells spesialcellulose.

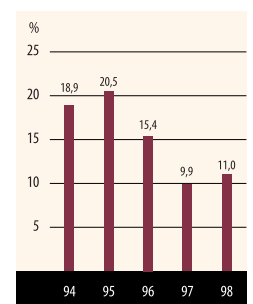
TOTALE INVESTERINGER

DRIFTSRESULTAT (EKSKL. ANDRE INNT. OG KOSTN.)

ÅVKASTNING PÅ ANVENDT KAPITAL

- Fokus på fundamental analyse og en langsiktig investeringshorisont har gitt signifikant meravkastning i forhold til Oslo Børs
- Investeringer foretas i økende grad utenfor Norge, hovedsakelig i Norden
- Filial i Sveits er etablert som følge av internasjonaliseringen av virksomheten og for ytterligere å heve kompetansenivået

Finansielle Investeringer

Orkla forvalter en av Norges største aksjeporteføljer. Konsernet har lange tradisjoner i å investere i aksjemarkedet. Verdiskapningen har vært høy, både absolutt og i forhold til Oslo Børs Totalindeks, selv om svingningene fra år til år kan være store. Siden 1982 har porteføljen hatt en gjennomsnittlig årlig avkastning på 20,0 %, mens avkastningen på Oslo Børs har vært 15,0 %. I tillegg gir virksomheten bred innsikt i, og kontaktflate til, de norske og internasjonale finansmarkedene. Området omfatter også Orkla Finans og eiendomsseksjonen.

MARKEDSFORHOLD

1998 var et turbulent år i verdens finansmarkeder med svært ulik kursutvikling. De vestlige aksjemarkedene ga generelt god avkastning, men med Oslo Børs som et negativt unntak. Oslo Børs Totalindeks falt 26,7 % i 1998, det svakeste året på Oslo Børs siden 1974. Til sammenligning steg indeksen 31,5 % i 1997. Kursfallet i 1998 kom etter fem gode år i det norske markedet med en kursoppgang på hele 242 % i årene fra 1993 til og med 1997.

Verdensøkonomien var i 1998 preget av fortsatt sterk vekst i amerikansk økonomi. Også i Europa var det solid vekst i økonomien, men med avtakende vekst mot slutten av året. En fortsatt fallende trend for renter og inflasjon medførte at aksjemarkedene i både USA og Europa hadde en god utvikling i fjor. I store deler av Asia, herunder Japan, var det imidlertid en kraftig resesjon i 1998. Dette medførte lavere etterspørsel etter en rekke produkter, der Asia tidligere var motoren for etterspørselsveksten. De kraftige deva-

lueringene i Asia har forbedret konkurranseevnen, og man så utover året en oppgang i industriproduksjonen og kraftig bedre handelsbalanser i flere av landene. Innenlandsk forbruk må imidlertid ta seg opp i disse landene før Asia igjen blir en drivkraft i verdensøkonomien.

På ettersommeren dominerte Russland nyhetsbildet da rubelen ble sluppet løs og falt dramatisk i verdi på kort tid. Dette medførte et kraftig fall i verdens aksjemarkeder, da man fryktet at krisen ville spre seg til Latin-Amerika og Kina. Utover høsten steg imidlertid aksjekursene og den amerikanske Dow Jones Index gikk i ny rekordnotering i november.

I Norge var det en rekke spesielle faktorer som bidro til den negative utviklingen i aksjemarkedet. Så langt ut i året som 6. mai var Oslo Børs Totalindeks opp 11,7 %, og falt således 34,3 % ut året. Et viktig negativt element var fallet i oljeprisen. Spotprisen på olje fra Nordsjøen (Brent) falt gjennom året fra 16 USD/fat til 10,50 USD/fat. Et solid overskudd på driftsbalansen i første halvår ble snudd til underskudd i annet halvår. Presset mot norske kroner medførte at Norges Bank hevet Foliorenten fra 3,75 % til 8 % i perioden mai og ut august. Dette etterfulgte et høyt lønnsoppgjør som svekket norske bedrifters konkurranseevne. Markedsaktørene har i tillegg vært skeptiske til den sittende mindretallsregjering. Denne har et svakt parlamentarisk grunnlag og det har generelt skapt usikkerhet med hensyn til Regjeringens økonomiske forståelse og politikk. I sum medførte de negative faktorene at det samlede overskuddet i selskapene på Oslo Børs ble betydelig redusert i 1998, mens det generelt i Europa var to-sifret prosentvis resultatfremgang.

Blant delindeksene på Oslo Børs var det skipsindeksen som var svakest med et fall på hele 45,5 %. Finansindeksen holdt seg best med et fall på 2,4 %. Mens det i 1997 var en stor fokus på små og mellomstore bedrifter, viste SMB-indeksen et fall på 42,5 % i 1998.

I Norden skilte Finland seg ut med en oppgang i HEX-indeksen på hele 68,5 %. Indeksen er imidlertid svært dominert av Nokia som steg nærmere 250 % i løpet av året.

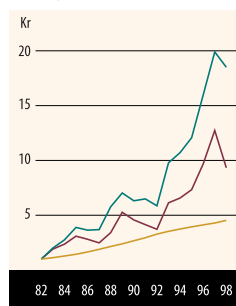
PORTEFØLJEN

Avkastningen på den samlede porteføljen i 1998 var -7,0 %. Det er 19,7 %-poeng bedre enn nedgangen i Oslo Børs Totalindeks. De største postene i porteføljen (Storebrand, Elkem og NetCom) hadde en vesentlig bedre avkastning enn totalindeksen. I tillegg har Orkla hatt liten eksponering mot olje- og offshoreaksjer, som hadde svært svak utvikling i 1998 og som utgjør en stor andel av selskapene på Oslo Børs.

Utenlandsporteføljen er dominert av nordiske aksjer og hadde en god avkastning i 1998. Dette bidro

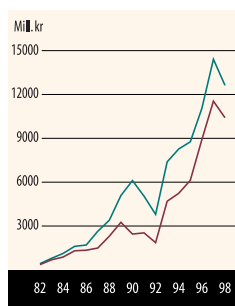
**HVA 1 KRONE VOKSER TIL
(FRA 31.12.82 TIL 31.12.98)**

■ Oslo Børs
■ Investeringsområdet
■ Pengemarkedet

**MARKEDSVERDI OG
VERDIJUSTERT EGENKAPITAL
1982-1998**

■ Verdijustert EK
■ Markedsverdi

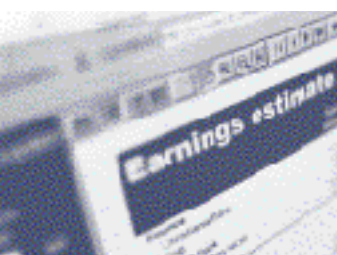

også til det positive avviket i forhold til Oslo Børs Totalindeks. Spesielt kan nevnes god utvikling for Nokia, Lindex og KCI Konecranes. Investeringer utenfor Norge utgjorde cirka 29 % av den totale porteføljen ved utløpet av året, mot 19,5 % året før.

Det ble netto solgt aksjer for cirka 600 mill. kroner i 1998. De største postene var salg av aksjer i Storebrand for cirka 680 mill. kroner og i Kværner for cirka 450 mill. kroner. Det største kjøpet var aksjer i finske Nokia for cirka 115 mill. kroner i begynnelsen av året. Nokia var ved utløpet av året den 4. største posten i porteføljen med en markedsverdi på 629 mill. kroner.

Ved utløpet av 1998 var markedsverdien av porteføljen 12.624 mill. kroner. Den verdijusterte egenkapitalen før skatt var 10.410 mill. kroner. Verdijustert gjeldsandel endte på cirka 18 % mot 20 % ved årets begynnelse.

Som følge av internasjonaliseringen av virksomheten og for ytterligere å heve kompetansenivået, opprettet Orkla i 1998 en filial i Sveits som er ansvarlig for forvaltningen av Orklas utenlandske finansinvesteringer.

Orkla Finans er et av Norges ledende meglerhus og er etablert med kontorer i Oslo, Stockholm og London.

RESULTAT

Investeringsområdet fikk et samlet resultat før skatt på 1.042 mill. kroner i 1998, mot 1.156 mill. kroner året før. Det ble realisert porteføljegevinster på 769 mill. kroner og mottatt utbytter på 318 mill. kroner. Kursreserven i porteføljen ble i løpet av 1998 redusert med 2.093 mill. kroner til 4.129 mill. kroner.

Orkla Finans er et av Norges ledende selskaper innen aksjemegling og andre finansielle tjenester. Selskapet var i 1998 det ledende innen annenhånds-omsetning av aksjer på Oslo Børs. Selskapet har kontorer i Oslo, Stockholm og London. Driftsresultatet ble 78 mill. kroner i 1998, mot 121 mill. kroner året før. Stockholmskontoret ble åpnet i 1998 og etableringen ga et underskudd i oppstartingsåret.

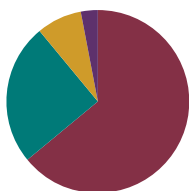
Eiendomsseksjonen forvalter eiendommer frigjort fra industrivirksomheten. Den utvikler også en investeringsportefølje av eiendomsprosjekter, som for tiden har sitt tyngdepunkt i Skøyen-området i Oslo. Eiendomsseksjonen fortsatte i 1998 arbeidet med å optimalisere verdien av konsernets eiendomsmasse. Samtidig videreutviklet virksomheten nye investeringsprosjekter for fremtidig utleie/salg. Utbyggingsprosjektene i Skøyen-området er nær ferdigstilt og leiet ut til tilfredsstillende priser. Utleiegraden er 96 % og gjennomsnittlig gjenværende leietid er 8,7 år. Alle eiendomsprosjektene er i regnskapet vurdert til kostpris, cirka 500 mill. kroner. Samlet utleie areal er 57.000 m², med et leieinntektsnivå på cirka 60 mill. kroner ved årsskiftet.

UTSIKTER

Verdensøkonomien forventes å vise lavere vekst i 1999 enn i 1998. "Asiakrisen" har spredt seg til Russland og Latin-Amerika, og det er fortsatt en risiko for at Kina vil måtte devaluere. Internasjonale aksjemarkeder vurderes som høyt verdsatt, men god likviditet i markedet gjør at dette kan vedvare. I Norge forventes fallende renter å motvirke de negative impulsene fra svake internasjonale konjunkturer.

PORTEFØLJENS STRUKTUR PR. 31.12.1998

- Norske børsnoterte aksjer 64 %
- Utenlandske børsnoterte aksjer 25 %
- Ikke børsnoterte aksjer og opsjoner 8 %
- Kommandittselskaper/ Fond 3 %

Total markedsverdi 12.624 mill. kroner

PORTEFØLJENS HOVEDPOSTER 31.12.1998

	Andel av porteføljen (%)	Eierandel (%)	Markedsverdi (mill. kroner)
Storebrand	13,1 %	10,0 %	1.659
Elkem	9,2 %	25,3 %	1.167
NetCom	8,4 %	11,0 %	1.056
Nokia	5,0 %	0,1 %	629
Dyno	4,4 %	18,1 %	550
Hafslund	3,1 %	8,3 %	391
Lindex	3,0 %	10,0 %	381
Nycomed Amersham	2,9 %	1,1 %	360
Bure	2,3 %	4,9 %	287
Chips	2,2 %	14,0 %	280
Sum	53,5 %		6.760

Bryggerivirksomhet i Øst-Europa

BRYGGERIVIRKSOMHET I ØST-EUROPA

Orkla har en omfattende bryggerivirksomhet i de land som inngikk i det tidligere Sovjet-Unionen. Virksomheten drives av selskapet Baltic Beverages Holding (BBH), som eies 50/50 av Orklas drikkevareselskap Pripps Ringnes og den største finske bryggerigruppen Hartwall. Orkla eier på sin side 20,5 % i Hartwall.

BBH ble etablert av Hartwall og Pripps i fellesskap i 1991. Siden da har virksomheten ekspandert sterkt. BBH har i dag eierandeler i til sammen 11 bryggerier i Russland, de baltiske landene og Ukraina, og er den ledende bryggeriaktør i dette området som har cirka 210 millioner innbyggere.

BBH's strategi er å erverve majoritetsposisjoner i lokale bryggerier med etablerte merker og en god ledelse. Hvert bryggeri drives med lokal ledelse som har relativt stor selvstendighet. BBH tilfører bryggeriene moderne teknologi og det lokale ølet heves til full vestlig kvalitetsstandard. Samtidig tilføres kompetanse innen distribusjon, salg, og markedsføring. Hovedtyngden av resultatet fra virksomheten går til ytterligere ekspansjon, og BBH's merker er ledende i sine regionale og nasjonale ølmarkeder.

BBH I 1998

BBHs sterke vekst fortsatte gjennom 1998 til tross for turbulensen i hovedlandenes økonomier. Volumene vokste 48 % til i alt 913 millioner liter. Til sammenligning kan nevnes at Pripps Ringnes' nordiske virksomhet produserte 321 mill. liter øl. Markedsandelene fortsatte å øke både i Russland, Ukraina, Litauen og Estland. Fra krisen inntraff i august og frem til årsskiftet ble den russiske rubelen devaluert med 71 %, og den ukrainske hryvna med 45 %. Virkningen av uroen i Russland var også følbart i de baltiske land. Likevel økte ølkonsumet i BBH's markeder. Mens den sterke veksten fortsatte i Russland også mot slutten av året, avtok den etterhvert i Ukraina. Til tross for devalueringene økte BBH's samlede omsetning med 904 mill. kroner til i alt vel 3,4 mrd. kroner.

Som en konsekvens av sterk etterspørsel ble det i 1998 investert i ytterligere kapasitet og oppgradering av kvalitet ved bryggeriene. I alt ble det investert cirka 1,5 mrd. kroner for disse formål, hovedsakelig finansiert gjennom bryggerienes egen kontantstrøm.

BBH ervervet i 1998 24,5 % eierandel i bryggeriet Kolos i den vestlige delen av Ukraina. Denne eierandelen er i begynnelsen av 1999 økt til 42 %. I 1998 økte samtidig BBH sin andel i det ukrainske bryggeriet Slavutich i Øst-Ukraina fra 50,7 til 70 %, og den tekniske oppgradering av dette bryggeriet ble gjennomført i løpet av året. Tilsammen ble BBH's stilling i de ukrainske markedene styrket i vesentlig grad gjennom disse aktivitetene. I Russland økte BBH's andel i bryggeriet Taopin fra 50 til 69 % samtidig som teknisk oppgradering av bryggeriene Yarpivo og Don Pivo ble fullført og kvalitetsøl lansert. For å sikre størst mulig uavhengighet av importert malt ervervet BBH Ukrainas største malteri, Slavuta, samtidig som man sammen med det franske selskap Soufflet begynte byggingen av et nytt malteri i tilknytning til BBH's største bryggeri, Baltika i St. Petersburg. BBH eier 66 % i dette malteriet, som også blir Russlands største, og som vil stå ferdig høsten 1999. I de baltiske landene er det i løpet av året introdusert nye returflasker i glass og nye forpakkingsløsninger.

BBH fastholder sin langsiktige ekspansjonsstrategi til tross for usikkerheten i russisk økonomi. Forbruksutviklingen i siste halvår underbygger denne strategien, og i januar 1999 inngikk man avtale om å erverve 20 % av bryggeriet Chelyabinsk Pivo i byen Chelyabinsk i Ural. Denne ligger i det nest største befolkningsområdet i Russland med vel 20 millioner innbyggere. En rettet emisjon skal etter avtalen medføre at BBH får en samlet eierandel på 75 % i bryggeriet. Moderniseringen av anlegget starter etter emisjonen med sikte på å utvide kapasiteten samtidig som kvaliteten heves til vestlig nivå.

RUSSLAND

Ølkonsumet i Russland økte med 23 % fra 19 til 23 liter pr. innbygger i løpet av 1998. BBH's fire russiske bryggerier økte sitt salg med i alt 61 %, og økningen fra september til årets slutt var hele 72 % sammenlignet med samme periode året før. Mens andelen importert øl etter krisen sank fra cirka 10 % til cirka 5 % av totalforbruket, økte BBH's markedsandel gjennom året til 21 %.

Den sterke kapasitetsutbyggingen ved Baltika-bryggeriet fortsatte gjennom året, og investeringsprogrammet på i alt vel SEK 940 millioner bringer Baltikas årskapasitet opp til 600 mill. liter i 1999. Baltika er i dag Russlands eneste riksdekkende merke, med en nasjonal markedsandel på 14 %. I St.Petersburgregionen, som er Baltikas kjerneområde, er markedsandelen mellom 55 og 60 %.

Ved Baltikas datterselskap Don Pivo i sydlige Russland ble første fase i oppgraderingsprogrammet fullført i løpet av sommeren, og årskapasiteten ble samtidig økt til cirka 100 mill. liter. Bryggeriet fremstiller både Baltika-øl og sitt eget lokale merke Don Pivo, og begge merker styrket sin stilling i regionen.

Yarpivo-bryggeriet, som ligger cirka 20 mil nord for Moskva fullførte allerede i januar 1998 første fase i sitt moderniseringsprogram, og bryggeriet ble i løpet av året det fjerde største og det sterkest voksende i Russland.

Ved bryggeriet Taopin, som ligger i Tula, 16 mil syd for Moskva, vil ny kapasitet stå ferdig våren 1999, og forbedrede kvaliteter vil da bli lansert. Til tross for den omfattende moderniseringsvirksomheten ved

bryggeriet har man samtidig lyktes i å øke salget med cirka 50 % sammenlignet med året før.

Den russiske Dumaen vedtok nye alkohollover høsten 1998, men utfallet av behandlingen ble at ølprodukter ikke omfattes av loven. Ved slutten av året ble ølavgiften hevet med 20 %, men inflasjonen var langt høyere enn dette.

UKRAINA

I Ukraina, som har i alt 52 millioner innbyggere, fikk den økonomiske uroen og devalueringen på i alt cirka 45 % negativ virkning på ølkonsumet, som likevel økte med cirka 10 % sammenlignet med foregående år. Mot slutten av året ble konsumentenes kjøpekraft ytterligere svekket, og virkningene på ølforbruket var merkbart, blant annet med en dreining mot billigere øl. Mens myndighetene som en direkte følge av krisen på sensommeren først gjennomførte en kraftig økning i alkoholskatten, ble skatten senket igjen til et moderat nivå ved årsskiftet. Årsforbruket av øl er fortsatt lavt i Ukraina, bare cirka 12 liter pr. innbygger.

Den tekniske oppgraderingen av Slavutich-bryggeriet ble ferdigstilt i mai, og Slavutich-merket oppnådde raskt en posisjon som Ukrainas ledende kvalitetsøl og som nr. 2 totalt. Til tross for den svake markedsveksten ble volumøkningen for Slavutich 20 % i 1998, og markedsandelen økte fra 11 til 12 %. Man har i årets løp også arbeidet med utbyggingen av et riksdekkende distribusjonssystem. BBH økte i januar 1999 sin eierandel i bryggeriet Kolos til 42 %. Kolos ligger i byen Lviv i Vest-Ukraina. Ervervet bidro ytterligere til å styrke BBH's posisjon i det Ukrainske ølmarked. Samtidig førte sammenbruddet i økonomien til at man påskyndet oppstarten av Slavutich-malteriet som BBH eier 66 %, slik at avhengigheten av importert malt kan reduseres over tid.

ESTLAND

Økonomien i Estland er til nå bare i begrenset grad blitt påvirket av sammenbruddet i Russland. Inflasjonen i 1998 var 6,5 % og BNP økte med 4,2 %. Ølforbruket fortsatte å stige, og nærmer seg med 47 liter pr. capita et vestlig nivå. Men konkurransen har også økt merkbart.

Bryggeri	Land	BBH's eierandel	Anskaffet	Salgs-volum*)	Vekst	Markedsandel 1998	Antall ansatte 31.12.1998
SAKU	Estland	75 %	1991	41	31 %	49 %	231
ALDARIS	Latvia	75 %	1992	49	6 %	50 %	316
BALTIKA ¹⁾	Russland	74 %	1993	497	64 %	14 %	2.634
KALNAPILIS	Litauen	86 %	1994	46	24 %	29 %	373
YARPIVO	Russland	51 %	1996	131	65 %	4 %	662
SLAVUTICH	Ukraina	70 %	1996	78	20 %	13 %	628
TAOPIN	Russland	69 %	1997	83	50 %	3 %	930
Internt salg				-12			
BBH KONSOLIDERT				913			5.774
UTENOS ALUS ²⁾	Litauen	19,5 %	1997	23	-	15 %	593
KOLOS ³⁾	Ukraina	24,5 %	1998	17	-	3 %	500
CHELYABINSK ⁴⁾	Russland	20 %	1999	47	-	2 %	700
TOTALT BBH				1.000			7.567

*) Mill. liter

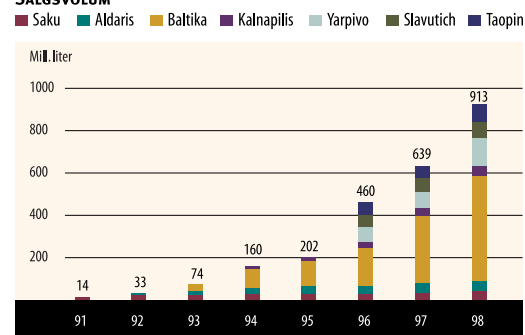
1) Inkluderer salgstill og antall ansatte i Don Pivo. Eierandel 83%.

2) 29.1.1999 ble eierandelen økt til 50 %. Ikke konsolidert i konsernet.

3) 1.2.1999 ble eierandelen økt til 42 %. Ikke konsolidert i konsernet.

4) Anskaffet 29.1.1999. Etter rettet emisjon mot BBH stiger andelen til 75 %.

SALGSVOLUM

BBH's estiske bryggeri, Saku, har hatt klar fremgang gjennom året. Bryggeriet har nå cirka 50 % markedsandel i Estland. Året har vært preget av at ny flaskeemballasje er introdusert i markedet. En moderne flaske erstatter den gamle flasken av øst-europeisk modell. Den nye flasketypen blir ny industristandard i Estland, og vil i løpet av inneværende år også være innført i de andre baltiske landene. Saku har også investert i en tappingslinje for øl på boks.

Myndighetene i Estland fastholdt lenge en diskriminerende ølbeskatning som i praksis har medført at Saku har vært plassert i en høyere skattekasse enn de konkurrerende bryggeriene. Det er nå besluttet at denne loven blir avskaffet i løpet av våren 1999. I stedet innføres en ølavgiftslov etter mer tradisjonelt vestlig mønster.

LATVIA

I Latvia har man merket virkningene av sammenbruddet i russisk økonomi langt sterkere enn i Estland. Arbeidsløsheten har økt, og kjøpekraften er svekket. Likevel fikk man en mindre økning i ølkonsumet, som nå er 31 liter pr. capita. Økningen fant imidlertid sted ved at forbruket av billig lavkvalitetsøl økte noe, mens kvalitetsølsementet, der BBH's bryggeri Aldaris har 68 % markedsandel, gikk litt tilbake. Som følge av dette er Aldaris' samlede markedsandel også gått noe tilbake, og Aldaris hadde ved årets slutt 50 % av det latviske totalmarkedet for øl.

Aldaris fremstiller mineralvannet Vichy Classic i PET-flaske for hele det baltiske marked. Volumet økte i 1998 til 12 mill. liter, og markedsandelene er i rask vekst i samtlige av landene. Lønnsomheten er likevel foreløpig lav i denne del av virksomheten.

Som et av de første selskap i Latvia og BBH fikk Aldaris ISO-9001 sertifisering i 1998. Aldaris vil introdusere den nye baltiske flaskeemballasjen innen utløpet av 1999.

LITAUEN

Også i Litauen merket man mot slutten av året negative virkninger av sammenbruddet i den russiske økonomien. Inflasjonen var likevel bare 2,4 % og BNP vokste med 4,4 %. Ølforbruket økte sterkt i

første halvår, men flatet så ut på grunn av den kalde sommeren og deretter som følge av den negative påvirkning fra Russland. I 1998 ble ølkonsumet 44 liter pr. capita, mot 41 liter 1997.

BBH-bryggeriet Kalnapilis styrket sin posisjon ytterligere. Markedsandelen økte med 2 %-poeng til 29 %, og volumøkningen fra foregående år var 24 %. Ved Utenos Alus-bryggeriet, der BBH har 19,5 % eierandel, ble det gjennomført en gjennomgripende teknisk modernisering. Det nye produksjonsopplegget tas i bruk i mars 1999, og bryggeriet lanserer da en ny kvalitetsøl-serie i markedet. I påvente av denne tilgangen på kvalitetsøl har imidlertid bryggeriet opplevet minkende volumer i 1998. Ved årsskiftet 1998/99 ga de litauiske myndighetene sin tillatelse til at BBH kan øke sin eierandel i Utenos-Alus til 50 %. Det gir grunnlag for å ta ut verdifulle synergier gjennom samordning med Kalnapilis.

VIDERE UTVIKLING

BBH har i dag en god posisjon i Russland, Ukraina og Baltikum. Bryggerianleggene er moderne, kapasiteten betydelig, og merker og markedsposisjoner er gjennomgående sterke i de respektive markedene.

Bryggeriene har god lokal ledelse som trekker på ytterligere kompetanse gjennom det nære samarbeidet med BBH. Den operative dyktighet BBH-bryggeriene har ervervet vil, sammen med kunnskapen om de respektive markeder, gi BBH et godt grunnlag for å utnytte sitt kompetansemessige forsprang i tiden som kommer.

Den økonomiske krisen i Russland og Ukraina endrer ikke BBH's strategi, som vil være å videreutvikle markedslederposisjonen i Russland, konsolidere posisjonene i Baltikum og vinne klart markedslederskap i Ukraina. Man vil først og fremst konsentrere seg om å videreutvikle de eksisterende enheter. Men nye erverv er også aktuelt for å sikre en god geografisk dekning i de viktigste befolkningsområdene.

Mens den politiske stabilitet fortsatt er skjør i Russland, synes den å være noe mer solid i Ukraina. Det må påregnes at den russiske rubelen, og ventelig også den ukrainske hryvnaen, vil fortsette å svekkes utover i inneværende år. Også i Baltikum vil valutaene tidvis kunne komme under press. Bryggeriene vil bli satt på prøve når denne utviklingen skal møtes med fortsatte prisøkninger kombinert med kostnadsreducerende tiltak. BBH legger til grunn at fortsatt vekst i ølkonsumet er realistisk, men at takten i økningen sannsynligvis vil avta som følge av at konsumentenes kjøpekraft svekkes ytterligere. Samtidig arbeider myndighetene for å redusere det høye vodka-konsumet. Særlig i de yngre aldersgruppene går trenden i retning overgang til øl. På lengre sikt kan forutsetningene ligge til rette for at ølkonsumet pr. capita vil øke betydelig. Det må imidlertid samtidig understrekes at risikoen ved å operere i disse markedene er høyere enn i Vest-Europa. Man må være forberedt på tidvise tilbakeslag, som vi så eksempel på høsten 1998. På den annen side er også mulighetene langt større enn i vest. BBH har så langt klart å etablere en meget verdifull markedslederposisjon i et svært befolkningsrikt område. En videreutvikling av denne posisjonen vil bygge store verdier for Orklas aksjonærer.

Styrende organer og tillitsvalgte

BEDRIFTSFORSAMLING

Valgt av aksjonærene

Øystein Eskeland (4.880)
ordfører

Synnøve Liaaen Jensen (152)
varaordfører

Svein Erik Amundsen (332)

Ebbe C. Astrup (391.712)

Westye Egeberg (2.024)

Svein R. Hagen (0)

Hans Herman Horn (61.200)

Leif Kjær (45.200)

Borger A. Lenth (460)

Tore Lindholt (50)

Cathrine Mellbye Schultz (9.708)

Leiv L. Nergaard (0)

Halvor Svenkerud (5.344)

Halgrim Thon (6.500)

Varamedlemmer

Egil Alnæs jr.

Mari Pran

Anders Ringnes

Fabian Stang

Olaug Svarva

Elisabeth Wille

Valgkomité

Øystein Eskeland (4.880)

Tore Lindholt (50)

Svein R. Hagen (0)

Valgt av de ansatte

Stefan Andersson (0)

Jon-Ivar Fjeld (0)

Harald Johansen (0)

Sussi Larsen (0)

Gunn Liabø (188)

Esa Mäntylä (0)

Sverre Olsen (16)

Observatører

Einar Bjordal (0)

Robert Johansson (0)

Solveig Kvidal (0)

Personlige varamedlemmer for de svenske og danske representantene

Gert Johansson

Magnus Svensson

Johnny Dahlström

Karin Nielsen

Ansattevalgte varamedlemmer

Heidi Bjerkelien

Øyvind Hatletveit

Anita Bøe Haugesten

Eli Raaen Iversen

Anne May Kristiansen

Trygve Leivestad

Arvid Liland

Tor Wangen

STYRET

Svein Ribe-Anderssen (636)
styreformann

Jonny Bengtsson* (0)

Odd Gleditsch jr. (1.840)

Jens P. Heyerdahl d.y. (422.036)

Truls Holthe (29.596)

Harald Norvik (44)

Björn Savén (20.000)

Arvid Strand* (0)

Stein Stugu* (0)

* Valgt av de ansatte

Ansattevalgte styreobservatører

Eva Bergquist (0)

Kjell Kjøningsen (16)

Personlige varamedlemmer for de svenske representantene

Monica Bengtsson (0)

Benny Löfgren (0)

Ansattevalgte varamedlemmer til styret

Thor Arild Bolstad (196)

Odd Ingar Hansen (0)

Terje Vidar Hansen (0)

Hans Johnsen (0)

Jan A. Jørgensen (120)

Tom Stokstad (489)

Reidar Aaserød (0)

REVISOR

Arthur Andersen & Co. (0)

Finn Berg Jacobsen (0)

Statsautorisert revisor

Tall i parentes angir antall aksjer eiet pr. 31.12.1998, inklusive aksjer eiet av ektefelle og mindreårige barn.

BEDRIFTSDEMOKRATIET I ORKLA

De ansattes aktive medvirkning i de styrende organer både på konsernplan og i det enkelte konsernselskap er viktige elementer i beslutningsprosessene i Orkla. Det har vært et klart mål å finne frem til representasjonsordninger som på en god måte sikrer bred medvirkning og reell innflytelse.

I Orklas styre har de ansatte tre av i alt ni styremedlemmer, samt to observatører. En tredjedel av bedriftsforsamlingens medlemmer er valgt av konsernets ansatte.

Samarbeidsordningen med de ansatte i de norske, svenske og danske selskapene i konsernet er organisert i et internasjonalt faglig representantskap. Ordningen

sikrer en bred representasjon for konsernets ansatte, fordelt på selskaper, organisasjoner og land. Representantskapet har regelmessige møter med konsernets ledelse om spørsmål av konsernmessig betydning.

For å sikre at også arbeidstakerne innenfor konsernets øvrige selskaper i Europa blir informert om, og hørt i viktige spørsmål vedrørende konsernet, er det opprettet en avtale om europeisk konsernutvalg i Orkla.

I tillegg til konsernordningene nevnt her har de ansatte på vanlig måte representanter i det enkelte konsernselskaps styre.

Oversikten viser medlemmene i Orklas internasjonale faglige representantskap (IFR) pr. 1998.

DET INTERNASJONALE FAGLIGE REPRESENTANTSKAP

Arbeidsutvalg

Stein Stugu
leder

Eva Bergquist
1. nestleder

Bjarne Poulson
2. nestleder

Thor Arild Bolstad
sekretær

Aage Andersen
styremedlem

Jonny Bengtsson
styremedlem

Kjell Kjøningsen
styremedlem

Åke Ligardh
styremedlem

Representantskap

Monica Bengtsson

Jon-Ivar Fjeld

Inge Hansen

Terje Vidar Hansen

Kolbjørn Hole

Harald Johansen

Roland Larsson

Gunn Liabø

Jan Lillebo

Ulf Ling

Benny Löfgren

Karin Nielsen

Arvid Frode Strand

Reidar Aaserød

Varamedlemmer

Heidi Bjerkelien

Kjell Egge

Inge Gunnes

Harald Iversen

Steinar N. Johansen

Kristin Kvikstad

Tom Stokstad

Alvhild Strandabø

Ann Elise Theigmann

Personlige varamedlemmer for de svenske og danske representantene

Roger Börjesson

Stefan Hall

Paul Hallberg

Mona-Lisa Jagstedt

Christer Johansson

Jette Kofoed

Bo Lindquist

Jens Nielsen

Peer Sørensen

MORSELSKAPET

Orkla ASA

Postboks 423 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 40 00
Telefax +47 22 54 45 90
http://www.huginonline.no/ORK

Orkla ASA

Postboks 162
1701 Sarpsborg
Telefon +47 69 11 80 00
Telefax +47 69 11 87 70

Orkla ASA

Postboks 8
7331 Løkken Verk
Telefon +47 72 49 90 00
Telefax +47 72 49 90 01

Kontorkommunen er Sarpsborg.
Konsernets ledelse har Oslo som adresse.

MERKEVARER

ORKLA FOODS

Orkla Foods A.S

Postboks 711
1411 Kolbotn
Telefon +47 66 81 61 00
Telefax +47 66 80 63 78

Stabburet**Stabburet AS**

Postboks 711
1411 Kolbotn
Telefon +47 66 81 61 00
Telefax +47 66 80 63 67

- Stabburet AS
Fredrikstad
- Stabburet AS
Øyenkilen
- Stabburet AS
Brumunddal
- Stabburet AS
Rygge
- Stabburet AS
Ualand
- Stabburet AS
Vigrestad
- Stabburet AS
Avd. Idun Rygge, Rygge
- Stabburet A.S
Gimsøy Kloster, Skien
- Stabburet AS
Stranda
- Sunda A.S, Oslo

Procordia Food**Procordia Food AB**

S-241 81 Eslöv
Sverige
Telefon +46 413 65 000
Telefax +46 413 14 984

Procordia Food

- Eslövsfabrikerna
Eslöv, Sverige
- Tollarpsfabriken
Tollarp, Sverige
- Fågelmarafabriken
Fågelmara, Sverige
- Ölandsfabriken
Färjestaden, Sverige
- Kumlafabriken
Kumla, Sverige
- Örebrofabriken
Örebro, Sverige
- Vansbrofabriken
Vansbro, Sverige

Empaco AB

Åhus, Sverige

Beauvais**Aktieselskabet Beauvais**

Postboks 139
DK-2630 Tåstrup
Danmark
Telefon +45 43 58 93 00
Telefax +45 43 58 93 93

- Aktieselskabet Beauvais
Svinninge, Danmark

Felix Abba**Felix Abba OY**

Box 683
FIN-203 61 Åbo
Finland
Telefon +358 2 410 414
Telefax +358 2 410 4100

- AS Pöhltsamaa Felix
Pöhltsamaa, Estland
- Felix Abba OY
Lahtis, Finland

Internasjonal**Orkla Foods International**

Top 402-Building D
Wienerbergerstrasse 7
A-1810 Wien
Østerrike
Telefon: +43 1 641 6330
Telefax: +43 1 641 633010

- Felix Austria GmbH
Mattersburg, Østerrike
- Kotlin Sp. z o.o.
Kotlin, Polen
- Guseppe a.s.
Rokytnice, Tsjekkia

Abba Seafood**Abba Seafood AB**

Postboks 206
S-401 23 Göteborg
Sverige
Telefon +46 31 701 44 00
Telefax +46 31 701 44 90

- Abba Seafood AB
Kungshamn, Sverige
- Abba Seafood AB
Uddevalla, Sverige
- Abba Skaldjur AB
Hovenäset, Sverige

Industri**Regal Mølle**

- Regal Mølle a.s
Avd. Bjølsen
- Regal Mølle a.s
Avd. Kristiansand
- Regal Mølle a.s
Avd. Moss

Idun Industri A.S

- Idun Industri A.S
Oslo
- Idun Industri A.S
Rakkestad
- Idun Industri A.S
Kokstad

BaKo Serviceprodukter A/S

Oslo

Odense Marcipan A/S

Odense C, Danmark

Dragsbæk Margarinefabrik A/S

Thisted, Danmark

Margarinefabriken Blume I/S

Randers, Danmark

Bakervarer**Bakers AS**

Postboks 43 Økern
0508 Oslo
Telefon +47 22 88 03 00
Telefax +47 22 65 82 12

- Bakers Arendal, Arendal
- Bakers Brennåsen, Brennåsen
- Bakers Bryne AS, Bryne
- Bakers Bærum AS, Rud
- Bakers Heba, Brumunddal
- Bakers Kløfta AS, Kløfta
- Bakers Larvik, Larvik
- Bakers Martens AS, Kokstad
- Bakers Trøndelag AS,
Trondheim
- Bakers Økern AS, Oslo
- Berthas Bakerier AS, Hov
- Kvalitetsbakeren AS, Nesttun
- Norgeskaker AS, Rasta
- Singsås Bakeri AS,
Singsås
- Slottslompa, Rasta

ORKLA DRIKKEVARER

Pripps Ringnes AB

S-161 86 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 757 70 00
Telefax +46 8 28 98 61
www.prippspringnes.com

AB Pripps Bryggerier

S-161 86 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 757 70 00
Telefax +46 8 28 98 61

- Pripps Bryggeri
Stockholm, Sverige
- Pripps Bryggeri
Göteborg, Sverige
- Ramlösa Hålsobrunn
Helsingborg, Sverige

Ringnes a.s

Postboks 7152 Majorstua
0307 Oslo
Telefon +47 22 06 95 00
Telefax +47 22 06 97 70

- Ringnes Bryggeri, Oslo
- Ringnes Gjelleråsen, Nittedal
- Ringnes Arendals Bryggeri,
Arendal
- Ringnes E.C. Dahls Bryggeri,
Trondheim
- Ringnes Nordlandsbryggeriet,
Bodø
- Ringnes Tou Bryggeri, Forus
- Ringnes Farris, Larvik
- Ringnes Imsdal, Koppang

Baltic Beverages Holding AB

Box 20182
S-161 02 Bromma
Sverige
Telefon +46 8 799 84 00
Telefax +46 8 29 13 03

- Saku Brewery, Saku, Estland
- Aldaris Brewery, Riga, Latvia
- Kalnapilis Brewery
Panevezys, Litauen
- Utenos Alus Brewery, Utena,
Litauen
- Baltika Brewery
St. Petersburg, Russland
- Don Pivo Brewery
Rostov-na-Don, Russland
- Taopin Brewery, Tula, Russland
- Yarpivo Brewery
Yaroslavl, Russland
- Slavutych Brewery
Zaporozhye, Ukraina
- Kolos Brewery, Lvov, Ukraina
- Chelyabinsk Pivo
Chelyabinsk, Russland

ORKLA BRANDS

Vask, hygiene/kosmetikk m.m.**Lilleborg as**

Postboks 4236 Torshov
0401 Oslo
Telefon +47 22 89 50 00
Telefax +47 22 15 74 89

- Lilleborg as, Ski
- Lilleborg as, avd. Ello,
Kristiansund N
- Elico, Oslo
- La Mote AS, Oslo
- AB Freds, Malmø, Sverige
- Otares AS, Oslo
- Otares AS, avd. Renimex,
Sandnes
- Meling & Co., Bergen
- Peter Möller, Oslo

Kjeks**Göteborgs Kex AB**

Box 73
S-442 82 Kungälv
Sverige
Telefon +46 303 20 90 00
Telefax +46 303 20 90 50

- Sætre AS, Kolbotn
- Esskå, avd. i Sætre AS,
Sagstua
- Kantolan Keksi OY
Hämeenlinna, Finland

Snacks

Sætre AS

Postboks 4272 Torshov
0401 Oslo
Telefon +47 22 89 25 00
Telefax +47 22 89 50 93

- KiMs A/S, Sønderød, Danmark
- KiMs, avd. i Sætre AS, Skreia
- UAB KiMs Snacks
Vilnius, Litauen

Sjokolade/sukkervarer

Nidar AS

7005 Trondheim
Telefon +47 73 58 30 00
Telefax +47 73 91 78 28

- Nidar AS, Oslo

ORKLA MEDIA

Orkla Media A.S

Postboks 424 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 43 00
Telefax +47 22 54 43 90

Dagspresse (Norge/Sverige)

Orkla Dagspresse A.S

Postboks 419, Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 48 00
Telefax +47 22 54 43 90

Norge

- Avisenes Pressebyrå, Oslo
- Moss Avis A/S, Moss
- A/S Fredriksstad Blad, Fredrikstad
- A/S Østlandets Blad, Ski
- Avisenes Rotasjonstrykk AS, Fredrikstad
- Tønsbergs Blad AS, Tønsberg
- Vestfold Distribusjon AS, Tønsberg
- Sandefjords Blad AS, Sandefjord
- A/S Gjengangeren, Horten
- A/S Romsdals Budstikke, Molde
- A/S Åndalsnes Avis, Åndalsnes
- A/S Driva Trykk, Sunndalsøra
- Sunnmørsposten AS, Ålesund
- Sunnmøringen A/S, Stranda
- Vaagsø Bladforetagende A/S (Fjordenes Tidende), Måløy
- A/S Haugesunds Avis, Haugesund
- Drammens Tidende og Buskeruds Blad A/S, Drammen
- A/S Laagendalsposten, Kongsberg
- Telen A/S, Notodden
- Telemark Trykk AS, Notodden
- Røyken og Hurums Avis AS, Slemmestad
- A/S Buskerud Distribusjon, Drammen
- A/S Varden, Skien
- Kragerø Blad A/S, Kragerø
- Drangedal Blad, A/S, Drangedal
- Orkla Trykk AS, Stokke
- Mediateam Orkla Trykk AS, Skien
- A/S Østlendingen, Elverum
- TV Vestfold AS, Tønsberg
- TV Buskerud A.S, Strømsø

Sverige

- Tryckeriaktiebolaget Norrlandska Socialdemokraten, Luleå

Ukepresse (Norge)

Hjemmet Mortensen AS

Postboks 5001 Majorstua
0301 Oslo
Telefon +47 22 58 50 00
Telefax +47 22 58 50 69

- Hjemmet Mortensen Trykkeri AS, Oslo

Direkte markedsføring

Orkla DM AS

Postboks 137 Lilleaker
0216 Oslo
Telefon +47 22 51 10 10
Telefax +47 22 52 54 34

- Selektiv A.S, Grimstad
- DM-Distribusjon AS, Grimstad
- Sandberg AS, Oslo
- Metropolis Reklamebyrå AS, Oslo
- ODM Kompetansesenter i Dialogmarkedsføring AS, Oslo
- Dialogprosjekt AS, Oslo
- DM- Partner DK AS, Lyngby, Danmark
- Ralton AB, Helsingborg, Sverige
- Stroede Data AB, Kungsbacka, Sverige
- Stroede Print Media AB, Gøteborg, Sverige
- Stroede Norge A.S, Oslo

Orkla Media (Polen)

Postboks 424 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 43 00
Telefax +47 22 54 43 90

Al. Jana Pawla II 15 (ILMET)
00-828 Warszawa
Polen
Telefon +48 22 69 77 300
Telefax +48 22 69 77 318

Polen

- Presspublica Sp. z o.o. (Rzeczpospolita) Warszawa
- Warszawa Print Sp. z o.o. Warszawa
- Slowo Media (Slowo Polskie) Wroclaw
- Wieczor Wroclawia Sp. z o.o. Wroclaw
- Koncern Wydawniczy FORUM Sp. z o.o. (Glos Pomorza), Koszalin
- A.W.H. Edytor S.A. (Kurier Poranny), Bialystok
- Gazeta Pomorska Media Sp. z o.o. (Gazeta Pomorska), Bydgoszcz
- R-press Sp. z o.o. (Nowiny), Rzeszow
- Kresy BO Sp. z o.o. (Gazeta Wspolczesna), Bialystok
- PRO-MEDIA Sp. z o.o. (Nowa Trybuna Opolska), Opole
- Edytor Press Sp. z o.o. (Dziennik Wschodni), Lublin
- DEWU PRESS Sp. z o.o. (Dziennik Wieczorny), Bydgoszcz
- Slowo Druk Sp. z o.o. Wroclaw
- Orkla Media Magazines Sp. z o.o. Bydgoszcz

Øvrige Øst-Europa

- Kauna diena, Kaunas, Litauen
- Vysokij Zamok, Lviv, Ukraina
- Industrialnoje Zaporozje, Zaporozje, Ukraina
- Lubpress Sp. z o.o. (Gazeta Lubuska), Zielonia Gora

Elektronisk publisering

- Telemark Info-Media A.S, Skien
- Mimer A.S, Ålesund
- DrammensNett A.S, Drammen
- Bilnett AS, Oslo

KJEMI

Borregaard

Postboks 162
1701 Sarpsborg
Telefon +47 69 11 80 00
Telefax +47 69 11 87 70

Spesialkjemi

- Borregaard Chemcell, Sarpsborg
- Borregaard LignoTech, Sarpsborg
- LignoTech Sweden AB, Vargön, Sverige
- LignoTech Finland Oy, Tampere, Finland
- Borregaard Deutschland GmbH, LignoTech Werk Karlsruhe, Karlsruhe, Tyskland
- LignoTech Schweiz AG, Luterbach, Sveits
- LignoTech USA, Inc., Wisconsin, USA
- LignoTech USA, Inc., Mount Vernon, USA
- LignoTech USA, Inc., New Jersey, USA
- Borregaard UK Ltd., Cheshire, England
- LignoTech Iberica S.A, Torrelavega, Spania
- LignoTech Yanbian Kaishantun Ltd., Jilin Province, Kina
- LignoTech South Africa, Umkomaas, Sør-Afrika

Finkjemi

- Borregaard Synthesis, Sarpsborg
- Borregaard Italia S.p.A., Madone, Italia
- Borregaard Taicang Chemicals Co. Ltd., Jiangsu Province, Kina
- Borregaard Synthesis, Inc., Newburyport, USA

Tilsetningsstoffer

- Denofa AS, Oslo
- Denofa AS, Fredrikstad
- Denofa Foods Romania S.R.L., Bucharesti, Romania
- Nordic Food Company, Pskov, Russland
- Marine Lipids AS, Leknes

Øvrige områder

- Fredrikstad Blikk & Metallvarefabrikk A.S, Fredrikstad
- Borregaard NEA AS, Hokksund
- Borregaard Trælandsfos AS, Hokksund
- Borregaard Hellefos AS, Hokksund
- Borregaard Vafos AS, Kragerø
- A/S Tronstad Brug Ltd., Sylling
- A/S Børresen, Sylling
- Borregaard Skoger A.S., Elverum
- Orkla Exolon KS, Orkanger
- Kemetyl AB, Haninge, Sverige

Utenlandske salgskontorer

- Borregaard S.E.A. Pte. Ltd., Singapore Science Park, Singapore
- Borregaard Industries Ltd., Shanghai Rep. Office, Shanghai, Kina

- Borregaard Industries Limited, Japan Branch, Tokyo, Japan
- Borregaard France, Paris, Frankrike
- Borregaard Deutschland GmbH, Düsseldorf, Tyskland
- Denofa Foods (Borregaard Polen fra mai 1999) Poland sp.z.o.o., Poznan, Polen
- Borregaard Moscow Rep. Office, Moskva, Russland
- Borregaard Middle East, Dubai, U.A.E.
- Borregaard Turkey, Istanbul, Tyrkia
- Borregaard Industries Ltd., Mumbai Rep. Office, India

FINANSIELLE INVESTERINGER

Porteføljainvesteringer

Orkla ASA

Porteføljainvesteringer
Postboks 423 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 40 00
Telefax +47 22 54 45 95

- Orkla ASA Swiss Branch, Neuhausen Am Rheinfall, Sveits

Finansielle tjenester

Orkla Finans ASA

Postboks 1724 Vika
0121 Oslo
Telefon +47 22 40 08 00
Telefax +47 22 33 14 41

- Orkla Securities AB, Stockholm, Sverige
- Orkla Securities Ltd., London, England

ANNEN VIRKSOMHET

Chr. Salvesen & Chr. Thams's Communications Aktieselskab

Postboks 8
7332 Løkken Verk
Telefon +47 72 49 90 00
Telefax +47 72 49 90 01

Hemne Orkladal Billag AS

Postboks 23
7200 Kyrksæterøra
Telefon +47 72 45 14 11
Telefax +47 72 45 21 73

Viking Fottøy A.S

Postboks 33 Alnabru
0614 Oslo
Telefon +47 22 07 24 00
Telefax +47 22 07 24 99

- Viking Fottøy A.S, Askim
- Viking Sko AB, Kungälv, Sverige
- Viking Jalkineet OY, Vantaa, Finland
- Viking Footwear A/S, Ringsted, Danmark

Orkla - årsrapport

1998

Innhold

1998 - Kort fortalt	1
Dette er Orkla	2
Styrets beretning	6
Resultatregnskap	12
Balanse	13
Kontantstrøm	14
Om konsernregnskapet	15
Noter	18
Regnskap for Orkla ASA	27
Noter Orkla ASA	29
Revisors beretning	31
Uttalelse fra bedriftsforsamlingen	31
Aksjer og aksjonærer	32
Hovedtall for virksomhetene	35
Nøkkeltall	38
Substansverdier	39
Merkevarer	40
Orkla Foods	44
Orkla Drikkevarer	47
Orkla Brands	51
Orkla Media	54
Kjemi	56
Finansielle investeringer	60
Bryggerivirksomhet i Øst-Europa	63
Styrende organer og tillitsvalgte	66
Selskapsversikt	67

Design og layout
ANISDAHL, SAND & PARTNERE

Foto
TERJE MARTINUSEN
TOMMY NORMANN HANSEN

Trykk
GRØNLANDS GRAFISKE AS

Mars 1999

Orkla ASA

Postboks 423 Skøyen

0212 Oslo

Telefon 22 54 40 00

Telefax 22 54 45 90

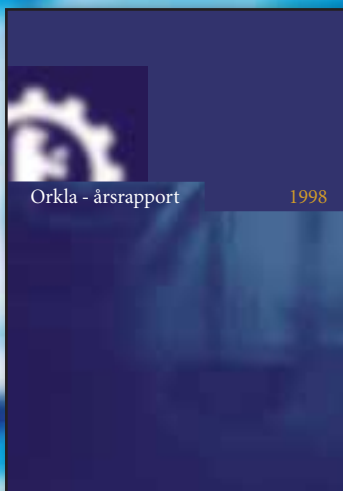
Foretaksnummer 910 747 711

Besøksadresse:

Karenslyst allé 6

0277 Oslo

Orkla

- Innholdsfortegnelse
- Presentasjon av selskapet
- Oppsummering av 1998
- Nøkkeltall
- Styrets beretning
- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømanalyse
- Noter til regnskapet
- Aksjonærforhold